

ÚZEMNÝ PLÁN MESTA SOBRANCE

Návrh riešenia

Sprievodná správa a Závazná časť

Schvaľujúci orgán: Zastupiteľstvo mesta Sobrance
Číslo uznesenia: 60/2008
Dátum uznesenia: 21.8.2008
Primátor mesta: Ing. Pavol Džurina

Operačný program základná infraštruktúra
Opatrenie 3.3. Budovanie a rozvoj inštitucionálnej infraštruktúry v oblasti regionálnej politiky
Územný plán mesta je financovaný z príspevku ERDF (EÚ), štátneho rozpočtu a rozpočtu mesta Sobrance

OBSTARÁVATEĽ	Mesto Sobrance Mestský úrad, Štefánikova 23, 071 01 Sobrance Ing. Pavol Džurina – primátor mesta
OBSTARÁVATEĽ ÚPD podľa § 2a stavebného zákona	Ing. arch. Anna Soročinová autorizovaný architekt SKA Komenského 27, 040 01 Košice
SPRACOVATEĽ ÚPD	Ing. arch. Martin Koniar autorizovaný architekt SKA Letná 40, 040 00 Košice
ŠPECIALISTI Demografia a bytový fond Doprava Vodné hosp. a energetika Poľnohospodárstvo	Mgr. Katarína Rosičová Ing. Milan Kolesár Ing. Ladislav Pažák Ing. Silvia Fehérová

Obsah

1. Základné údaje	4
1.1. Úvod.....	4
1.2. Hlavné ciele riešenia rozvoja územia.....	4
1.3. Vyhodnotenie doterajšieho územného plánu.....	5
1.4. Údaje o súlade riešenia územia so zadaním	5
2. Riešenie územného plánu	6
2.1. Vymedzenie riešeného územia a jeho geografický opis	6
2.2. Vázy vyplývajúce zo záväzných častí územného plánu regiónu.....	6
2.3. Základné demografické, sociálne a ekonomické rozvojové predpoklady mesta	11
2.4. Širšie vzťahy a riešenie záujmového územia.....	14
2.5. Návrh urbanistickej koncepcie priestorového usporiadania	16
2.6. Návrh funkčného využitia územia a ochrany kultúrnych hodnôt	18
2.7. Návrh riešenia bývania, občianskeho vybavenia, kúpeľníctva, rekreácie, výroby.....	19
2.8. Vymedzenie zastavaného územia	33
2.9. Vymedzenie ochranných pásem a chránených území podľa osobitných predpisov	33
2.10. Návrh riešenia záujmov obrany štátu, požiarnej ochrany a ochrany pred povodňami	34
2.11. Návrh ochrany prírody a tvorby krajiny vrátane prvkov ÚSES a ekostabilizačných opatrení	34
2.12. Návrh verejného dopravného a technického vybavenia	39
2.13. Koncepcia starostlivosti o životné prostredie	62
2.14. Vymedzenie prieskumných území, chránených ložiskových území a dobývacích priestorov	64
2.15. Vymedzenie plôch vyžadujúcich zvýšenú ochranu	64
2.16. Vyhodnotenie použitia poľnohospodárskej pôdy a lesných pozemkov na nepoľnohosp. účely	64
2.17. Hodnotenie navrhovaného riešenia	65
3. Návrh záväznej časti	68
4. Doplnujúce údaje	84
5. Dokladová časť.....	88

1. Základné údaje

1.1. Úvod

Mesto Sobrance má spracované Prehodnotenie ÚPN SÚ Sobrance z roku 1992 (URBION Košice), ktoré bolo schválené mestským zastupiteľstvom dňa 29.4.1993. Pôvodný Územný plán SÚ Sobrance bol spracovaný v roku 1981.

Dôvody obstarania nového územného plánu

- doteraz platný ÚPN mesta nezodpovedá súčasným potrebám mesta, ani požiadavkám na spracovanie ÚPD, definovaných vo Vyhláske MŽP SR č.55/2001 o ÚPP a ÚPD
- od 29.4.1993, kedy bol schválený územný plán (Prehodnotenie ÚPN SÚ Sobrance), nebol aktualizovaný (zmena hranice katastrálneho územia a zmenená trasa diaľnice), je neúplný (neobsahuje riešenie technickej infraštruktúry) a nebol spracovaný digitálne
- pre okresné mesto Sobrance je potrebné navrhnuť komplexné riešenie koncepcie územného rozvoja na nasledujúcich cca 20 rokov.

Preto mesto požiadalo v decembri 2005 Ministerstvo výstavby a regionálneho rozvoja o spolufinancovanie ÚPN mesta - v rámci Operačného programu základná infraštruktúra, opatrenie č. 3.3. - Budovanie a rozvoj inštitucionálnej infraštruktúry v oblasti regionálnej politiky. Obstarávateľskou činnosťou, na základe výberu podľa pôvodného zákona č. 523/2003 Z.z. o verejnom obstarávaní, poverilo mesto Ing. arch. Annu Soročinovú, odborne spôsobilú osobu na obstaranie ÚPP a ÚPD obcí, zapísanú v zozname MŽP SR.

Postup obstarávania nového Územného plánu mesta

- Dňa 2.1.2006 – zverejnenie Oznámenia o začatí obstarávania na mestskej tabuli a jeho rozoslanie zainteresovaným orgánom štátnej správy, samosprávnemu kraju, susedným obciam, dotknutým organizáciám a právnickým osobám.
- Po podpísaní zmluvy s MVRR SR mesto začalo zabezpečovať spracovanie nového územného plánu výberom spracovateľa podľa nového zákona č. 25/2006 Z.z. o verejnom obstarávaní. Spracovateľom ÚPN mesta sa stal Ing. arch. Martin Koniar, autorizovaný architekt z Košíc. Následne s ním bola uzavretá zmluva o dielo.
- Prípravné práce na obstaraní územného plánu mesta začali 2.1.2006 oznámením o začatí obstarávania - pred účinnosťou zákona č.24/2006 Z.z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie - preto ÚPD nepodlieha posudzovaniu ako strategický dokument.
- V súlade so stavebným zákonom je územný plán spracovaný v nasledovných etapách:
Prieskumy a rozbor (§ 19b), ukončené v máji 2007
Zadanie pre ÚPN mesta (§ 20), schválené Mestským zastupiteľstvom dňa 25.10.2007 uznesením č. 106
Koncept územného plánu v alternatívach (§ 21), prerokovaný dňa 21.2.2008
Súborné stanovisko spracované dňa 8.4.2008
Návrh územného plánu mesta (§ 22), prerokovaný dňa 28.4.2008.

1.2. Hlavné ciele riešenia rozvoja územia

Hlavným cieľom spracovania Územného plánu mesta Sobrance je navrhnuť komplexný územný rozvoj mesta na obdobie cca 20 rokov. Zároveň je potrebné:

- rešpektovať nadradenú dokumentáciu Zmeny a doplnky Územného plánu veľkého územného celku Košického kraja, schválené Zastupiteľstvom KSK dňa 30.8.2004, uznesením č. 245/2004 a záväznú časť vyhlásenú Všeobecne záväzným nariadením č. 2/2004 - záväzné regulatívy, ktoré majú dopad na katastrálne územie mesta
- v návrhu koncepcie územného rozvoja mesta zohľadniť funkciu, ktorú má mesto v štruktúre osídlenia na východoslovenskej rozvojovej osi prvého stupňa Košice – Sečovce – Michalovce – Sobrance – hranice UR
- prioritne riešiť existujúce územno-technické a environmentálne problémy v území identifikované v zadaní

- navrhnuť koncepciu urbanistického rozvoja, funkčné vymedzenie a usporiadanie sídelnej a krajinej štruktúry, určiť základné zásady organizácie územia a spôsobu jeho využitia
- územným plánom vytvoriť predpoklady pre zabezpečenie trvalého súladu všetkých činností na území mesta s osobitným zreteľom na starostlivosť o životné prostredie, dosiahnutie ekologickej rovnováhy a zabezpečenie jej trvalo udržateľného rozvoja (šetrné využívanie prírodných zdrojov a zachovanie prírodných, civilizačných a kultúrnych hodnôt)
- podrobne riešiť regulatívy a limity funkčného a priestorového usporiadania mesta, územno-technické podmienky umiestňovania stavieb, zariadení verejného dopravného a technického vybavenia a základných prvkov územného systému ekologickej stability
- obsah a rozsah dokumentácie ÚPN mesta spracovať v podrobnosti riešenia primerane Metodickému usmerneniu obstarania a spracovania územného plánu obce (MŽP SR, r. 2001)
- v koncepte alternatívne spracovať a vyhodnotiť predovšetkým dopravné riešenie nadradenej cestnej siete.

1.3. Vyhodnotenie doterajšieho územného plánu

- Územný plán SÚ Sobrance z r. 1981 je neaktuálny a neplatný. Prehodnotenie ÚPN SÚ Sobrance, (URBION – Košice, r.1992), schválené dňa 29.4.1993 je doteraz platnou územnoplánovacou dokumentáciou mesta, ktorú je nutné aktualizovať z dôvodov uvedených v kapitole č. 1.1. a zároveň rešpektovať Uznesenie Vlády SR č. 463/2007 z 30. 5. 2007 k Informácii o sociálno-ekonomickej situácii v okrese Sobrance. Nový územný plán bolo potrebné zosúladiť so schválenou platnou nadradenou územnoplánovacou dokumentáciou – Územný plán veľkého územného celku Košického kraja schválený nariadením vlády SR č. 281 zo dňa 12. 5.1998 a následné Zmeny a doplnky 2004 schválené Zastupiteľstvom KSK dňa 30.8.2004 a rešpektovať záväznú časť.
- Po schválení nového ÚPN mesta bude potrebné následne aktualizovať Územný plán Centrálnej mestskej zóny Sobrance (pôvodný spracovateľ URBAN v.o.s. – Košice, 1997), ktorý bol schválený uznesením Zastupiteľstva mesta Sobrance č. 174 dňa 30.10.1997

1.4. Údaje o súlade riešenia so zadaním

Oznámenie o prerokovaní Zadania pre spracovanie ÚPN mesta Sobrance bolo zaslané jednotlivo dotknutým orgánom štátnej správy, dotknutému samosprávnemu kraju a susedným obciam, právnickým subjektom a fyzickým osobám (spolu 67 adresátom). Návrh zadania ÚPN mesta bol vystavený na verejné nahliadnutie od 10.7.2007 do 10.8.2007 na mestskom úrade a web stránke mesta. Verejné prerokovanie zadania s príslušnými orgánmi štátnej správy, samosprávy, inštitúciami a organizáciami a občanmi mesta sa uskutočnilo dňa 17.7.2007. V stanovenom termíne sa vyjadrilo spolu 25 subjektov, ktorých pripomienky boli vyhodnotené a akceptované v čistopise zadania.

V zmysle § 20 ods. 5 písm. b) zákona č. 50/1976 Zb. o územnom plánovaní a stavebnom poriadku, v znení neskorších predpisov (stavebný zákon) mesto Sobrance požiadalo dňa 1.10.2007 nadriadený orgán územného plánovania - Krajský stavebný úrad v Košiciach o posúdenie Zadania pre spracovanie ÚPN mesta Sobrance. Po získaní súhlasného stanoviska KSÚ, v ktorom bolo konštatované, že obsah návrhu zadania pre spracovanie ÚPN mesta a postup jeho obstarania je v súlade s príslušnými právnymi predpismi, bolo zadanie schválené v Mestskom zastupiteľstve v Sobranciach dňa 25.10.2007 uznesením č. 106.

Koncept Územného plánu mesta Sobrance spĺňal požiadavky definované v zadaní. V zmysle Vyhlášky MŽP SR č. 55/2001 o územnoplánovacích podkladoch a územnoplánovacej dokumentácii obsahoval návrh alternatív, ich vyhodnotenie a návrh záväznej časti. Následne spracovaný Návrh ÚPN mesta bol prerokovaný dňa 28.04.2008.

2. Riešenie územného plánu mesta

2.1. Vymedzenie riešeného územia a jeho geografický opis

V rámci širších vzťahov v mierke 1: 50 000 sú v záujmovom území, t.z. území susediacom s katastrálnym územím mesta v rozsahu širšieho zázemia, zdokumentované nadregionálne a regionálne infraštruktúrne väzby, predovšetkým trasa diaľnice D1 a umiestnenie plánovaného priemyselného parku v Bunkovciach.

Riešené územie v mierke 1: 10 000 je vymedzené v rozsahu celého administratívneho územia mesta Sobrance (katastrálne územie Sobraniec vrátane mestskej časti Komárovce). Vo vymedzenom k.ú. mesta je navrhnuté priestorové usporiadanie a funkčné využitie územia mesta, vrátane krajinnoekologických opatrení.

Pre podrobnejšie riešenie urbanistickej koncepcie a priestorové usporiadanie zastavaného územia vrátane rozvojových plôch vo väzbe na zastavané územie je vymedzené riešené územie v mierke 1: 5 000.

Mesto Sobrance patrí administratívne do Košického kraja, je centrom okresu Sobrance. Ku dňu 30.9.2007 malo mesto 6 259 obyvateľov.

Nachádza sa na ceste 1. triedy č. 50, vzdialené od krajského mesta Košice 81 km, od susedného okresného mesta Michalovce 20 km, na trase k hranici s Ukrajinou. Geomorfologicky leží v severovýchodnej časti Východoslovenskej nížiny. Katastrálne územie sa rozprestiera vo výške 103 až 130 m n.m. Povrch odlesneného chotára tvoria mladotretohorné íly, štrky a sejkovská uhoľná séria. V južnej časti chotára sú nivné a lužné pôdy, v severnej, na náplavových kuželoch s naviatymi sprašami illimerizované pôdy. Ročná priemerná teplota je 9°C a priemerný úhm zrážok okolo 700 mm.

Sobrance sú centrom vinohradníckej oblasti v najvýchodnejšej časti Slovenska.

Mesto je zároveň centrom Schengensekej hranice - sídlom Úradu hraničnej a cudzineckej polície, prezídia policajného zboru, odboru hraničnej polície (blízkosť dvoch v súčasnosti jediných hraničných priechodov s Ukrajinou: Vyšné Nemecké a Ubl'a).

Sobrance sú centrom vinohradníckej oblasti v najvýchodnejšej časti Slovenska. Sobrance sú zároveň centrom Schengensekej hranice - sídlom Úradu hraničnej a cudzineckej polície, prezídia policajného zboru, odboru hraničnej polície (blízkosť dvoch v súčasnosti jediných hraničných priechodov s Ukrajinou: Vyšné Nemecké a Ubl'a). Sobrance sú centrom vinohradníckej oblasti v najvýchodnejšej časti Slovenska so zatiaľ nerozvinutým potenciálom v oblasti kúpeľníctva a cestovného ruchu. Sobrance zviditeľnili v rámci EÚ mimoriadne úspechy základnej umeleckej školy (spevácky súbor Magnólia s vyše 20 ročnou tradíciou) a v rámci Slovenska gitarové múzeum, jediné svojho druhu v Európe (zbierka obsahuje všetky gitary vyrábané v bývalom Československu ako aj gitary svetového formátu). V meste Sobrance má sídlo odštepny Lesný závod Sobrance, ktorý je súčasťou štátneho podniku a celkovo obhospodaruje lesné pozemky na výmere 32 824 ha v 7 okresoch SR. Je jedným z najväčších zamestnávateľov v okrese i v regióne.

2.2. Väzby vyplývajúce zo záväzných častí územného plánu regiónu

V súlade s § 27, ods. 6 zákona č. 50/1976 Zb. v znení neskorších predpisov (stavebný zákon) je potrebné v riešení územného plánu mesta rešpektovať záväznú časť nadradenej územnoplánovacej dokumentácie, ktorou je Územný plán veľkého územného celku Košického kraja (ÚPN VÚC) Košického kraja. Z aktualizácie ÚPN VÚC Košického kraja, jeho Zmien a doplnkov, ktoré boli schválené Zastupiteľstvom KSK uznesením č. 245/2004 a záväzná časť vyhlásená Všeobecne záväzným nariadením č. 2/2004, je nutné rešpektovať nasledujúce záväzné časti, ktoré majú dopad na katastrálne územie mesta.

Záväzné časti schválených Zmien a doplnkov ÚPN – VÚC Košického kraja,

ktoré je potrebné zohľadniť v riešení Územného plánu mesta Sobrance (prevzaté z VZN KSK):

Pri riadení funkčného využitia, usporiadania územia a rozvoja osídlenia kraja dodržať tieto záväzné regulatívy, ktoré nadväzujú na schválené zásady a regulatívy KURS 2001, schválené uznesením vlády SR č. 1033 zo dňa 31.10.2001 a vyhlásené nariadením vlády SR č. 528/2002 Z.z.

1. Vytvárať podmienky pre rovnovážny rozvoj osídlenia, ekonomiky, sociálnej a technickej infraštruktúry a ochranu životného prostredia kraja.

2. **V oblasti osídlenia, usporiadania územia a sídelnej štruktúry**

- 2.1. podporovať rozvoj sídelnej štruktúry vytváraním polycentrickej siete centier osídlenia, ťažísk osídlenia, rozvojových osí a vidieckych priestorov,
- 2.2. formovať sídelnú štruktúru Košického kraja v nadväznosti na národnú a celoeurópsku polycentrickú sídelnú sústavu a komunikačnú kostru medzinárodne odsúhlasených dopravných koridorov,
- 2.5. zabezpečovať na území Košického kraja, rozvojovými osami pozdĺž komunikačných prepojení medzinárodného a celoštátneho významu sídelné prepojenia na medzinárodnú sídelnú sieť, ako aj konzistenciu a rovnocennosť rozvojových podmienok s územím Banskobystrického a Prešovského kraja,
- 2.6. formovať sídelnú štruktúru na regionálnej úrovni prostredníctvom regulácie priestorového usporiadania a funkčného využívania územia jednotlivých hierarchických úrovní ťažísk osídlenia, centier osídlenia, rozvojových osí a vidieckych priestorov,
- 2.7. rešpektovať pri novej výstavbe objekty obrany štátu a ich ochranné a bezpečnostné pásma,
- 2.8. podporovať rozvoj sídelných centier, ktoré tvoria základné terciárne centrá osídlenia, rozvojové centrá hospodárskych, obšlužných a sociálnych aktivít ako pre priliehajúce zázemie, tak pre príslušný regionálny celok, a to hierarchickým systémom, pozostávajúcim z nasledovných skupín centier;
 - 2.8.5 podporovať rozvoj centier štvrtej skupiny; Dobšiná, Kráľovský Chlmec, Moldava n. Bodvou, Krompachy, Sečovce, Sobrance a Veľké Kapušany,
- 2.9. podporovať ťažiská osídlenia ako rozvojové priestory vytváraním ich funkčnej komplexnosti,
- 2.10. podporovať nástrojmi územného rozvoja diverzifikáciu ekonomickej základne ťažísk osídlenia pri využívaní špecifických daností a podmienok jednotlivých území,
- 2.15. vytvárať podmienky pre budovanie rozvojových osí v záujme tvorby vyváženej hierarchizovanej sídelnej štruktúry,
 - 2.15.1 podporovať ako rozvojové osi prvého stupňa;
 - východoslovenskú rozvojovú os Košice – Sečovce – Michalovce – Sobrance – hranice UR,
- 2.17. vytvárať podmienky pre rovnovážny vzťah urbánnych a rurálnych území a integráciu funkčných vzťahov mesta a vidieka,
- 2.21. vytvárať podmienky pre udržanie a oživenie stagnujúceho a upadajúceho vidieckeho osídlenia v priestoroch;
 - 2.21.3 oblasť Sobraniec.

3. V oblasti sociálnej infraštruktúry

- 3.1. zamerať hospodársky rozvoj jednotlivých okresov v kraji na zvýšenie počtu pracovných príležitostí v súlade s kvalifikačnou štruktúrou obyvateľstva s cieľom znížiť vysokú mieru nezamestnanosti vo väčšine okresov kraja,
- 3.2. vytvárať podmienky pre rozvoj bývania vo všetkých jeho formách s cieľom zvyšovať štandard bývania a dosiahnuť priemer v kraji 340 bytov na 1 000 obyvateľov,
- 3.3. vytvárať podmienky pre výstavbu ubytovacích zariadení dôchodcov s preferovaním zariadení rodinného a penzijnového typu,
- 3.4. podporovať rovnomerný rozvoj škôl, vzdelávacích, školiacich a preškoľovacích zariadení na území kraja,
- 3.5. znižovať regionálne rozdiely v úrovni vzdelávania podporou vzdelávacích centier v prirodzených sídelných centrách a prispôbovať sieť stredných škôl trhu práce a podporovaným ekonomickým aktivitám,

- 3.6. vytvárať podmienky pre rovnomerné pokrytie územia zariadeniami základnej zdravotnej starostlivosti pri uprednostnení prirodzených centier,
- 3.7. vytvárať podmienky pre rozširovanie siete zariadení sociálnej pomoci a sociálnych služieb pre občanov odkázaných na sociálnu pomoc a občanov s ťažkým zdravotným postihnutím,
- 3.8. podporovať činnosť existujúcich a rozvoj nových zariadení v oblasti kultúry a umenia ako neoddeliteľnú súčasť kultúrnych tradícií a služieb obyvateľstvu.

4. V oblasti rozvoja rekreácie, kúpeľníctva a turistiky

- 4.3. podporovať vznik regionálnych rehabilitačných centier na báze termálno-minerálnych vôd v okrese Trebišov, Sobrance, Košice - okolie a Spišská Nová Ves a na báze klimatických podmienok v priestore Mlynky - Biele Vody, Novoveská Huta,
- 4.8. viazať lokalizáciu služieb zabezpečujúcich proces rekreácie a turizmu prednostne do sídiel s cieľom zamedziť neodôvodnené rozširovanie rekreačných útvarov vo voľnej krajine, pričom využiť aj obnovu a revitalizáciu historických mestských a vidieckych celkov a objektov kultúrnych pamiatok,
- 4.10. rozvíjať a zvyšovať komplexnosť, štandard a kvalitu ponuky rekreačných a športových aktivít, služieb cestovného ruchu a turizmu všetkých turisticky atraktívnych miest, obcí a stredísk cestovného ruchu,
- 4.11. podporovať výstavbu nových stredísk cestovného ruchu a rekreácie len v súlade so schválenou územnoplánovacou dokumentáciou, resp. územnoplánovacím podkladom príslušného stupňa,
- 4.13. vytvárať podmienky pre rozvoj krátkodobej rekreácie obyvateľov miest a väčších obcí budovaním rekreačných stredísk a zamerať sa na podporu budovania vybavenosti pre prímestskú rekreáciu v zázemí sídiel,
- 4.14. vytvárať podmienky pre realizáciu cykloturistických trás regionálneho, nadregionálneho a medzinárodného významu prepájajúce významné turistické centrá kraja.

5. V oblasti usporiadania územia z hľadiska ekológie, ochrany prírody, ochrany kultúrnych pamiatok a ochrany pôdneho fondu

- 5.1. rešpektovať ochranu poľnohospodárskeho a lesného pôdneho fondu ako faktor usmerňujúci urbanistický rozvoj kraja,
- 5.2. zabezpečiť funkčnosť nadregionálnych a regionálnych biocentier a biokoridorov pri ďalšom funkčnom využití a usporiadaní územia, uprednostniť realizáciu ekologických premostení regionálnych biokoridorov a biocentier pri výstavbe líniových stavieb; prispôsobiť vedenie trás dopravnej a technickej infraštruktúry tak, aby sa netrieštil komplex lesov,
- 5.3. podporovať výsadbu plošnej a líniovej zelene, prirodzený spôsob obnovy a revitalizáciu krajiny v nadregionálnych biocentrách a biokoridoroch,
- 5.4. rešpektovať kultúrne dedičstvo, predovšetkým chránením najcennejších objektov a súbory objektov s ich ochrannými pásmami:
- 5.7. rezervovať vo výrobných zariadeniach plochy na uplatňovanie moderných ekologických technológií a prechod na spaľovanie zemného plynu, v prospech eliminovania príčin poškodenia životného prostredia,
- 5.8. v nadväznosti na systém náhrad pri vynútenom obmedzení hospodárenia rešpektovať pri hospodárskom využití prvky regionálneho územného systému ekologickej stability a požiadavky na ich ochranu a funkčnosť; z prvkov územného systému ekologickej stability vylúčiť hospodárske využitie týchto území, prípadne povoliť len extenzívne využívanie, zohľadňujúce existenciu cenných ekosystémov,
- 5.9. podmieniť usporiadanie územia z hľadiska aspektov ekologických, ochrany prírody, prírodných zdrojov a tvorby krajinnej štruktúry,

- 5.10. rešpektovať pri organizácii, využívaní a rozvoji územia jeho prírodné danosti najmä v osobitne chránených územiach, prvkoch územného systému ekologickej stability, v územiach patriacich do súvislej európskej sústavy chránených území a ich využívanie zosúladiť s funkciou ochrany prírody a krajiny,
- 5.11. zohľadňovať pri umiestňovaní činností na území ich predpokladaný vplyv na životné prostredie a realizáciou vhodných opatrení dosiahnuť odstránenie, obmedzenie alebo zmiernenie prípadných negatívnych vplyvov,
- 5.12. zabezpečovať zachovanie a ochranu všetkých typov mokradí, revitalizovať vodné toky a ich brehové územia s cieľom obnoviť a zvyšovať vododržnosť krajiny a zabezpečiť dlhodobu priaznivé existenčné podmienky pre biotu vodných ekosystémov,
- 5.13. zabezpečiť elimináciu stresových faktorov v chránených územiach prírody;
 - 5.13.1 vzdušné elektrické vedenia postupne ukladať do zeme,
 - 5.13.4 vytvárať podmienky pre prednostnú realizáciu verejného technického vybavenia v urbanizovaných priestoroch.

6. V oblasti rozvoja nadradenej dopravnej infraštruktúry

- 6.1. rešpektovať prioritné postavenie intermodálnej infraštruktúry sietí TINA,
- 6.2. rešpektovať dopravné siete a zariadenia alokované v trasách multimodálnych koridorov (hlavná sieť TINA); - multimodálny koridor č. V.a. Prešov/Košice – Záhor/Čierna nad Tisou – Ukrajina, lokalizovaný pre cestné komunikácie a pre trate železničnej a kombinovanej dopravy,
- 6.9. chrániť územie na diaľničné privádzače;
 - 6.9.3. pre mesto Sobrance v trase cesty III/050236,
- 6.12. chrániť koridory pre cesty I. triedy, ich preložky, rekonštrukcie a úpravy vrátane ich prietahov v základnej komunikačnej sieti miest a to pre
 - 6.12.1. cestu I/50 úsek (Zvolen) hranica kraja - Rožňava - Košice s prepojením na diaľnicu D –1, vrátane plánovaných mimoúrovňových dopravných uzlov a úsek Košice - Michalovce - Vyšné Nemecké (hraničný priechod na Ukrajinu), vrátane obchvatu obce Vyšné Nemecké,
- 6.13. chrániť koridory pre cesty II. triedy, ich preložky, rekonštrukcie a úpravy,
 - 6.13.14. cestu II/582, úpravy v úseku Michalovce – Zemplínska Šírava – Jovsa – Sobrance, s preložkou v obci Jovsa a Poruba pod Vihorlatom.

7. V oblasti rozvoja nadradenej technickej infraštruktúry

- 7.1. zvyšovať podiel zásobovaných obyvateľov pitnou vodou z verejných vodovodov s cieľom dosiahnuť do roku 2010 úroveň celoslovenského priemeru,
- 7.9. znižovať rozdiel medzi podielom odkanalizovaných obyvateľov a podielom zásobovaných obyvateľov pitnou vodou,
- 7.10. zvyšovať úroveň v odkanalizovaní a čistení odpadových vôd miest a obcí s cieľom dosiahnuť do roku 2010 úroveň celoslovenského priemeru,
- 7.12. pri využití územia chrániť koridory pre rekonštrukciu alebo výstavbu hrádzí alebo úpravu korýt tokov
- 7.15. chrániť koridory a územia pre výstavbu zariadení zabezpečujúcich zásobovanie elektrickou energiou, a to pre
 - 7.15.1. transformátor 110/22 kV v lokalitách Košice - centrum, Košice - Myslava a Sobrance,
 - 7.15.8. vedenia 110 kV:Sobrance – Michalovce – transformátor Voľa, Sobrance – Snina....

8. V oblasti hospodárstva

- 8.1 rozvíjať decentralizovanú štruktúru ekonomiky prostredníctvom vytvorenej polycentrickej sústavy osídlenia a tým zabezpečovať aj vyváženú socio-ekonomickú úroveň regiónov,
- 8.2 zabezpečiť dostupnosť trhov a vytvorenie rovnocenných podmienok pre podnikanie dobudovaním územia regiónov výkonnou verejnou dopravnou a technickou infraštruktúrou,
- 8.3 dosiahnuť trvalú udržateľnosť hospodárskeho a sociálneho rozvoja regiónov v kraji,
- 8.4 stabilizovať a revitalizovať poľnohospodárstvo diferencovane podľa poľnohospodárskych produkčných oblastí s prihliadnutím na chránené územia prírody a na existujúci funkčný územný systém ekologickej stability,
- 8.5 podporovať alternatívne poľnohospodárstvo v chránených územiach prírody a v pásmach hygienickej ochrany vodných zdrojov,
- 8.6 na základe súhlasu príslušných orgánov ochrany prírody a krajiny zalesniť poľnohospodársky nevyužiteľné pozemky a realizovať ich prevod do lesného pôdneho fondu,
- 8.7 zabezpečiť starostlivosť o zachovanie a stabilizáciu plošnej výmery lesných pozemkov,
- 8.8 zabezpečiť zachovanie genofondu lesných drevín a udržanie priaznivej druhovej a vekovej štruktúry,
- 8.9 využiť monitoring biodiverzity lesných ekosystémov a zdravotného stavu lesov a zvýšiť dôraz na zlepšenie zdravotného stavu lesa,
- 8.11 vychádzať v územnom rozvoji predovšetkým z princípu rekonštrukcie a sanácie existujúcich priemyselných a stavebných areálov,
- 8.12 vychádzať pri rozvoji priemyslu a stavebníctva nielen z ekonomickej a sociálnej, ale aj územnej a environmentálnej únosnosti územia so zohľadnením špecifik jednotlivých regiónov kraja,
- 8.13 podporovať ďalšiu diverzifikáciu priemyselnej výroby, pričom osobitnú pozornosť venovať z hľadiska priemyselnej výroby zaostalým okresom Gelnica, Rožňava, Sobrance a Trebišov,
- 8.14 prioritne vytvárať podmienky a chrániť územie pre zakladanie nových **priemyselných parkov** rôznych typov v lokalitách; Gelnica, Košice Pereš – letisko, Ďurkov, Svinica, Olšovany a Bidovce, Valalíky, Moldava nad Bodvou, Rožňava – Nadabula, **Sobrance**, Dobrá, Kráľovský Chlmec – Cerovo, Trebišov,

II. VEREJNOPROSPEŠNÉ STAVBY

Verejnoprospešné stavby spojené s realizáciou uvedených záväzných regulatívov sú tieto:

1. Cestná doprava
 - 1.1. diaľnica D-1 Budimír - Michalovce - Záhor (hraničný priechod s Ukrajinou),
 - 1.2. diaľničné privádzače
 - 1.2.3. pre mesto Sobrance v trase cesty III/050236,
 - 1.5. cesty I. triedy, ich preložky, rekonštrukcie a úpravy vrátane ich prietahov v základnej sieti miest
 - 1.5.1. cesta I/50 v úseku (Zvolen) hranica kraja - Rožňava - Košice s prepojením na diaľnicu D-1, vrátane plánovaných mimoúrovňových dopravných uzlov a úsek Košice - Michalovce - Vyšné Nemecké (hraničný priechod na Ukrajinu),
 - 1.6. cesty II. triedy, ich preložky, rekonštrukcie a úpravy
 - 1.6.14. cesta II/582, úpravy v úseku Michalovce - Zemplínska Šírava - Jovsa – Sobrance
5. Nadradená technická infraštruktúra
 - 5.7. stavby zariadení zabezpečujúcich zásobovanie elektrickou energiou
 - 5.7.1. transformátora 110/22 kV v lokalitách Košice - centrum, Košice - Myslava a Sobrance,

5.7.8. vedenia 110 kV....Sobrance – Michalovce – transformátor Voľa, Sobrance – Snina...

Na uskutočnenie verejnoprospešných stavieb možno podľa § 108 zákona č. 50/1976 Zb. o územnom plánovaní a stavebnom poriadku (stavebný zákon) v znení neskorších predpisov pozemky, stavby a práva k nim vyvlastniť alebo vlastnícke práva k pozemkom s stavbám obmedziť.

2.3. Základné demografické, sociálne a ekonomické rozvojové predpoklady

STAV A VÝVOJ OBYVATEĽSTVA

Vývoj počtu obyvateľstva z jednotlivých sčítaní a medziročných censov možno v meste sledovať od roku 1869, kedy mala mesto spolu 1038 obyvateľov. Ku koncu roka 2005 stúpol počet obyvateľov na hodnotu 6264, čo je nárast oproti roku 1970 o viac ako 80%. Z celkového počtu 6264 obyvateľov je 3039 mužov (48,5%) a 3225 žien (51,5%).

Retrospektívny vývoj počtu obyvateľov podľa sčítaní obyvateľstva

rok	1970	1980	1991	2001	2005*
Počet obyvateľov	3394	3896	5754	6262	6264
Prírastok obyvateľstva	502	1858	508	2	
Index rastu	114,79	147,69	108,83	100,03	
Ø ročný rast	1,48%	4,34%	0,88%	0,01%	

* údaj k 31.12.2005

Zdroj: Štatistický úrad SR

Počet obyvateľov v meste bol 6 259 (stav z 30.9. 2007).

Základné údaje o obyvateľstve za rok 2001

	Trvale bývajúce obyvateľstvo			Podiel žien z trvale bývajúceho obyvateľstva (%)	Ekonomicky aktívne osoby			Podiel aktívnych z trvale bývajúceho obyvateľstva (%)
	spolu	muži	ženy		spolu	muži	ženy	
Sobrance	6262	3029	3233	51,6	3198	1643	1555	51,1

Zdroj: Štatistický úrad SR

Pohlavná a veková štruktúra obyvateľstva

K 31.12.2005 žilo v meste Sobrance 3039 mužov a 3225 žien, ženy tvorili 51,5% populácie. Index maskulinity (pomer počtu mužov a žien) bol na úrovni 0,942 bodu, čo znamená, že na 1000 žien pripadlo 942 mužov.

Priemerný vek obyvateľstva v meste Sobrance dosiahol v roku 2005 hodnotu 33,0 rokov u mužov a 35,7 rokov u žien.

Index vitality obyvateľstva mesta Sobrance dosiahol v roku 2005 úroveň 132,08, čo charakterizuje stabilizovaný typ populácie.

Vývoj vekovej štruktúry obyvateľstva v rokoch 1991 – 2005

Rok		Počet obyvateľov				Index vitality
		Spolu	Veková skupina			
			Predproduktívna	Produktívna	Poproduktívna	
1991	abs	5 754	1 744	3 318	690	252,8
	rel (%)	100,0	30,3	57,7	12,0	
2001	abs	6 262	1 496	3 926	813	184,0
	rel (%)	100,0	23,9	62,7	13,0	

2005	abs	6 264	1 227	4 108	929	132,1
	rel (%)	100,0	19,6	65,6	14,8	

Zdroj: Štatistický úrad SR

Štruktúry obyvateľstva

Štruktúry obyvateľstva mesta Sobrance boli spracované na základe údajov zo Sčítania obyvateľov, domov a bytov z roku 2001.

Z hľadiska národnostnej štruktúry žije v meste Sobrance 95,37% obyvateľov slovenskej národnosti, 0,91% rómskej, 0,51% českej, 0,37% ukrajinskej a 0,26% rusínskej národnosti. V členení podľa stupňa dosiahnutého vzdelania má 22,04% obyvateľov mesta ukončené úplné stredné odborné vzdelanie s maturitou; 19,22% učňovské vzdelanie bez maturity a 19,10% základné vzdelanie. Bez školského vzdelania je v meste Sobrance 3,33% obyvateľstva. Z náboženského vyznania prevláda Rímskokatolícka cirkev (51,09%) a Gréckokatolícka cirkev (33,93%). Bez vzdelania je v meste Sobrance 3,59% obyvateľov.

Pohyb obyvateľstva

Prirodzeným pohybom obyvateľstva (pôrodnosť a úmrtnosť obyvateľstva) získalo mesto v roku 2004 spolu 66 obyvateľov, čo zodpovedá prirodzenému prírastku na úrovni 10,46‰.

V rámci mechanického pohybu obyvateľstva bolo v rámci mesta Sobrance zaznamenaných 96 prisťahovalých a 139 vystahovaných, čo predstavuje úbytok obyvateľstva sťahovaním 43 osôb (-6,82‰).

Celkový pohyb obyvateľstva, pozostávajúci z prirodzeného a mechanického pohybu, tvorilo v meste Sobrance v roku 2004 spolu -21 osôb, t.j. celkový úbytok obyvateľstva -3,33‰.

Prognóza počtu obyvateľstva

Predchádzajúci územný plán mesta schválený v roku 1993 predpokladal, že v roku 2010 bude v Sobranciach 7 800 obyvateľov. Prognóza sa nenaplní, pretože k 30.9.2007 bolo v Sobranciach len 6 259 obyvateľov.

Podľa prognózy vývoja obyvateľstva SR do roku 2025, spracovanej Štatistickým úradom SR v roku 2002, **bude mať mesto Sobrance v roku 2025 spolu 6817 obyvateľov** (t.j. nárast o cca 9%), pričom vyšší rast ich počtu sa očakáva do roku 2010.

Opačný trend vývoja počtu obyvateľov je v okrese Sobrance, ktorý ako jediný v Košickom kraji patrí medzi okresy s očakávaným poklesom počtu obyvateľstva.

Pre porovnanie vývoja počtu obyvateľstva je vhodné použiť aj Prognózu obyvateľstva SR do roku 2025 (Výskumné demografické centrum, INFOSTAT, Bratislava 2006), v zmysle ktorej možno v okrese Sobrance a Košickom kraji očakávať nasledovný demografický vývoj:

Okres Sobrance (LAU 1)	
2005 – 2015 úbytok (-2,1%).....	497 obyvateľov
2016 – 2025 úbytok (-1,5%).....	350 obyvateľov
2005 – 2025 úbytok spolu (-3,6%).....	847 obyvateľov
Košický kraj (NUTS 2)	
2005 – 2015 prírastok (2,4%).....	18 368 obyvateľov
2016 – 2025 prírastok (0,7%).....	5 387 obyvateľov
2005 – 2025 prírastok spolu (3,1%).....	23 755 obyvateľov

EKONOMICKÁ AKTIVITA

Podľa údajov zo sčítania uskutočnenom v roku 2001 žilo v meste Sobrance 3198 ekonomicky aktívnych obyvateľov, čo je 51,1% z celkového počtu osôb. Z celkového počtu ekonomicky aktívnych obyvateľov bolo 1052 nezamestnaných, t.j. 32,9%. Podiel mužov na celkovom počte ekonomicky aktívnych obyvateľov bol 51,4%.

Ekonomická aktivita obyvateľstva v roku 2001 (SODB)

Odvetvie hospodárstva	Ekonomicky aktívne obyvateľstvo						Z toho odchádzka
	Osoby			Percentá (%)			
	Muži	Ženy	Spolu	Muži	Ženy	Spolu	

Poľnohospodárstvo, poľovníctvo a súvisiace služby	103	24	127	6,27	1,54	3,97	79
Lesníctvo, ťažba dreva a pridružené služby	51	14	65	3,10	0,90	2,03	13
Ťažba nerastných surovín	5	1	6	0,30	0,06	0,19	5
Priemyselná výroba	129	160	289	7,85	10,29	9,04	104
Výroba a rozvod elektriny, plynu a vody	38	9	47	2,31	0,58	1,47	17
Stavebníctvo	149	23	172	9,07	1,48	5,38	29
Veľkoobchod a maloobchod, oprava motorových vozidiel, motocyklov a spotrebného tovaru	110	148	258	6,70	9,52	8,07	50
Hotely a reštaurácie	21	34	55	1,28	2,19	1,72	17
Doprava, skladovanie a spoje	77	31	108	4,69	1,99	3,38	36
Peňažníctvo a poisťovníctvo	4	20	24	0,24	1,29	0,75	7
Nehnutelnosti, prenajímanie a obchodné služby, výskum a vývoj	57	34	91	3,47	2,19	2,85	42
Verejná správa a obrana, povinné sociálne zabezpečenie	189	119	308	11,50	7,65	9,63	120
Školstvo	64	219	283	3,90	14,08	8,85	62
Zdravotníctvo a sociálna starostlivosť	47	191	238	2,86	12,28	7,44	68
Ostatné verejné, sociálne a osobné služby	56	40	96	3,41	2,57	3,00	14
EA bez udania odvetví	543	488	1 031	33,05	31,38	32,24	44
Spolu	1 643	1 555	3 198	100,0	100,0	100,0	707

Zdroj: Štatistický úrad SR

Vývoj nezamestnanosti v rokoch 2001 – 2006 (stav k 31.12.)

	2001	2002	2003	2004	2005	2006
Počet nezamestnaných	448	521	648	679	733	652
z toho ženy	212	267	294	312	367	289
Miera evidovanej nezamestnanosti (%)	11,45	13,15	16,13	16,50	17,80	15,87
Počet voľných pracovných miest*	2	18	15	10	43	11

* údaj za okres Sobrance Zdroj: Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny, Michalovce

Predpokladaný vývoj pracovných príležitostí v meste

V meste predpokladáme nárast počtu pracovných príležitostí najmä v nezávadnej výrobe, v podnikateľských aktivitách, v komerčnej vybavenosti a v službách. Predpokladáme rozvoj aktivít zameraných na Schengenský priestor.

DOMOVÝ A BYTOVÝ FOND

V roku 2001 bolo v meste Sobrance spolu 1036 domov, z čoho trvale obývaných bolo 960, t.j. 92,7%. Priemerný vek domov bol 30 rokov. Počet bytov dosiahol v meste v roku 2001 hodnotu 1785, z toho trvale obývaných bolo 1679 (94,1%).

	Domy spolu	Trvale obývané domy		Neobývané domy	Byty spolu	Trvale obývané byty		Neobývané byty
		Spolu	Z toho rodinné			Spolu	Z toho v rod. domoch	
Sobrance	1036	960	885	73	1785	1679	894	106

Zdroj: Štatistický úrad SR

Štruktúra neobývaných bytov

Neobývané byty	
—	Z dôvodu
—	—

		Zmeny užívateľa	Určené na rekreáciu	Uvoľnené na prestavbu	Nesposobi lé na bývanie	Po kolaudácii	V pozostanom alebo súdnom konaní	Z iných dôvodov	Nezistené
Sobrance	106	7	2	11	1	9	25	44	7

Zdroj: Štatistický úrad SR

Priemerný počet osôb na jeden byt bol v roku 2001 na úrovni 3,7 osôb, priemerný počet m² obytnej plochy na 1 osobu dosiahol hodnotu 17,8 m². Počet bytov na 1000 obyvateľov dosiahol úroveň 285,1, čo je pod úrovňou krajského (296,8) i celoslovenského priemeru (353,5).

Z hľadiska vybavenosti trvale obývaných bytov bolo v meste Sobrance vybavených kanalizáciou 96,7% bytov, vodovodom 96,3%, kúpeľňou alebo sprchovacím kútom 94,8%, splachovacím záchodom 94,2% a plynom zo siete 52,4% trvale obývaných bytov.

➤ Návrh

Vo vzťahu k prognóze obyvateľstva a potrebám rozvoja bytovej výstavby uvažovať s návrhom plôch pre bývanie na umiestnenie malopodlažnej zástavby pre celkový výhľadový počet obyvateľov v roku 2025 6817 obyvateľov, čo pri predpokladanej obložnosti 3,1 obyvateľov na 1 byt predstavuje potrebu 178 nových bytov. V ÚPN mesta navrhujeme spolu **186 bytov pre 558 obyvateľov** s obložnosťou 3,0 bytov./1byt (rozdiel počtu obyvateľov v roku 2025 a v roku 2007, t.z. 6817 – 6 259 = 558). Rezervou ostáva 106 neobývaných bytov.

2.4. Širšie vzťahy a riešenie záujmového územia

Mesto Sobrance leží vo východnej časti Východoslovenskej nížiny. Katastrálne územie sa zvažuje juhozápadným smerom a susedí na východe s katastrom obce Tibava, severovýchode Horňa, na západe Ruskovce a Nižná Rybnica a na juhu s katastrom obce Ostrov.

Sobrance sa podľa ÚPN VÚC Košického kraja nachádzajú na východoslovenskej rozvojovej osi 1. stupňa Košice – Sečovce – Michalovce – Sobrance - hranica UR v multimodálnom koridore č.V.a. Košice – Záhor, ktorý je lokalizovaný pre cestné komunikácie. Podľa Konceptie územného rozvoja Slovenska 2001 sa mesto Sobrance nachádza v hlavnej oblasti cezhraničnej spolupráce tretej úrovne.

Juhozápadne od katastrálneho územia je plánovaná trasa diaľnice D1 Košice – Michalovce – Záhor – hranica s Ukrajinou (v kategórii D 26,5/120), s najbližšou diaľničnou križovatkou v k.ú. obce Bunkovce a diaľničným privádzačom Bunkovce – Nižná Rybnica, západne od mesta. Mesto je križovatkou frekventovanej medzinárodnej cesty I. triedy č. 50 v smere Košice – Michalovce – hranica s Ukrajinou, cesty II. triedy č. 582 so smerom Sobrance – Jovsa – Zemplínska šírava a Michalovce a cesty III. triedy č. 55232 so smerom Sobrance – Ostrov – Kristy. Hlavným dopravným problémom je pieňah cesty I/50 cez mesto Sobrance, ktorý je potrebné riešiť bez ohľadu na časovú postupnosť výstavby diaľnice D1.

V ÚPN VÚC Košický kraj Zmeny a doplnky 2004 je južne od zastaveného územia mesta Sobrance navrhovaná preložka cesty I/50.

Severojižným smerom cez mesto preteká Sobranecký potok, západnú hranicu katastrálneho územia tvorí potok Lukavec, ktorého prítokmi sú Žiarovnica a Slaný potok. Južnú hranicu katastrálneho územia tvorí kanál Veľké Revišťa – Bežovce.

Mesto je zásobované pitnou vodou z celomestského vodovodu v Sobranciach, ktorý bol vybudovaný v 60-tych rokoch 20. storočia. Prepojením skupinových vodovodov: Hlivišťa – Bežovce, Koňuš – Horňa, Priekopa – Sejkov a vodovodu Sobrance vznikol v 70-tych rokoch Sobranecký skupinový vodovod v správe VVaK Košice – OZ Michalovce. Mesto je v súčasnosti zásobované z vodojemov v Tibave a Vojnatine.

Na odvádzanie povrchových odpadových vôd atmosférického pôvodu a splaškov z domácností má mesto vybudovanú kanalizáciu jednotného typu, vyústenú do čističky odpadových vôd (ČOV), umiestnenú v južnej časti katastrálneho územia mesta. Hlavným recipientom čistených odpadových vôd i všetkých potokov zo záujmového územia je Zberný kanál Veľké Revišťa – Bežovce.

Mesto Sobrance (a okolie) je zásobované elektrickou energiou z elektrickej stanice 35/22 kV Sobrance Pre napájanie odberných elektrických zariadení na území mesta sú využívané ako zdroje el. energie transformačné stanice primárne napájané 22 kV VN prípojkami z VN vedenia č.216, 250 a 528. Vo východnej časti k.ú. sa

nachádza transformátor 110/22 kV. Slovenská elektrizačná prenosová sústava a.s. - vlastník a prevádzkovateľ prenosovej sústavy 400 kV a 220 kV oznámil, že na riešenom území nie sú dotknuté existujúce ani plánované zariadenia Slovenskej elektrizačnej prenosovej sústavy, a.s. Bratislava.

V záujmovej oblasti mesta sa nachádzajú VTL, STL (PN 300 kPa), NTL (PN 2,1 kPa) plynovody, prípojky plynu a regulačné stanice v správe SPP a.s. RC V7chod Košice. Mesto Sobrance je napojené na RS č.1, Q = 3 000m³/h a RS č. 2, Q = 1 200 m³/h, ktoré sú postavené v meste. Regulačná stanica č. 1 je napojená na VTL plynovod DN 150, PN 4 MPa a RS č. 2 je napojená na VTL plynovod DN 100, PN 4 MPa. Z RS č. 2 je napojená susedná obec Horňa. Zásobovanie teplom je na báze plynu a tuhých palív. Rodinné domy sú vykurované z vlastných domových plynových kotolní a kotolní na spaľovanie tuhých palív.

Mesto je súčasťou Regionálneho technického centra Východ. V meste je digitálna technológia v prenajatých priestoroch Slovenskej pošty na ul. Kpt. Nálepku, so zmenou umiestnenia sa neuvažuje.

Spoločnosť T-Mobile Slovensko, a.s. a Orange Slovensko neposkytli v etape prípravných prác svoje požiadavky a námety na riešenie.

V katastri Sobrance sa nenachádzajú zistené výhradné ložiská nerastov (zákon č. 44/1988 Zb. o ochrane a využití nerastného bohatstva /banský zákon/ v znení neskorších predpisov), z čoho vyplýva, že riešením rozvoja obce nebudú dotknuté záujmy a využívanie nerastného bohatstva (výhradných ložísk).

V katastri sú evidované archeologické lokality.

Severne od mesta sa nachádzajú Sobranecké kúpele. Prevažnú časť katastra tvorí poľnohospodársky využívaná krajina.

➤ Návrh riešenia záujmového územia mesta

Vychádzajúc z geografickej polohy, historických súvislostí a významu mesta v súčasnej štruktúre osídlenia v návrhu územného plánu

- rešpektujeme verejnoprospešné stavby spojené s realizáciou záväzných regulatívov Územného plánu VÚC Košického kraja, nachádzajúce sa v záujmovom území mesta Sobrance
 - diaľnica D1 Budimír, Michalovce – Záhor (nový hraničný priechod na Ukrajinu)
 - diaľničný privádzač pre mesto Sobrance v trase cesty č. III/050236 (diaľničná križovatka – Nižná Rybnica)
 - cestu I. triedy č. I/50 Košice – Michalovce – Vyšné Nemecké
- rešpektujeme cesty II. triedy č. II/582 a č. II/566 (v ÚPN mesta navrhujeme preložku cesty č. II/582 realizovať výhľadovo)
- rešpektujeme existujúci transformátor 110/22 kV a navrhované vedenie 110 kV Sobrance – Michalovce – transformátor Voľa, Sobrance – Snina podľa ÚPN VÚC Košického kraja
- rešpektujeme existujúcu hrádzu kanála Veľké Revištie – Bežovce
- rešpektujeme areál Sobraneckých kúpeľov a pásmo hygienickej ochrany liečivých zdrojov 2. a 3. stupňa a navrhujeme dopravné sprístupnenie kúpeľného areálu (výhľadovú preložku cesty III/050239); navrhujeme perspektívny rozvoj kúpeľov južným smerom a dopravné sprístupnenie trom koridormi – západnou, prostredníctvom výhľadovej preložky cesty III. triedy, južným - s vytvorením promenádnej nástupnej zóny z Kúpeľskej ulice a cyklotrasou pozdĺž Sobraneckého potoka
- rešpektujeme návrh výstavby Priemyselného parku Sobrance – Bunkovce podľa Uznesenia Vlády SR č. 463/2007 z 30.5.2007 (podklad č. 24).
- rešpektujeme regionálnu skládku komunálneho odpadu v katastri obce Husák a zariadenie na zhodnocovanie odpadov – Kompostovacia plocha v š.p. LESY SR, OZ Sobrance, ktorá je v k.ú. obce Horňa (v prevádzke od roku 2002, kapacita je 8 000 m³)
- rešpektujeme polohu mesta v rámci Schengenského priestoru (zachovanie a dobudovanie Regionálnej nemocnice Sobrance ako zdravotníckeho zariadenia prvého kontaktu a výstavba diagnosticko-lôžkovej časti) a výhľadovo navrhujeme plochu pre pristávanie helikoptéry
- v záujmovom území je zdokumentovaný potenciál pre rozvoj CR a navrhnutá sieť cyklotrás v samostatných jazdných pruhoch pozdĺž ciest I. a II. triedy, po cestách III. triedy a pozdĺž Sobraneckého potoka (uvažujeme s rekonštrukciou budovy Mestského kultúrneho strediska na Regionálne kultúrno - interpretačné centrum propagácie kultúrneho dedičstva regiónov susediacich so Schengenskou hranicou)
- navrhujeme zachovať existujúci systém zásobovania pitnou vodou
- zachovať existujúci systém odkanalizovania mesta s napojením navrhovaných lokalít bývania na existujúcu ČOV

- v záujmovom území sú zdokumentované protipovodňové opatrenia v povodí Sobraneckého potoka podľa spracovanej Štúdie možností riešenia protipovodňových opatrení v povodí Sobraneckého potoka (SVP– OZ Košice, 2005)

2.5. Návrh urbanistickej koncepcie priestorového usporiadania

Návrh urbanistickej koncepcie mesta je spracovaný na základe historického vývoja pôvodnej urbanistickej štruktúry, jej súčasného stavu a novodobých požiadaviek a trendov.

V najbližšom okolí Sobraniec v Tibave sa nachádzalo osídlenie už v paleolite, v 6.-7. stor. aj stopy po slovanskom sídlisku. Archeologické, historické a jazykové doklady potvrdzujú, že Tibava jestvovala už pred 11. storočím a bola najstarším slovansko-slovenským sídliskom v najbližšom okolí Sobraniec. Severovýchodne od Tibavy bolo útočiskné hradisko Starý Koňuš. Správy o krajinkej ceste, ktorá prechádzala v smere Michalovce – Užhorod sú z roku 1284 a 1337.

V roku 1351 šľachtici z Michaloviec získali ako zemepáni Tibavy od kráľa Ľudovíta I. právo konať na území Tibavy trh, ktorý sa udomácnil západne od Tibavy, na mieste, kde zakrátko vznikli Sobrance. Sobrance sa vyvíjali ako jediné mestečko s trhovým a jarmočným právom na trase Michalovce – Užhorod. Prvá správa o Sobranciach pochádza z roku 1409. Sobrance boli majetkovou súčasťou panstva Tibava.

Soľné pramene Sobraneckých kúpeľov sa spomínajú už v roku 1335. Najväčší rozmach dosiahli kúpele po roku 1830, kedy sa ich povest' rozšírila aj do zahraničia (liečba kožných ochorení, reumatických a zažívacích liečivou minerálnou vodou).

Poloha mesta Sobrance na najvýznamnejšej historickej krajinkej ceste z Košíc, cez Michalovce do Užhorodu v rovinatej krajine chránenej zo severu pohorím Vihorlat s priaznivými klimatickými podmienkami pri vodnom toku Sobraneckého potoka a severne od mesta umiestnenými kúpeľami predurčili aj charakter urbanistickej štruktúry mesta.

Pôvodná vidiecka zástavba poľnohospodárskeho sídla s „jarmočiskom“ pri „Michalovskej“ ceste sa menilo postupne koncom 19. a začiatkom 20. storočia na mestskú zástavbu (domy na Hlavnej ulici). V r. 1951 až 1960 boli sídlom okresu Sobrance. Majú priznaný štatút mesta. Škola bola v Sobranciach od 15. stor. ako súčasť miestnej farnosti. Prvý autobus od roku 1921 premával raz denne medzi Sobraneckými kúpeľami a Užhorodom. V roku 1926 prvý veľký autobus premával raz denne na linke Užhorod – Sobrance – Michalovce – Sečovce – Košice a späť. V 20. stor. pribudli stredné školy: gymnázium a odborné učilište poľnohospodárske. Najvýraznejší územný rozvoj mesta bol zaznamenaný v rokoch 1945 – 1970, kedy sa počet obyvateľov zdvojnásobil (výstavba prvých bytových domov na terajšej ulici Školskej a na Námestí slobody) a po roku 1970 výstavba panelových bytových domov (3 vežiaky v centre mesta a sídlisko L. Novomestského). Najvýraznejším zásahom do štruktúry mesta bola zmena trasy cesty I. triedy, ktorá bola premiestnená z terajšej ulice Štefánikovej a Tibavskej do koridoru cesty Michalovskej a Pri. Toto veľkorysé dopravné riešenie umožnilo rýchlejší pohyb motoristom, ale prietah mestom spôsobil okrem nadmernej prašnosti a hlučnosti aj násilné rozdelenie mesta na severnú a južnú časť. Vidiecke sídlo Komárovce bolo neskôr administratívne pričlenené k mestu.

Urbanistická štruktúra mesta je tvorená centrálnou mestskou zónou, ktorá bola vymedzená v najstaršej časti mesta, definovaná v ÚPN CMZ z roku 1997 (podklad č. 9). Zástavba bytových domov je sústredená v severnej časti mesta (Nám. slobody), ale hlavne v centre (vežové domy) a južnej časti mesta (sídlisko na Komenského ulici a Novomestského sídlisko). Z hľadiska diaľkových pohľadov je sídlisková zástavba 8 podlaží v južnej časti mesta pre sídlo s prevažujúcou zástavbou 2- 4 podlaží výrazne dominantá. Súvislá výstavba 43 radových domov na ul. Gagarinovej pôsobí ako líniová bariéra. Pri vstupe do mesta zo západu, severu sú sústredené plochy priemyslu a z juhu plochy poľnohospodárskej výroby.

K významným kompozičným prvkom v štruktúre meste patria:

- rímsko-katolícky kostol (vnímateľný z diaľkových pohľadov) a Námestie slobody so zástavbou z polovice 20. storočia (mestský kultúrny dom, hotel Morské oko, Obchodná akadémia);
- hlavná (Štefánikova) ulica v pôvodnými dominantami (Russayova vila, Schwartzov dom, vila Dr. Maxima) aj novodobými dominantami (obchodný dom, mestský úrad, Dom Schengenu a gr.-kat. chrám)
- Sobranecký potok so sprievodnou zeleňou – hlavná ekologická severojužná kompozičná os mesta
- mestský park s areálom nemocnice a športovo-rekreačným areálom
- sídlisko L. Novomestského a areály škôl so zeleňou
- prietah cesty medzinárodného významu (ktorá negatívne „pretína“ mesto), cesta II. triedy (so smerom na

Zemplínsku šíravu a čiastočne aj do Sobraneckých kúpeľov) a cesta III. triedy do mestskej časti Komárovce.

➤ Návrh

- rešpektujeme založenú urbanistickú štruktúru mesta a základnú dopravnú kostru (výhľadovo - preložky ciest)
- navrhujeme perspektívny rozvoj kúpeľov južným smerom a dopravné sprístupnenie tromi koridorami – západnou výhľadovou preložkou cesty III. triedy, južným - s vytvorením promenádnej nástupnej zóny z Kúpeľskej ulice a cyklotrasou pozdĺž Sobraneckého potoka)
navrhujeme zvýšiť atraktivnosť mesta obnovou historického areálu kúpeľov na základe následne spracovanej podrobnejšej dokumentácie, plochy severozápadne od kúpeľov odporúčame výhľadovo dolesniť na pôvodnú výmeru 43 ha (podnet pre ÚPN obce Horňa) a zrevitalizovať na kúpeľný lesopark
- disponibilné územie medzi kúpeľami a mestom navrhujeme výhľadovo zatriktívniť športovo-rekreačným areálom (Vítálny svet s vodnými atrakciami a zariadeniami, napr. kryté a nekryté bazény, inhalácie, svetelná terapia, tepidárium, masážne sprchy, tobogány, „divoká rieka“) a príslušnou občianskou vybavenosťou, vrátane ubytovania v apartmánoch, penziónoch a atypických domoch. Medzi kúpeľami, mestom a Horňou odporúčame (podnet pre ÚPN obce Horňa) golfové ihrisko so zázemím občianskeho vybavenia. Z hlavnej prístupovej cesty do kúpeľov, historickú Kúpeľskú ulicu navrhujeme zatriktívniť vytvorením pešej zóny v úseku od bývalého židovského cintorína so sústredením polyfunkčných domov s vybavenosťou pozdĺž ulice a s obnovením historickej aleje
- keďže sú Sobrance prvým mestom pri prechode Schengenskej hranice a zároveň jej centrom, považujeme vstup do mesta z východu za pohľadovo exponovaný. Pred vstupom do mesta navrhujeme výhľadovo lokalizovať heliport, ktorý bude slúžiť pre športové účely, ale aj pre zdravotnícke potreby rýchleho prevozu pacientov (blízkosť nemocnice)
- zredukovali sme plošný rozsah centrálnej mestskej zóny s dôrazom na najcennejšiu urbanistickú štruktúru, v centrálnej mestskej zóne zachováваме historický pôdorys a vytipované historicky cenné objekty
- novou zástavbou mesta navrhujeme vytvoriť pre mesto ponukové plochy pre ďalší rozvoj
- zvýšenie atraktivity mesta navrhujeme v rámci zastavaného územia mesta dobudovaním občianskeho vybavenia (napr. krytá plaváreň), rozšírením ubytovacích a stravovacích kapacít (rekonštrukcia hotela Morské oko), rekonštrukcia budovy Mestského kultúrneho strediska na Regionálne kultúrno - interpretačné centrum propagácie kultúrneho dedičstva regiónov susediacich so Schengenskou hranicou, premiestnenie múzea gitár do Russayovej vily, založením ekoparku, revitalizáciou Sobraneckého potoka s cyklotrasou, vytvorením „záhradného bývania“ v zeleni medzi biokoridorami. Mesto by mohlo mať dosiahnutou kvalitou bývania prívlastok „zelené centrum Schengenu“
- rešpektujeme národnú kultúrnu pamiatku Vilu Varady v Sobraneckých kúpeľoch a vytypovali sme pamätihodnosti v meste, navrhujeme polyfunkčnú funkciu centrálnej mestskej zóny (verejné komerčné služby, oddychové a kultúrno-spoločenské aktivity), zachováваме plošný rozsah existujúcej verejnej zelene, určili sme nezastaviteľné plochy a územia určené na prestavbu.

2.6. Návrh funkčného využitia územia a zachovania kultúrnych hodnôt

Mesto Sobrance má v štruktúre osídlenia dôležité postavenie ako centrum hlavnej oblasti cezhraničnej spolupráce tretej úrovne (podľa KURS 2001), centrum Schengenskej hranice a sídlo okresu. Zariadenia občianskeho vybavenia v rámci sociálnej infraštruktúry (kultúra, školstvo, zdravotníctvo, sociálna starostlivosť, šport) a služieb (komerčné a verejná správa) sú zastúpené v štruktúre a kapacitách zodpovedajúcich kategórii okresného mesta, chýba však zvýšenie štandardu občianskej vybavenosti mesta ako sídla Schengenskej hranice.

Zohľadňujúc dopravné vzťahy a hlavný pohyb osôb a tovaru smerom k budúcej diaľničnej križovatke navrhujeme rozvoj mesta orientovať západne, umiestňovať priemyselné prevádzky v západnej časti mesta vo väzbe na plánovanú križovatku. Obytnú časť navrhujeme prioritne rozvíjať v juhozápadnej a severozápadnej časti mesta. Využitím rozvojových plôch pre cestovný ruch v súvislosti s kúpeľníctvom a rekreáciou navrhujeme podporiť prepojenie mesta so Sobraneckými kúpeľami. Športovo – rekreačnú vybavenosť pre dennú rekreáciu obyvateľov mesta rozvíjať prioritne v koridore Sobraneckého potoka (športovo-rekreačný areál a ekopark). Centrálne mestskú zónu postupne prestavať na polyfunkčné územie (bývanie a občianska vybavenosť).

V meste je evidovaná v Ústrednom zozname pamiatkového fondu národná kultúrna pamiatka Vila, kúpele – parc. č. 1166 (č. ÚZPF ...). Je to klasicistická stavba z druhej tretiny 19. storočia. Dvojpodlažná budova na uličnej fasáde s bočnými rizalitmi a ústredným vstupným portikom, riešeným na spôsob renesančnej loggie s arkádovými otvormi, ktoré majú balustrádu. Miestnosti majú rovné stropy. (podklad č. 17). V súčasnosti je objekt bez využitia. V meste boli dve kúrie Tomčányho kúria (zbúraná, bol v nej r.k. kostol), Čuhova kúria (neskôr g.k. kaplnka, v budúcnosti sa uvažuje s využitím pre potraviny), kaštieľ grófa Töröka, kde bývala komorná Sisi Irma Sztárayová, ktorá tam aj zomrela a pochovaná je na Sobraneckom cintoríne. Z uvedených stavieb existuje len bývalá Čuhova kúria, ktorá bola prestavbou znehodnotená, nemá výrazné pamiatkové hodnoty.

V prieskumoch ÚPN sú vytypované pozoruhodné historické stavby v meste: dom z roku 1920 (terajšia sporiteľňa), Schwartzov dom z r. 1935 (susedný Herskovicsov dom bol znehodnotený prestavbou), vila MUDr. Russaya, Vila JUDr. Maxima, grófska pivnica, Tabišov mlyn (historické technické dielo) a pamätná tabuľa na budove historickej bývalej ľudovej školy – rodný dom Prof. Dr.Sc. Dr.h.c. Miroslava Stolinu, zakladateľa modernej náuky o ochrane lesa - osobnosť lesníckeho školstva a lesníctva doma aj v zahraničí (1923-2004), reliéfy od sochára F. Patočku z r. 1958 boli na kultúrnom dome, pamätník 2. svetovej vojny, náhrobok rodiny Sztáray. V rámci programu Obnov si svoj dom je možné požiadať MK SR o finančnú dotáciu na obnovu pamätihodností, pričom zámer obnovy je potrebné predložiť Krajskému pamiatkovému úradu na odsúhlasenie a pamätihonosť uviesť v záväzných regulatívoch územného plánu. V zmysle regulatívu ÚPN VÚC č. 5.4.: „rešpektovať novodobé urbanistické a architektonické diela“ sú v meste vytypované novodobé architektonické diela: rím.-kat. kostol sv. Vavrinca, gr.-kat. chrám a rím.-kat. kaplnka sv. Petra a Pavla v Sobraneckých kúpeľoch.

V katastrálnom území mesta sú v Centrálnnej evidencii archeologických nálezísk evidované tieto archeologické náleziská:

- poloha Baťkov – nálezy z praveku
- poloha Duna na lúkach bývalých ŠM – nálezy z eneolitu
- poloha Od cibavského – nálezy z doby halštatskej a stredoveku
- Sobrance – časť Komárovce
- poloha Farské zeme – sídliskové nálezy zo stredoveku

2.7. Návrh riešenia bývania, občianskeho vybavenia, kúpeľníctva, rekreácie, výroby

➤ Bývanie

Podľa demografickej prognózy sa predpokladá v meste v návrhovom roku 2025 spolu 6817 obyvateľov, t.z. vytvoríť podmienky pre výstavbu 178 bytov. V 1. etape, do roku 2025 navrhujeme 180 bytov, po návrhovom roku v druhej etape 224 bytov. Do 1. etapy sú zaradené lokality s existujúcou infraštruktúrou.

1. etapa	Lokalita	Počet bytov / obyvateľov
I	Ul. Bernolákova – rodinné domy	17/ 51
II	Ul. Kollárova – rodinné domy	33/ 99
III	Sídlisko JUH – nízkopodlažné bytové domy	130/390
IV	Areál nemocnice	3/ 9
V	Ul. Kúpeľská	3/ 9
	Spolu	186/558
2. etapa	Lokalita	Počet bytov / obyvateľov
VI	Sídlisko JUH	100/300
VII	Severozápad – nízkoštandardné domy	10/ 30
VIII	Ul. Hollého – rodinné domy	22/ 66
IX	Lokalita Komárovce	42/126
X	Ul. Gorkého	50/150
	Spolu	224/692

V ÚPN mesta sú graficky znázornené aj ďalšie výhľadové disponibilné plochy pre bývanie rôzneho druhu. Akceptujeme návrh bytových domov nižšieho štandardu na ul. Michalovskej (realizačný projekt z roku 2005). Regulačív pre plochy bývania sú uvedené v záväznej časti.

➤ **Občianske vybavenie**

Zariadenia občianskeho vybavenia v rámci sociálnej infraštruktúry (kultúra, školstvo, zdravotníctvo, sociálna starostlivosť, šport) a služieb (komerčné a verejná správa) sú zastúpené v štruktúre a kapacitách zodpovedajúcich kategórii okresného mesta, chýba však zvýšenie štandardu občianskej vybavenosti mesta ako sídla Schengenskej hranice.

• **Kultúra**

V meste sa nachádzajú: rímsko-katolícky farský kostol sv. Vavrinca s farou, nový grécko-katolícky chrám s rozostavanou farou, rozostavaný pravoslávny chrám a kaplnka sv. Petra a Pavla v Sobr. kúpeľoch s dostatočnou kapacitou a vybavením. Mestské kultúrne stredisko s kinosálou a klubom dôchodcov - objekt je potrebné rekonštruovať, vybudovať Regionálne kultúrne centrum ako reprezentanta a šíriteľa kultúrneho dedičstva regiónov bezprostredne susediacich so Schengenskou hranicou, zriadiť galériu regionálnych umelcov a stálu expozíciu gitarového múzea. V budove Obvodného úradu ŽP na Tyršovej ulici je Centrum voľného času Zvonček.

Zrekonštruovaný klub dôchodcov kapacitne v Komárovciach vyhovuje.

Č. vo výkrese	KULTÚRA	kapacita vybavenosti	NÁVRH
1	Rím.-kat. kostol sv. Vavrinca	3969 m ² pl. areálu 865 m ² zast. pl. 500 stoličiek	bežná údržba
2	Grécko-katolícky chrám	2025 m ² pl. areálu 671m ² zast. pl. - I. NP, 400 stoličiek	bežná údržba
3	Pravoslávny chrám	1802 m ² pl. areálu	vo výstavbe
4	Kaplnka sv. Petra a Pavla v Sobr. kúpeľoch	997 m ² pl. areálu 131 m ² podl. pl. 50 stoličiek	bežná údržba
5	Mestské kultúrne stredisko + Kinosála + Klub dôchodcov	970 m ² zast.pl. I. NP, II.NP 220 stoličiek 50 stoličiek	Objekt je potrebné rekonštruovať, vybudovať Regionálne kultúrne centrum ako reprezentanta a šíriteľa kultúrneho dedičstva regiónov bezprostredne susediacich so Schengenskou hranicou, zriadiť galériu regionálnych umelcov a stálu expozíciu gitarového múzea
6	Klub dôchodcov Komárovce	2623 m ² pl. areálu 216 m ² zast. pl. I. NP 30 stoličiek	objekt vyhovuje – bol zrekonštruovaný
7	Centrum voľného času ZVONČEK	1112 m ² pl. areálu	Bežná údržba

Ul. Tyršova	278 m ² zast. pl. 20 záujmových útvarov	
Obvodný úrad ŽP stále pracovisko Sobrance	- I.NP, - II. NP	
+ živnostenský odbor	- 3 pracovníci - 1 pracovník	

• Školstvo

V Sobranciach sú tri materské školy, ktorých kapacita prekračuje súčasnú potrebu, preto do objektu materskej školy na Ul. kpt. Nálepku bude premiestnená základná umelecká škola (podľa projektu na stavebné povolenie Adaptácia MŠ na ZUŠ Sobrance, rekonštrukcia a nadstavba, Ing. Mária Vafeková a Ing. Zdenek Šteliar – Michalovce, 2005). Dve základné školy kapacitne vyhovujú, pričom staršiu I. ZŠ je potrebné rekonštruovať. Špeciálnu základnú školu 1. – 9. roč. (pre deti so špeciálnou pedagogikou) v historickej budove bývalej ľudovej školy je potrebné rekonštruovať, riešiť havarijnú situáciu (úloha z výjazdového rokovania vlády SR v Sobranciach dňa 30.5.2007 určená pre ministerstvo školstva do 31.12.2008). Starostlivosť o rómske etnikum (v PHSR odporúčané rómske stredisko a združenie) bude podľa MsÚ plniť osobitná špeciálna škola.

Zo stredných škôl je v meste Spojená škola s organizačnými zložkami SOU a OA (obchodná akadémia) a gymnázium (s 50 ročnou tradíciou), ktoré je potrebné rekonštruovať a dostavať telocvičňu. Základnú umeleckú školu mesto plánuje presťahovať do bývalej I. MŠ na Ul. kpt. Nálepku a historický objekt bývalej Russayovej vily rekonštrukciou zmeniť na reprezentačné priestory mesta, galériu a mestské múzeum. Okrem autoškoly s autocvičiskom spojenej školy sa v meste nachádza jedna súkromná autoškola.

Č. vo výkr. č..	ŠKOLSTVO	kapacita vybavenosti	NÁVRH
8	materská škola I. Ul. kpt. Nálepku	497 m ² zast. pl. I. PP, I NP 3599 m ² pl. pozemku	Objekt je potrebné rekonštruovať na ZUŠ I. etapa – rekonštrukcia I. NP II. etapa – nadstavba Adaptácia MŠ na ZUŠ Sobrance, rekonštrukcia a nadstavba – projekt pre stavebné povolenie (Ing. Mária Vafeková a Ing. Zdenek Šteliar – Michalovce, 2005)
9	materská škola Komenského ul.	Spolu 192 žiakov 5 tried I. budova 594 m ² zast.. pl. I.NP, II.NP II. budova 391 m ² zas. pl. I. NP, II.NP 4822 m ² pl. pozemku	Objekt nie je potrebné rekonštruovať, stačí bežná údržba
10	materská škola Gagarinova ul.	4 triedy I. budova 279 m ² zast. pl. I. NP II. budova 318 m ² zast. pl. I. NP III. budova 319 m ² zast. pl. I. NP, II. NP	Objekt nie je potrebné rekonštruovať, stačí bežná údržba

		IV. budova 148 m2 zast. pl. – I. NP V. budova 388 m2 zast. pl. I.NP	
11	Základná škola I. 1. – 9. ročník Ul. Komenského č. 6	560 žiakov 26 tried 52 zamestnancov 2257 m ² zast. pl. – I.NP, II.NP 21 408 m ² pl. poz.	Objekt je potrebné rekonštruovať V areáli školy postaviť krytú plaváreň a klzisko
12	Základná škola II. 1. – 9. ročník Ul. Komenského č. 12	565 žiakov 26 tried 54 zamestnancov Škola - 3572 m ² zast. pl. – I.NP,II.NP telocvičňa – 948 m ² - I.NP 23 617 m ² pl. poz.	Objekt nie je potrebné rekonštruovať, stačí bežná údržba
13	Špeciálna základná škola 1. – 9. roč.	102 žiakov 9 tried / 19 zamestnancov 626 m ² zast. pl. 1548 m ² pl. poz.	Riešiť havarijnú situáciu objektu
14	Gymnázium Ul. kpt. Nálepku 6 (vlastníctvom KSK sú parcely č.: 573 a 574 a stavba so súpisným číslom. 279) Plocha pozemku areálu školy podľa KSK: 4705 m ² ; úžitková plocha: 2481 m ² Celkový počet tried / žiakov: 12 / 351	347 žiakov 4 triedy štvorročné štúdium 8 tried osemročné štúdium 31 zamestnancov 1769 m ² zast. pl. I.NP, II.NP 2936 m ² pl. poz. (4705 – podľa KSK)	Objekt je potrebné rekonštruovať
15	Spojená škola s organizačnými zložkami SOU a OA Nám. slobody 12 (vlastníctvom KSK je zastavaná plocha, stavby na pozemkoch 384/1 a 384/39 a dielne s cvičiskom na Kúpeľskej ulíci (parc. č. 763/1,7,8) Plocha pozemku areálu školy podľa KSK: Úžitková plocha: 2122 m ² (OA), 4682 m ² (SOU); Celkový počet tried žiakov: 16 / 120 (OA), 16/267 (SOU) – triedy sú spoločné	360 žiakov 15 tried 61 zamestnancov Škola – 816 m ² zast. pl.- I.PP,I.NP,II.NP III.NP Telocvičňa – 1359 zast. pl. – I.NP 1351 m ² pl. poz.	Bežná údržba
16	Základná umelecká škola	577 žiakov Odbor: hudobný výtvarný	Školu mesto plánuje presťahovať do bývalej I. MŠ na Ul. kpt. Nálepku Tento objekt veľkou modernizáciou

		tanečný literárno – dram. 25 zamestnancov 156 m ² podl. pl. 251 m ² pl. poz.	a rekonštrukciou zmeniť na reprezentačné priestory mesta, galériu a mestské múzeum.
17	Autoškola Onder	138 m ² zast. pl. – I. NP, II. NP 1114 m ² pl. poz.	Objekt nie je potrebné rekonštruovať, stačí bežná údržba
18	Autocvičisko a detské dopravné ihrisko na Ul. Kollárovej	365 m ² pl. poz.	susedné parcely č. 940/12 (v osobnom vlastníctve prevádzkovateľa autoškoly) a č. 940/33 – 940/27 (plná moc na užívanie prevádzkovateľom autoškoly) navrhujeme ako rezervu na plánované rozšírenie o protišmykovú dráhu (min. šírka 33m, dĺžka 100m) a cvičnú plochu na nácvik rizikových situácií.

• Zdravotníctvo a sociálna starostlivosť

V meste sa nachádza nemocnica s poliklinikou. Z dôvodu zabezpečenia rýchlej a kvalitnej pomoci pre pacientov v núdzi, a to nielen pre obyvateľov okresu ale aj pre ostatných ľudí migrujúcich v schengenskom priestore, (17 km od hranice), je nevyhnutné zachovanie a dobudovanie Regionálnej nemocnice Sobrance ako zdravotníckeho zariadenia prvého kontaktu a výstavba diagnosticko-lôžkovej časti (možnosť získania finančných prostriedkov zo štrukturálnych fondov Európskej únie). V rámci prípravy rozpočtu KSK na rok 2008 bolo odporúčané na rokovani vlády SR v Sobranciach 30.5.2007 predsedovi KSK v spolupráci s primátorom mesta realizovať opatrenia, ktoré neohrozia existenciu regionálnej Nemocnice s poliklinikou za účelom zriadenia inštitúcie sociálnej starostlivosti. Ukončenie dostavby novej budovy nemocnice je plánované v 1. polroku 2008. V súčasnosti mesto Sobrance realizuje investičný projekt dostavby diagnosticko – lôžkovej časti RN prostredníctvom zdrojov OP ZI v celkovej výške 28 mil. Sk. Po jeho ukončení bude RN spĺňať kritéria pre poskytovanie zdravotnej starostlivosti európskych štandardov (priestorové, hygienické požiadavky, vyššia kvalita poskytovaných zdravotníckych služieb, bezbariérové vstupy, výťahy, skrátenie účinného času záchrannej služby, sociálne zázemie pre pacientov a zdravotnícky personál). Predpokladaným výsledkom projektu je dosiahnutie hranice 25 tis. užívateľov zdravotníckej služby poskytovanej v dokončenej budove. Zároveň v uvoľnených priestoroch terajšej RN predpokladáme zriadenia zariadenia sociálnej starostlivosti.

Hlavné zámery Regionálnej nemocnice Sobrance n.o. sa orientujú na:

1. Dobudovanie „Diagnosticko – lôžkovej časti“ RNsP podľa projektu „Zdravie na Schnengenskej hranici“
2. Rozvoj RN ako špecializovaného zdravotníckeho zariadenia pre Košický a Prešovský kraj:
 - liečenie dlhodobých chorých ochorení nervového systému
 - špecializovanej nemocnice pre vnútorné choroby
3. Dobudovanie chýbajúcich zdravotníckych služieb v regióne (stacionár pre deti a dorast, stacionár pre matku a dieťa, jednodňovú chirurgiu, oddelenie paliatívnej terapie).

Prostredníctvom realizácie uvedených zámerov sa bude nemocnica popri liečbe akútnych ochorení orientovať na:

- liečbu pacientov po mozgovo – cievnych príhodách, kde sa budujú aj prvky psycho – sociálnej rehabilitácie a ambulantných služieb aby boli uspokojené všetky oprávnené potreby pacientov
- parciálnu parciálnu hospitalizáciu, stacionáre pre matku, gerontov, dieťa, centrálnu ifuzatóriu
- vybudovanie kvalitnej nemocnice s dobrým kreditom
- vytvorenie komplexného systému riadenia kvality.

V meste sú tri lekárne a Domov pre osamelých rodičov pri Domove sociálnych služieb v Michalovciach. Podľa PHSR je personál dostatočne kvalifikovaný pre zabezpečenie sociálnych služieb, nie sú však rozvinuté a kapacitne

dostačujúce domáce opatrovateľské služby, denné stacionáre, preto je potrebné pre potreby obyvateľov mesta a okolia vybudovanie sociálneho stacionára, domova sociálnych služieb, vytvoriť podmienky pre rozšírenie opatrovateľskej služby (charitatívne služby), terénne služby, pracovňu pre seniorov a zdravotne postihnutých (konceptia KSK).

Č. vo výkrese	ZDRAVOTNÍCTVO a SOCIÁLNA STAROSTLIVOSŤ	kapacita vybavenosti	NÁVRH
20	Nemocnica s poliklinikou	<p>STARÁ ČASŤ:</p> <p>Budova nemocnice</p> <p>669 m² zast. pl.</p> <p>11 372 m² pl. areálu</p> <p>I. NP, II.NP</p> <p>Počet Zamestnancov - 70</p> <p>Počet oddelení – 2</p> <p>LDCH a Interné</p> <p>Počet lôžok - 50</p> <p>Administrat. budova</p> <p>139 m² zast. pl.</p> <p>I. NP, II. NP</p> <p>Nová budova:</p> <p>692 m² zast. pl.</p> <p>I. NP, II. NP, III.NP</p> <p>16 088 m² pl. Areálu</p>	<p>Je potrebné ju rekonštruovať a modernizovať</p> <p>v dostavbe, ukončenie I. polrok 2008</p>
21	Poliklinika	<p>Stará budova:</p> <p>237 m² zast. pl.</p> <p>- I. NP, II.NP, III. NP</p> <p>IV NP</p> <p>20 zamestnancov</p> <p>10 ambulancií</p> <p>Nová budova:</p> <p>259 m² zast. pl.</p> <p>- I.NP, II.NP</p> <p>10 zamestnancov</p> <p>5 ambulancií</p> <p>Neurologická ambulancia</p> <p>70 m² zast. pl.</p> <p>- I. NP</p> <p>2 zamestnanci</p> <p>Garáže</p> <p>156 m² zast. pl.</p>	<p>Nutné rekonštruovať a modernizovať</p>

22	Iekáreň – THILIA Nám. Slobody		Nebytový priestor
23	Iekáreň PRIMULA Ul. Hollého	565 zast.pl. - I.NP	Pripravuje sa rekonštrukcia
24	Iekáreň – ALBA Ul. Mieru	91 zast.pl. - I.NP	Novozrekonštruovaná
25 26	Domov pre osamelých rodičov Tyršova C2/F (pri Domove sociálnych služieb v Michalovciach; KSK nemá v správe nehnuteľný majetok)	2 izbový byt 0 zamestnancov 2 dospelí a 4 deti	rozšíriť kapacitu na dvojnásobok v ďalšom byte, objekt zateplíť, vymeniť okná

• **Komerčné a verejnoprospešné služby**

Komerčné služby (obchod, ubytovacie a stravovacie zariadenia, peňažné a poisťovacie služby, výrobné a remeselné služby) a verejnoprospešné služby (verejná správa, technické služby a pohrebníctvo) sú na území mesta poskytované v dostatočných kapacitách. Tabuľka neobsahuje malé obchody v rodinných domoch.

V ÚPN mesta je navrhnutá plocha pre **hypermarket** pri mestskom parku medzi areálom nemocnice a štadiónom. Pre optimálne dopravné sprístupnenie je nevyhnutné zabezpečiť zásobovanie hypermarketu a prístup na parkovisko vyriešením križovatky so všetkými odbočovacimi pruhmi v priestore existujúcej panelovej cesty do parku s napojením na ulicu prof. Hlaváča. V následnej projektovej dokumentácii odporúčame posunúť stavbu na východnú svetovú stranu (bližšie k Ul. P. Horova), zachovať pás zelene pozdĺž cesty I. triedy a rešpektovať prístup z pešieho chodníka od mestského úradu - pešia lávka – parčík pri potoku - schody k ceste I/50 s pokračovaním do športového areálu, t.z. uvažovať so širším peším koridorom a zeleňou na západnej hranici pozemku hypermarketu.

Areál Slovosiva navrhujeme prestavať na **polyfunkčný areál**.

Č. vo výkrese	Komerčné a verejnoprospešné služby	kapacita vybavenosti	NÁVRH
29	Hotel Morské oko	3481 m ² pl. areálu 1255m ² zast.pl.objekt	V súčasnosti zdevastovaný, nevyužívaný, jeho ďalšie využitie otázne, nutná celková rekonštrukcia
30	Ubytovací hostinec Maňa	1520 m ² pl. areálu 495 m ² zast. pl. I.NP, podkrovie 92 stoličiek 20 postelí 10 zamestnancov	Bežná údržba
31	Gastrocentrum	995 m ² pl. areálu 197 m ² zast. pl. I.NP, podkrovie 100 stoličiek 12 zamestnancov	Bežná údržba
32	Nákupné stredisko Ul. Michalovská	845 zast. Plocha I.NP, II. NP	Bežná údržba

33	Nákupné stredisko Ul. Štefánikova	493 zast. Plocha I.NP, II.NP, III.NP Predajná plocha	Bežná údržba
34	Mestský úrad - hlavná budova - budova II.	976 m ² pl. areálu 340 m ² zast. pl. - I.NP, II.NP, 22 zamestnancov 480 m ² pl. areálu 120 m ² zast. pl. - I. NP, II.NP, III.NP	Potrebná celková rekonštrukcia
35	Obvodné oddelenie policajného zboru Budova Schengenu	2765 m ² pl. areálu 345 m ² zast. pl. - III. NP 3168 m ² pl. Areálu 784 m ² zast. pl. IV. NP	Bežná údržba
36	Katastrálny úrad Košice Správa katastra Sobrance Ul. Hollého	1169 m ² pl. areálu 242 m ² zast. pl. I.NP, II.NP 15 zamestnancov	Bežná údržba
37	VÚB Ul. Štefánikova	107 m ² podl. pl. 6 zamestnancov	zrekonštruovaná
38	Sporiteľňa	462 m ² pl. areálu 175 m ² zast. pl. - I.NP, II.NP 10 zamestnancov	Bežná údržba – bola zrekonštruovaná
39	Pošta	1231 m ² pl. areálu 326 m ² zast. pl. I.NP, II.NP 16 zamestnancov	Rekonštrukcia a modernizácia realizovaná v roku 2006
40	Dom služieb	919 m ² pl. areálu 620 m ² zast. pl. I.NP, II.NP 19 prevádzok 32 zamestnancov	Rekonštruovať
41	Dom smútku	451 m ² podl. pl. 30 stoličiek 1 zamestnanec	Bežná údržba
34	Cintorín v Sobranciach	17645 m ² plochy	Navrhnuté rozšírenie
35	Cintorín v Komárovciach	4685 m ² plochy	

42	Kamenosochárstvo a práčovňa	4513 m ² pl. areálu 1183 m ² podl. pl. 2 prevádzky 10 zamestnancov	
43	Požiarna stanica	1070 m ² pl. areálu 440 m ² zast. pl. 9 hasičských áut 19 zamestnancov	Zrekonštruovaná
44	Technické služby	11525 m ² pl. areálu 693 m ² zast. pl. I. NP 22 zamestnancov	Bežná údržba
45	Zberné suroviny Ul. SNP	2507 m ² pl. areálu 1 zamestnanec	
46	Zberné suroviny Ul. Michalovská - býv. areál stav podniku	1300 m ² pl. areálu 105 zast. pl. 1 zamestnanec	
47	Mestský bytový podnik	m ² podl. pl. 8 zamestnancov	2 izbový byt v bytovom dome
48	VEZ služobňa umiestnená v trafostanici na Ul. Tibavskej pri cintoríne	4552 pl. areálu 152 m ² zast. pl. 12 zamestnancov	Zrekonštruovaná a presťahovaná v roku 2006
49	VVaK	1437 m ² pl. areálu 142 m ² zast. pl. I.NP, 24 zamestnancov	Bežná údržba
50	Plynroz s.r.o. nový areál na Ul. Kúpeľskej bývalý Agroprogres	4986 m ² pl. areálu AB - 685 m ² zast. pl. I.NP, II.NP Dielňa – 820 m ² Garáže – 206 m ² Sklad HSV–1072 m ² 43 zamestnancov	Bežná údržba
51	SAD a.s. Michalovce, závod Sobrance	24530 m ² pl. areálu 174 m ² zast. pl. I.NP 30 zamestnancov	
52	Správa ciest KSK	4 046 m ² pl. areálu 197 m ² zast. pl. I. NP 30 zamestnancov	

Regionálne špecifiká vyplývajúce zo sprísneného režimu na Schengenskej hranici si vyžadujú zabezpečenie vyššej miery operatívosti bezpečnostných zložiek. Z uvedeného dôvodu sa stala aktuálnou požiadavka na prekategorizáciu Obvodného oddelenia PZ na Okresné oddelenie s následným technickým, organizačným a materiálnym dovýbavením.

➤ Šport, kúpeľníctvo a rekreácia

Športové zariadenia

Ťažiskom športovej vybavenosti mesta je areál s futbalovým ihriskom, tenisovým kurtom a kúpaliskom. Základná športová vybavenosť je súčasťou areálov škôl (v gymnáziu chýba telocvičňa) a voľných priestranstiev obytných súborov (detské ihriská). PHSR mesta charakterizoval stav existujúcich športových zariadení ako nedostatočne udžiavaný a definoval v meste absenciu športovísk pre klasické športy, ale aj pre nové športy – U rampa pre skateboard, korčuliarska dráha atď. V okresnom meste Sobrance nie je: viacúčelová športová hala (hádzaná, basketbal, malý futbal, džudo a pod.), zimný štadión, posilňovne, krytá plaváreň. V ÚPN mesta sú vymedzené pre športové zariadenia plochy.

Rekreácia

V širšom zázemí mesta sa nachádzajú rekreačné strediská Zemplínskej šíravy, Vihorlatu (Morské oko, Sninský kameň), Podhorod', Inovce. Podľa analýzy PHSR je v meste nedostatočná infraštruktúra pre aktívne trávenie voľného času a zábavu pre turistov, chýba ponuka ubytovania vo všetkých základných segmentoch, chýba incomingová cestovná kancelária. Turistické informačné centrum je zriadené v budove MsÚ. Pre obyvateľov mesta poskytuje krátkodobú rekreáciu len areál štadióna TJ, sezónne kúpalisko, telocvične škôl a hobby-relaxáciu záhradkárska lokalita.

Výrazným prírodným a kompozičným prvkom v meste je Sobranecký potok, ktorý v súčasnosti neumožňuje aktívnu relaxáciu obyvateľov prostredníctvom paralelných peších chodníkov a cyklotrás – nie sú vybudované, ich realizácia je skomplikovaná nevhodnou výstavbou radových garáží pri bytových domoch v severnej časti mesta, absenciou chráneného koridoru v predchádzajúcej ÚPD.

Priamo na území mesta je potenciálnym priestorom pre krátkodobú rekreáciu a relaxačné aktivity areál Sobraneckých kúpeľov, v súčasnosti nevyužívaný a zanedbaný.

Č. vo výkrese	Šport, rekreácia a kúpeľníctvo	kapacita vybavenosti	zámery
26	Areál letného kúpaliska	7755 m ² pl. areálu 332 m ² zast. pl. objektu - I.NP	celý areál rekonštruovať
27	Športový štadión TJ súčasťou areálu je aj amfiteáter	20 416 m ² pl. areálu 432 m ² zast. pl. objektu – I.NP	objekt štadiónu rekonštruovať; je vypracovaná PD na výstavbu nového amfiteátra na mieste pôvodného a pri vstupe do areálu zriadiť verejné WC
28	Areál Sobraneckých kúpeľov		1. obnova prameňov 2. celková rekonštrukcia kúpeľov

Návrh

- pre každodennú rekreáciu rekonštruovať a revitalizovať areál kúpaliska, štadiónu a plánovaného amfiteátra
- v rámci navrhovaného Ekoparku pri potoku zriadiť športovú plochu
- chrániť plochu pre výstavbu krytej plavárne a klziska v areáli I. základnej školy
- pôvodnú kotelňu č. 3 zrekonštruovať na telocvičňu (areál mládeže)

- podporovať výstavbu krytých športových zariadení priamo v obytnom území (relaxačné fitness centrá, bowling, cyklo a bikro areály a pod.)
- integrovať športové zariadenia v rámci polyfunkčných území OV-B, alebo v areáloch škôl
- chrániť existujúce plochy detských ihrísk a vytvárať nové na obytných plochách
- v rámci rekreačno - zábavného areálu pri kúpeľoch vymedziť športové plochy
- pozdĺž Sobraneckého potoka zriadiť cyklotrasu

Disponibilné územie medzi kúpeľami a mestom navrhujeme výhľadovo zatraktívniť športovo-rekreačným areálom (Vitalný svet s vodnými atrakciami a zariadeniami, napr. kryté a nekryté bazény, inhalácie, svetelná terapia, tepidárium, masážne sprchy, tobogány, „divoká rieka“) a príslušnou občianskou vybavenosťou, vrátane ubytovania v apartmánoch, penziónoch a atypických domoch. Medzi kúpeľami, mestom a Horňou navrhujeme (podnet pre ÚPN obce Horňa) golfové ihrisko so zázemím občianskeho vybavenia. Z hlavnej prístupovej cesty do kúpeľov, historickú Kúpeľskú ulicu navrhujeme zatraktívniť vytvorením pešej zóny v úseku od bývalého židovského cintorína so sústredením polyfunkčných domov s vybavenosťou pozdĺž ulice a s obnovením historickej aleje.

Sobranecké kúpele

Najstarší doklad o Sobraneckých kúpeľoch pochádza z roku 1336. V kronike grófa Starayho sú spomínané ako „Slané liečivé studne“ a už vtedy ich mnísi „červených čiapok“ využívali na liečbu chudobných. Aj tu boli mnísi prvými kúpeľnými lekármi. Ďalšia významná listina z roku 1680 spomína dav ľudí až z južnej strany Uhorska, ktorí trpia na reumatické choroby. Nemecký cestovateľ Kifalbech okolo r. 1800 po návšteve Sobraneckých kúpeľov pripomína, že vo výbave kúpeľov je už 42 host'ovských izieb, čo je na vtedajšie časy pomerne dosť.

V r. 1813 zemplínsky župný hlavný lekár Dr. Martin Čermák zozbieral indikácie a odporúčal používať vodu hlavne proti kožným chorobám. V r. 1860 František Turner a v r. 1880 Dr. Kornel Chyzer analyzujú vodu a kúpele propagujú. Na začiatku tohto storočia boli zozbierané a knižne vydané prednášky o Sobraneckých kúpeľoch, ktoré odzneli na balneologických kongresoch v Budapešti a Viedni.

Dobu najväčšieho rozkvetu kúpeľov môžeme datovať od r. 1850 až do druhej svetovej vojny. Kúpeľná prevádzka mala až na menšie poklesy stúpajúcu tendenciu. O čom svedčí aj to, že v r. 1882 majú kúpele stáleho kúpeľného lekára, lekára, poštu a žandársku stanicu. Záujem zo strany hostí bol tak veľký, že častokrát kúpeľné ubytovanie nestačilo a hostia bývali v prenájdoch v okolitých obciach Sobrance, Horňa, Baškovce. Pre upresnenie, Sobranecké kúpele mali charakter letných kúpeľov, čo znamená, že v prevádzke boli v letnej sezóne od 15. mája do 15. septembra. Vtedy kúpele navštívilo počas sezóny priemerne až 1200 hostí, ktorí sa tu liečili dlhšiu dobu.

V prvej svetovej vojne boli kúpele rozbité, zničené. Do toho času boli kúpele majetkom uhorských magnátov. Gróf Staray bol posledným z nich. Kúpele predal akciovej spoločnosti, ktorá sa vytvorila na znovuvybudovanie kúpeľov, čo sa jej aj do značnej miery podarilo. Dokonca v r. 1938 sa plánovala výstavba kúpeľov pre choroby kože. Pred 2. svetovou vojnou mali kúpeľnú budovu s 25 miestnosťami pre 30 vaní, malý vodoliečebný ústav, 10 vil s kapacitou 120 izieb, dve reštaurácie so zábavnými miestnosťami a kaplnku sv. Petra a Pavla. V druhej svetovej vojne pri oslobodzovaní boli kúpele znovu zničené, ale už neobnovené. Ústredné riaditeľstvo Štátnych kúpeľov v Prahe (s celoštátnou pôsobnosťou) nevenovalo dostatočnú pozornosť, čo sa prejavilo v nezájme o kúpele na Slovensku a zvlášť tie, ktoré potrebovali nevyhnutnú opravu. „Búrliivé časy hneď po oslobodení sa postarali o to, aby každý nepohyblivý predmet nie len celý inventár, ale aj všetok na stavbu a kúrenie vhodný materiál vymenili svojich majiteľov. Bujná vegetácia východokarpatskej oblasti potom zakryla aj stopy základov.“ (Dr. Russay). Jediná budova, ktorá sa ako tak zachovala bola vilka Varady, ktorá po menšej oprave bola obývatelná. To všetko „zdedila“ Okresná poisťovňa v Humennom.

Podľa MUDr. Russaya (pôsobil v kúpeľoch 20 rokov a takmer 50 rokov bol kúpeľným lekárom jeho otec) predpokladal na základe obsahu síry vo vode jej vulkanický pôvod a ložisko prameňa vo Vihorlate (miestny názov Vihorľak znamená vyhasnutú sopku). Voda nemrzne, ale jej teplota nie je väčšia ako 16°C. Na základe vulkanického pôvodu vody predpokladal existenciu termálnej vody. Odvolávajú sa na balneologickú literatúru obsah síry v Sobraneckej vode je oveľa vyšší ako v piešťanskej vode a porovnateľný s vodou anglických Harrogate a sírných prameňov v Ríme a Neapoli, ale menší ako v Smrdákochoch, kde je voda aj termálna a výdatnosť väčšia. Výhodou Sobraneckej vody je, že obsahuje aj veľké množstvo kuchynskej soli a min. obsah Glauberovej soli.

Bahno s vysokým obsahom síry a solí je využiteľné v deramtolórii, reumatológii, aj pri chrobách zažívacieho traktu.

Balneologická anketa, ktorá sa konala na Štrbskom Plese v r. 1948 zaradila Sobranecké kúpele medzi kúpele miestneho významu a dala ich do správy ONV v Sobranciach, „hoci **vzhľadom na veľký obsah síry, Sobranecké kúpele zaujímajú medzi sírnymi kúpeľami v našej republike zvláštne postavenie. Mohli by sme pre ne vytvoriť špeciálne indikácie na liečenie kožných chorôb.** Pri budovaní bude však treba vziať do úvahy potreby **liečenia reumatizmu** a ostatných indikovaných chorôb.” (Hensel J.) V r. 1960 sa z iniciatívy MNV obnovila kúpeľná prevádzka pod správou Komunálnych služieb ako platené „očistné” kúpele. V tom čase **profesor Oto Hynie poznamenáva, že sobranecké minerálne vody si zaslúžia väčšiu pozornosť** a v najbližšom čase predpokladá ich primerané využitie.

Rozhodnutím Povereníctva zdravotníctva zo dňa 4.5.1960 č.9727 podľa uznesenia vlády ČSR č.1030 zo dňa 19.11.1958 na základe §13 a 14 zákona č. 43/1955 Zb. o československých kúpeľoch a žriedlach a časti VI. vyhlášky Ministerstva zdravotníctva č. 151/1955 Ú.v.z. z **18.7.1956 bolo určené dočasné ochranné pásmo pre minerálne pramene v Sobraneckých kúpeľoch.** Sobrance sú uvedené v zozname kúpeľných miest. (v súčasnosti Obvodný úrad ŽP, stále pracovisko Sobrance nedisponuje žiadnymi podkladmi o PHO prírodného liečivého zdroja 2. a 3. stupňa, ani údajmi o bodových a plošných zdrojoch znečistenia vôd – podľa listu zo 6.5.2007). V roku 1962 bola postavená nová kúpeľná budova a zriadila sa prevádzka očistných kúpeľov V polovici 70. rokov bola komunálna budova zbúraná a na jej mieste bol postavený nový liečebný pavilón. Od 15.5.1972 tu bolo zriadené lôžkové Fyziatricko-balneologické liečebné rehabilitačné oddelenie s 25 lôžkami v rámci OÚNZ Michalovce. V r. 1982 je doplnené lôžkovou časťou na 60 lôžok, ešte v r. 1975 malo 31 pacientov. Ďalší doteraz nedokončený pavilón by mal kapacitu 50 lôžok. Vo Váradyho vile bolo rehabilitačné oddelenie.

Do roku 2004 fungovali Sobranecké kúpele ako Dislokované (vysunuté) pracovisko odborné medicínske oddelenie NsP II Michalovce, s plnou lekárskou starostlivosťou vrátane nočných služieb. V súčasnosti Sobranecké kúpele nie sú v prevádzke, areál je zanedbaný, v prevádzke je len reštaurácia a kaplnka sv. Petra a Pavla.

Zdroj: "<http://sk.wikipedia.org/wiki/Sobraneckekupele>" (Hynie O. *Hydrogeológia ČSSR II, Minerálni vody*, ČSAV, Praha 1963; Mikulík J. *Dejiny kúpeľov a kúpeľníctva na Slovensku*, Osveta, Bratislava 1981; Fraňo J. *Geológia a paleontológia*, SPN, Bratislava 1967; Beniak M. a kolektív *Zdravoveda*, Osveta 1989; *Štúdiá stavieb Sobrance - Sobranecké kúpele*, Stavoprojekt, Prešov 1984; *Záver z hydrogeologického prieskumu - stanovenie ochranného pásma v Sobraneckých kúpeľoch*, IGHP Žilina 1988)

Budúcnosť Sobraneckých kúpeľov

1. Už po 2. svetovej vojne MUDr. Russay upozorňoval: „V prvom rade je potrebné dať do poriadku pramene, zalesniť (jedna tretina bývalého kúpeľného lesa so 600-800 ročnými dubmi spreď 1. svetovej vojny a ihličnatým lesom, odborne pestovaným a kultivovaným, premenila sa na malocennú ornú zem) a upraviť terény (kúpele sú liahňou pre komáre...) a len potom začať s výstavbou kúpeľov.“ V období prvej ČSR mal kúpeľný park výmeru cca 43 ha kvalitného zmiešaného porastu. V roku 1870 bol bol lesný porast vyrúbaný a pôda zúrodnená. S rozvojom kúpeľov sa okolitý les pestoval cieľavedome ako kúpeľný park. V r. 1880 boli k niekoľkostoročným dubom vysadené smrek a jedle, neskôr borovice sosny a borovice čierne. Súčasná výmera lesných pozemkov je 36,7531 ha (ku dňu 17.01.2006).
 - Uvažujeme s opätovným zalesnením poľnohospodárskej pôdy (podnet pre ÚPN-O Horňa) a revitalizáciou lesoparku. Zosúladenie záujmov lesného hospodárstva a kúpeľníctva je podmienené ukončením platnosti lesného hospodárskeho plánu v roku 2009, vyhlásením predmetných lesov za lesy osobitného určenia.
2. **„Bolo by omylom, keby sa tieto kúpele znížili na výletné miesto, zábavné kúpele, či len očistné kúpele (od bolesti päty až po fraktúru lebky). Prírodné poklady vyskytujúce sa vo vode a bahne predurčujú Sobranecké kúpele na to, aby sa tu vybudovali vážne špecializované kúpele, kde sa predovšetkým majú liečiť kožné a reumatické choroby.** V priebehu krátkeho času by mohli Sobranecké kúpele vyzeráť ako zemský raj. Krásny dar prírody ako poklad leží pod našimi nohami, len ho treba pozdvihnúť“.

 - Navrhujeme plochu historických kúpeľov pre špecializované liečivé kúpele s prioritou liečby reumatizmu a kožných chorôb

3. „Už pred prvou svetovou vojnou bola sobranecká liečivá voda, opatrená návodom, vo vkusne balených litrových fľašiach a debnách vyvázaná po celej Rakúsko-uhorskej monarchii a dala sa kúpiť v každom

lepšom potravinárskom obchode“.

- V severnej časti územia mesta navrhujeme zriadiť prevádzku na expedovanie liečivej minerálnej vody (výnimočne vhodná na zažívacie problémy).

➤ **Priemysel a skladové hospodárstvo**

V rámci širších vzťahov (mimo riešeného územia) akceptujeme návrh Priemyselného parku (PP) Sobrance – Bunkovce pri plánovanej diaľničnej križovatke (úloha pre ministra hospodárstva SR - podporiť realizáciu prípravy a následnej výstavby PP do 31.12. 2008 - vyplynula z rokovania vlády SR v Sobranciaciach dňa 30.5.2007). Priemyselný park bude zameraný na potravinársky priemysel a logistiku. Realizuje sa na základe požiadavky združenia 5 obcí AGRO – SOBRANSKO so sídlom v okresnom meste Sobrance. Dôvodom vybudovania priemyselného parku v okrese Sobrance je málo rozvinutý priemysel v tomto regióne. Južná časť okresu patrí k najteplejším oblastiam Slovenska, čo je dôvodom tradičného poľnohospodárskeho zamerania južnej časti okresu. Produkty poľnohospodárskej výroby z oblasti celej východoslovenskej nížiny by mali byť surovinami pre spracovanie riešeného priemyselného parku. Z tohto dôvodu projekt predpokladá výrazný synergický efekt v podobe rozvoja poľnohospodárskej prvovýroby zameranej na zeleninárstvo a ovocie. Vybudovanie logistického parku súvisí s geografickou polohou okresu ako prirodzeného centra k štátnej hranici s Ukrajinou.

Priamo v meste sa nachádzajú: GIRPEK – pekáreň, JAS EXPORT Sobrance s.r.o., PLYNROZ a.s. – stavebniny, drevovýroba, betonárka, pálenica, Stavebniny – Čalovka – KOVEX PIPTA s.r.o. – drevovýroba, HUK s.r.o. – výroba skleníkov, MANGINI s.r.o., CENTROCAR s.r.o., predaj a servis automobilov, Firma JACKO – žaluzie, RESS s.r.o. – drevovýroba Združenie podnikateľov, Gefatič – Timočko SCORP TRADE s.r.o., DOZA chránené dielne, Víno – Vín s.r.o. , NOVEX VD – závod Sobrance, MIBO s.r.o. Sobrance, FISO a.s. – autodoprava, Lesná škôlka, Vs. Štátne lesy Košice – lesný závod dopravno – manipulačná správa, Medzisklad a triedenie KO, Slovakia trend s.r.o., DARYN s.r.o.

Prehľad všetkých firiem pôsobiach v Sobranciaciach je v prílohe – kapitola č. 4 - Doplnujúce údaje.

Návrh

- priemyselnú výrobu prednostne navrhujeme na ploche priemyselného parku schváleného v ÚPN VÚC Košického kraja
- novú priemyselnú výrobu (green field) zásadne umiestňujeme na plochách v západnej časti územia (dopravné vzťahy, väzba na budúcu diaľničnú križovatku, historicky overená plocha – dobytie jarmoky, tehelňa)
- rezervujeme pre výrobné a skladové plochy územia pozdĺž navrhovaných preložiek ciest I. a II. triedy v západnej časti územia
- priemyselné prevádzky a sklady na Kúpeľskej ulici navrhujeme postupne reštrukturalizovať a v koridore hlavnej prístupovej cesty do kúpeľov umiestňovať polyfunkčné zariadenia - výrobu kombinovanú s občianskou vybavenosťou (predaj)
- na Kúpeľskej ulici zásadne neumiestňovať centrá pre kamiónovú dopravu, zariadenia pre manipuláciu s tuhým komunálnym odpadom, zberné dvory a iné prevádzky s nadmernou dopravnou záťažou
- výstavbu priemyselnej výroby, stavebníctva a skladov, okrem všeobecných technických podmienok pre výstavbu, vyplývajúcich z platnej legislatívy, podmieniť splnením zabezpečenia potrebného počtu parkovacích miest v areáli firmy
- v polyfunkčnom území OV-V umiestňovať objekty občianskej vybavenosti kombinované s výrobou.

➤ **Poľnohospodárstvo a lesné hospodárstvo**

V katastrálnom území mesta Sobrance sa nachádzajú nasledovné tri najkvalitnejšie skupiny poľnohospodárskych pôd podľa BPEJ: 0311002 (311 01), 0312003 (312 01), 0314062 (214 01). Podľa informácie Obvodného pozemkového úradu Michalovce (list z 11.01. 2006) sa v k.ú. mesta ani v k.ú. susediacich obcí nerealizujú projekty pozemkových úprav.

Spoločnosť DONA s.r.o. - Veľké Revišťa, ktorá realizuje chov HD v počte 1 049 ks, na katastrálnom území Sobrance chov nerealizuje, teda nemá tam pastviny, maštale, ani prístrešky. Výmera poľnohospodárskej pôdy v katastrálnom území mesta Sobrance je v ich užívaní celkom (C KN) 222.2823 ha, z toho OP 154.8859 ha, TTP 67.3964 ha. Intenzívne je však obhospodarovaných len 182.04 ha poľnohospodárskej pôdy, z čoho je 174,52 ha

OP a 7,52 ha TTP. V katastrálnom území Sobrance ďalej užívajú aj 0.1626 ha zastavaných plôch a 2.922 ha ostatných plôch, čo znamená, že v katastrálnom území Sobrance je v ich užívaní výmera (podľa CKN) 225.3671 ha plôch. Odvodnené plochy, silážne jamy a hnojiská v k.ú. spoločnosť nemá, zamestnáva: 96 mužov a 16 žien, nepredpokladá zvyšovanie počtu zamestnancov. Výhľadovo predpokladá utlmenie chovu HD.

V k.ú. mesta sa nachádzajú nasledovné hydromelioračné zariadenia v správe Hydromeliorácie, š.p.:

Odvodňovací kanál krytý „Topolina“ (evid. č. 5405 011 021) o dĺžke 1,162 km,
 Odvodňovací kanál krytý „Pod cestou“ (evid. č. 5405 011 020) o dĺžke 0,368 km
 Odvodňovací kanál krytý „Údolný“ (evid. č. 5405 011 022) o dĺžke 0,399 km
 Odvodňovací kanál krytý „Za majerom“ (evid. č. 5405 011 029) o dĺžke 0,750 km
 Odvodňovací kanál krytý „Tibavský“ (evid. č. 5405 011 030) o dĺžke 0,511 km
 Odvodňovací kanál krytý „Hološanský“ (evid. č. 5405 011 031) o dĺžke 0,924 km
 Odvodňovací kanál krytý „Lipový“ (evid. č. 5405 011 032) o dĺžke 0,824 km
 Odvodňovací kanál krytý „Mlynisko“ (evid. č. 5405 011 036) o dĺžke 0,500 km
 Odvodňovací kanál krytý „Galova“ (evid. č. 5405 011 039) o dĺžke 0,390 km
 Odvodňovací kanál krytý „Lipový“ (evid. č. 5405 011 041) o dĺžke 0,300 km
 Odvodňovací kanál krytý „Konopianka II“ (evid. č. 5405 011 042) o dĺžke 2,975 km
 vybudované v rokoch 1977 až 1978 v rámci stavby „OP VSN II/9“

Odvodňovací kanál „Nivy“ (evid. č. 5405 214 008) o dĺžke 0,890 km
 vybudovaný v r. 1989 v rámci stavby „Odvodnenie pozemkov ŠM Sobrance - Tibava“
 Odvodňovací kanál „A“ (evid. č. 5405 033 001) o dĺžke 1,600 km
 Odvodňovací kanál „B“ (evid. č. 5405 033 002) o dĺžke 0,500 km
 Odvodňovací kanál „C“ (evid. č. 5405 033 003) o dĺžke 0,500 km
 Odvodňovací kanál „D“ (evid. č. 5405 033 004) o dĺžke 1,800 km
 vybudovaný v r. 1959 v rámci stavby „Odvodnenie pozemkov Sobrance“
 Odvodňovací kanál Laz (evid. č. 5405 214 005) o celkovej dĺžke 0,560 km,
 vybudovaný v roku 1989 v rámci stavby „OP Sobrance – Tibava I.“

V k.ú. Sobrance je vybudované detailné odvodnenie poľnohospodárskych pozemkov drenážnym systémom, ktorý je vo vlastníctve príslušného poľnohospodárskeho subjektu.

Návrh

- poľnohospodársku výrobu navrhujeme sústrediť v západnej časti bývalého areálu PD v Komárovciach a východná časť dvora ja navrhnutá ako ponuková plocha na prevádzky nezávadnej výroby a sklady
- počet zvierat navrhujeme podmieniť veľkosťou ochranného pásma, ktoré nesmie zasahovať do obytnej časti
- parkovanie navrhujeme riešiť na vymedzenej ploche poľnohospodárskej výroby
- navrhovanou novou výstavbou rešpektujeme požiadavky na ochranu poľnohospodárskej pôdy a ochranu hydromelioračných kanálov, vrátane ich ochranného pásma min. 5m od brehovej čiary kanálov s perspektívou ich sfunkčnenia do 31.12 2010 (podľa Uznesenia Vlády SR č. 463/2007 z 30.5.2007 k Informácii o sociálno-ekonomickej situácii v okrese Sobrance).

Lesné pozemky

Lesné pozemky sa nachádzajú v areáli Sobraneckých kúpeľov. Správcom týchto lesov sú Lesy SR š.p. Odštepny závod Sobrance, pričom lesy sú vo vlastníctve štátu. Výmera lesných pozemkov podľa stavu katastra nehnuteľností bola ku dňu 17.01.2006 36,7531 ha. Výmera jednotlivých jednotiek priestorového rozdelenia lesa (JPRL) podľa Lesného hospodárskeho plánu (LHP) na Lesnom hospodárskom celku (LHC) Sobrance na lesnom užívateľskom celku (LUC) Správa lesov Sobrance – štátne, platného na obdobie rokov 2000 – 2009 je 31,11 ha. K tomu patria ešte funkčné plochy č. 486 až 494 o výmere 2,95 ha, celkom 34,06 ha. Uvedené funkčné plochy tvoria pozemky so špeciálnym funkčným zameraním (č. 486 – 490 a 492 – 494) o celkovej výmere 2,82 ha a pevná lesná cesta (č. 491) o výmere 0,13 ha. Porovnaním údajov LHP a údajov katastra nehnuteľností Lesy SR š.p. - OZ Sobrance zistili, že v rámci areálu Sobraneckých kúpeľov sa nachádza parcela katastra nehnuteľností, ktorá nie je zahrnutá v LHP. Jedná sa o parcelu č. 1172/1 – čo je okolie kúpeľných budov. Z uvedeného dôvodu nie je možné odstránenie rozdielu vo výmerách lesných pozemkov podľa KN a LHP. Údaje LHP (plochová tabuľka) slúži pre účely lesného hospodárstva.

V západnej časti lesných porastov sa nachádza Škôlkárske stredisko Sobranecké kúpele, ktoré prešlo spod riadenia Lesov SR, š.p., Odštepného závodu Sobrance pod Odštepný závod Semenoles. Škôlkárske stredisko Sobranecké kúpele sa nenachádza v katastrálnom území Sobrance, ale v k.ú. Horňa - nie je predmetom podrobného riešenia. Vlastnícke aj užívateľské vzťahy sú tu komplikované. Časť funkčnej plochy č. 570 je zastavaná, časť tvoria lesné pozemky. Samotná škôlka (Š2) sa nachádza na viacerých parcelách, ktoré sú vedené v registri „C“ ako lesné pozemky a ako trvalé trávne porasty. Podľa tabuľky plochovej je celková výmera tohto škôlkárskeho strediska 7,39 ha.

V JPRL 529 dochádza k poškodzovaniu lesného porastu nakoľko na východ od nej na poľnohospodárskej pôde vyviera prameň so sírnatou vodou, ktorá podmáča dubový porast, ktorý vysycha. V lesných porastoch sa nachádzajú staré stromy, ktoré odumierajú a ohrozujú návštevníkov kúpeľov i lesa.

V meste Sobrance, na Nám. slobody 2 sídli firma Orcus Mag, s.r.o., ktorá sa zapojila do medzinárodného projektu Robinwood. Cieľom projektu je zlepšenie hydrogeologických podmienok a integrácia s manažmentom lesov (lesy môžu byť určujúcim prvkom hydrogeologickej stability). Vedúcim partnerom je Technická univerzita v Košiciach - Fakulta BERG. Spolu s ďalším partnerom z Veľkej Británie je jej úlohou vytipovanie plôch vhodných na pestovanie rýchlorastúcich drevín (využitie dreveného odpadu a nevyužiteľného dreva ako alternatívu k fosílnym palivám s cieľom znížiť emisie).

Navrhovanou výstavbou nezasahujeme do lesných pozemkov a rešpektujeme požiadavky na ich ochranu. Návrh zalesnenia severozápadne od katastrálneho územia mesta je podnetom pre Územný plán obce Horňa.

2.8. Vymedzenie zastavaného územia

Zastavané územie je vymedzené hranicami zastavaného územia v zmysle zákona č. 152/1996 Z.z., ktoré sú rozšírené o nové lokality bývania, rekreácie, občianskeho vybavenia a výroby znázornené v grafickej časti (v zmysle zákona č. 237/2000 Z.z.). Hranice zastavaného územia sú vymedzené plochami určenými na zastavanie v zmysle územného plánu mesta.

2.9. Vymedzenie ochranných pásiem

a chránených území podľa osobitných predpisov

Severná časť katastrálneho územia sa nachádza v ochrannom pásme prírodného liečivého zdroja 2. a 3. stupňa.

V riešenom území sa nenachádzajú chránené územia podľa osobitných predpisov.

V územnom pláne sú rešpektované ochranné pásma (OP):

- ochranné pásmo ciest I., II. a III. triedy (50 m, 25 m a 20 m od osi vozovky mimo zastavané územie)
- ČOV 350 m
- OP elektrických vedení pri napätí
- od 1 do 35 kV vrátane
- pre vodiče bez izolácie 10 m, v súvislých lesných priesekoch 7 m
- pre vodiče so základnou izoláciou 4 m, v súvislých lesných priesekoch 2 m
- pre zavesené káblové vedenie 1 m
- od 35 do 110 kV vrátane 15 m
- od 110 do 220 kV vrátane 20 m
- ochranné pásmo zaveseného káblového vedenia s napätím od 1 do 110 kV vrátane je 2 m od krajného vodiča na každú stranu
- ochranné pásmo vonkajšieho podzemného elektrického vedenia je 1 m pri napätí do 110 kV vrátane od krajného vodiča na každú stranu

- ochranné pásmo elektrickej stanice vonkajšieho vyhotovenia s napätím do 110 kV je vymedzené zvislými rovinami, ktoré sú vedené vo vodorovnej vzdialenosti 10 m kolmo na oplotenie alebo na hranicu objektu elektrickej stanice od konštrukcie transformovne
- ochranné pásmo elektrickej stanice s vnútorným vyhotovením je vymedzené oplotením, alebo obostavanou hranicou objektu elektrickej stanice, pričom musí byť zabezpečený prístup do elektrickej stanice na výmenu technologických zariadení
- ochranné pásmo pre plynovody a prípojky s menovitou svetlosťou do 200 mm - 4 m
- ochranné pásmo pre NTL a STL plynovody a prípojky v zastavanom území obce 1 m
- ochranné pásmo pre STL plynovody a prípojky vo voľnom priestranstve a v nezastavanom území 10 m
- ochranné pásmo regulačnej stanice 8 m od RS, bezpečnostné pásmo 50 m od RS
- pásmo hygienickej ochrany prírodného liečivého zdroja 2. a 3. stupňa
- pásmo ochrany verejného vodovodu a verejnej kanalizácie 1,5 m do priemeru 500 mm vodorovnej vzdialenosti od vonkajšieho pôdorysného okraja potrubia na obidve strany
- pásmo ochrany verejného vodovodu a verejnej kanalizácie 2,5 m nad priemer 500 mm vodorovnej vzdialenosti od vonkajšieho pôdorysného okraja potrubia na obidve strany
- ochranné pásmo cintorína (pohrebiska) 50 m
- ochranné pásmo lesa 50 m
- ochranné pásmo min. 5m od brehovej čiary melioračných kanálov
- elektronické komunikačné káble.

2.10. Návrh riešenia záujmov obrany štátu, požiarnej ochrany a ochrany pred povodňami

Ministerstvo obrany, Správa nehnuteľného majetku a výstavby Košice (vojenská správa) nemá v riešenom území mesta záujmy, ktoré by bolo potrebné v ÚPD zohľadniť.

Zásady a regulatívy civilnej ochrany obyvateľstva: úkryt obyvateľstva zabezpečiť v súlade s plánom CO mesta, zabezpečiť úkryty v suterénnych priestoroch rodinných domov a bytových domov (1,5 m² podlahovej plochy úkrytu pre jednu ukryvanú osobu), úkryt musí byť v blízkosti miesta pobytu ukryvaných, nesmie byť v blízkosti sklad horľavín, alebo iných nebezpečných látok.

Z hľadiska požiarnej ochrany je potrebné V zmysle § 78 zákona NR SR č. 314/2001 Z.z. o ochrane pred požiarmi dodržiavať odstupové vzdialenosti medzi objektmi uvedené vo vyhláške č. 532/2002 Z.z., ktorou sa ustanovujú podrobnosti o všeobecných technických požiadavkách na výstavbu a o všeobecných technických požiadavkách na stavby užívané osobami s obmedzenou schopnosťou pohybu a orientácie.

V zmysle vyhlášky MŽP SR č. 55/2001 o ÚPP a ÚPD sa samostatná doložka CO spracováva v Územnom pláne zón.

V roku 2005 došlo na Sobraneckom potoku k významnejšej povodňovej situácii, ktorej predchádzali intenzívnejšie celodenné zrážky. Voda z koryta vybrežila na oboch stranách koryta v mestskej časti Komárovce. Pri vyšších vodných stavoch na Záchytnom kanáli dochádza k spätnému vzdtiu vody do Sobraneckého potoka, čo následne spôsobuje povodne. Slov. vodohospodársky podnik – Košice sa problémom ochrany Sobraniec pred prítokom Q100 ročnej veľkej vody zaoberal v štúdiu Možnosti riešenia protipovodňových opatrení v povodí Sobraneckého potoka (SVP– OZ Košice, 2005). Konkrétne opatrenia by sa mali realizovať transformáciou povodňových vln, stabilizáciou dna nivelety potokov v jeho povodí, technickými zásahmi v povodiach ostatných prítokov Záchytného kanála, prípadne aj v samotnom Záchytnom kanáli. V štúdiu Možnosti riešenia protipovodňových opatrení v povodí Sobraneckého potoka boli protipovodňové opatrenia navrhnuté na základe jestvujúcich podkladov. V ďalšom stupni

riešenia musí byť predmetná problematika na základe kvalitných hydrologických podkladov, analýz a prognóz podrobnejšie spracovaná (podľa stanoviska SVP ku konceptu ÚPN mesta).

2.11. Návrh ochrany prírody a tvorby krajiny vrátane prvkov ÚSES a ekostabilizačných opatrení

V riešenom území sa vyskytuje lesná stromová a bylinná, nelesná stromová a krovinná vegetácia, trávo-bylinná, vegetácia záhrad tvoriaca súčasť stavebných pozemkov a vegetácia mestského prostredia. Podľa ÚPN VÚC ZaD 2004 sa severná časť k.ú. mesta nachádza v priestore ekologicky štandardnom, južná časť k.ú. v priestore ekologicky narušenom. V katastrálnom území mesta sa nenachádza žiadne chránené územie, ani územia NATURA 2000. Územia NATURA 2000 - Navrhované chránené vtáčie územia – SKCHVU035 Vihorlatské vrchy a Územie európskeho významu SKUEV0209 Morské oko sa nachádzajú v šršom záujmovom území mesta – z ich lokalizácie nevyplývajú pre katastrálne územie mesta osobitné požiadavky, ktoré je potrebné riešiť v ÚPN mesta.

V zmysle zákona NR SR č. 543/2002Z.z. o ochrane prírody a krajiny na území katastra Sobrance platí 1. stupeň územnej ochrany, na ktorý sa vzťahuje § 12 uvedeného zákona. V súčasnosti nie je v k.ú. Sobrance ani pripravované územie na vyhlásenie za chránené. Napriek tomu je v území potrebné zabezpečiť dodržiavanie všeobecnej územnej a druhovej ochrany prírody a krajiny a ochrany drevín. Podmienky ochrany a povinnosti určené zákonom sa týkajú najmä vlastníkov a užívateľov príslušných pozemkov. Štátnu správu ochrany prírody vykonávajú príslušné orgány (Obvodný úrad životného prostredia Michalovce - detašované pracovisko Sobrance a Krajský úrad životného prostredia Košice), v oblasti ochrany drevín v zastavanom území mesta orgánom ochrany prírody je mesto Sobrance.

Biocentrá

Biocentrum je časť krajiny, ktorá svojou veľkosťou a stavom ekologických podmienok umožňuje existenciu prirodzených spoločenstiev. V okrese Sobrance sa nachádza biocentrum nadregionálneho významu Vihorlat; biocentrá regionálneho významu: Močiar pri Kristoch, Lúky pri Blatnej Polianke, Tašulský les, Sobranecké kúpele, Popričný, Motrogon, Čierny potok, Nežabec. R-ÚSES okresu Michalovce definoval genofondovo významné lokality s výskytom chránených, ohrozených a vzácnych druhov bioty alebo celých spoločenstiev – v k.ú. mesta č. 28 – Les pri Sobraneckých kúpeľoch.

Regionálne biocentrum Sobranecké kúpele bolo pôvodne súčasťou dubovo-hrabového lesa.

Zmiešané lesy patria na Slovensku k najrozšírenejšej formácii, aj keď ich vnútorná štruktúra je na rôznych stanovištiach značne odlišná. Druhové zloženie sa mení v závislosti najmä na klimatických pomeroch a vodnom režime stanovišťa. V stromovom poschodí prevláda dub zimný (*Quercus petraea*) a hrab obyčajný (*Carpinus betulus*). Ďalšími druhmi sú: javor poľný (*Acer campestre*), lipa malolistá (*Tilia cordata*), lipa veľkolistá (*Tilia platyphyllos*) a čerešňa vtáčia (*Cerasus avium*). Krovinné poschodie tvoria najmä zimolez obyčajný (*Lonicera xylosteum*), svíb krvavý (*Swida sanguinea*), lieska obyčajná (*Corylus avellana*), vtáči zob obyčajný (*Ligustrum vulgare*) a hloh (*Crataegus sp.*). Bylinné spoločenstvá sú zastúpené druhmi z asociácie Carici-pilosae carpinetum s dominantným výskytom ostrice chlpacej (*Carex pilosa*), ďalej sú tu hviezdica veľkokvetá (*Stelaria holostea*), veternica hájna (*Anemone nemorosa*) a kostihoj hluznatý (*Symphytum tuberosum*).

V roku 1870 bol lesný porast vyrúbaný a pôda zúrodnená. S rozvojom kúpeľov sa okolitý les pestoval cieľavedome ako kúpeľný park. V r. 1880 boli k niekoľkostoročným dubom vysadené smreký a jedle, neskôr borovice sosny a borovice čierne. V období prvej ČSR mal kúpeľný park výmeru cca 43 ha kvalitného zmiešaného porastu. Súčasná výmera lesných pozemkov je 36,7531 ha (ku dňu 17.01.2006).

Územie predstavuje zvyšky pôvodného dubového a dubovo – hrabového lesa s enklávami lúk, s prevažne prirodzenou druhovou skladbou, rozptýlenými krovinnami, s prirodzeným tokom Slaného potoka. Bývalé hniezdisko Krakle. Chránené a ohrozené druhy živočíchov: Muchárik sivý (*Muscicapa striata*) a ďateľ hnedkavý (*Dendrocopos syriacus*). Z ekologicky významných segmentov – území tzv. kategórie „C“, definoval RÚSES Michalovce Č. 33 – prírodný areál Sobraneckých kúpeľov. Územie predstavuje kúpele miestneho významu. Vlastný areál tvorí prirodzený park s prevádzkovými objektmi, ktorý postupne prechádza v pôvodné lesné spoločenstvá a lúky.

V krajinnoekologickom pláne je navrhnuté miestne biocentrum Židovský cintorín (duby zimné, jasene štíhle

a zmladené agáty, trnka obyčajná, ruža šípová, jaseň štíhly, svíb krvavý) a zvyšky topoľového lesa Kľukatina pri kanáli Veľké Revišťa – Bežovce.

Biokoridory

Biokoridor je krajinná zložka, ktorá prepája jednotlivé biocentrá a tým umožňuje migrácii organizmov. V okrese Sobrance je biokoridor nadregionálneho významu Vihorlat (zahŕňujúci nadregionálne biocentrum Senné rybníky a regionálne centrum Karná, časť Zemplínskej šíravy a zvyšky lužných lesov a v minulosti zaplavovaných lúk; široký krajinný priestor spájajúci Latoricu s Vihorlatom, významná ťahová cesta sťahovavého vtáctva), biokoridory regionálneho významu: Popričný a Záchytný kanál Okny. Podľa schválenej ÚPN VÚC Košického kraja ZaD 2004 sa v širšom záujmovom území mesta nachádza navrhovaný biokoridor regionálneho významu prechádzajúci západnou časťou katastrálneho územia mesta Sobrance pozdĺž potoka Lukavec a južnou časťou k.ú. pozdĺž kanála Veľké Revišťa - Bežovce. Uvedený biokoridor sa napája v k.ú. obce Vyšná Rybnica na nadregionálny biokoridor Vihorlat. RÚSES okresu Michalovce definoval genofondovo významné lokality – predstavujú lokality s výskytom chránených, ohrozených a vzácnych druhov bioty alebo celých spoločenstiev - územia tzv. kategórie „C“ v k.ú. mesta Sobrance č. 28 – potoky Lukavec a Žiarovnica s prítokmi (prirodzené toky potokov Lukavec a Žiarovnica s prítokmi, s pásmi aluviálnych lúk, plochami pasienkov a zvyškami lesných porastov. Brehy tokov sprevádzajú súvislé brehové porasty s prevažne prirodzenou skladbou drevín, dominujú vrby a jelša lepkavá s rôznym zastúpením krušina jelšová, lieska, hloch, lipa, dub letný a ďalšie dreviny prechádzajúce až k brehom potokov zo zvyškov pôvodných dúbav. K miestnym biokoridorom zaradil spracovaný krajinnoeekologický plán Sobranecký potok, Žiarovnica a Slaný potok.

Za miestne biocentrá a biokoridory boli vybrané tie územia, v ktorých sa nachádzajú najzachovalejšie sukcesné štádiá, alebo tie plochy, ktoré majú vhodné podmienky pre ich vznik a ďalší prirodzený vývoj. K ďalším kritériám pre výber územia za biocentrum resp. biokoridor je stupeň zachovalosti, prirodzenosti a reprezentatívnosti bioty a v neposlednom rade aj územná rozloha.

Verejná zeleň

Verejná zeleň by mala tvoriť základ systému zelene mesta. Cieľom územného plánu je definovať plochy zelene, ktoré budú nezastaviteľné. V Sobranciaciach je najvýznamnejším a plošne najväčším parkom verejná zeleň bývalého areálu kaštieľa, v pozoruhodnými solitérmi zelene. Pre park bol spracovaný projekt rekonštrukcie (Ing. Závodný), ktorý sa zatiaľ nerealizoval. V budúcnosti by sa zeleň parku mala stať súčasťou areálu kultúry, oddychu a športu (vo väzbe na amfiteáter, štadión a kúpalisko), preto je nutná jeho komplexná obnova: zelene, peších komunikácií a drobnej architektúry. Parky na Námestí slobody v centre mesta sú udržiavané, s novorealizovanými sadovými úpravami, doplnené kvetinovou výsadbou. Verejná zeleň v zástavbe starších sídlisk dosahuje relatívne vyššiu hodnotu a je udržiavaná, v podrovnaní s novším sídliskom Laca Novomeského, ktoré je nedostatočne vysadené zeleňou a verejná zeleň neplní svoju funkciu v plnej miere. Na základe SWOT analýzy a prieskumu s občanmi (PHSR) je v Sobranciaciach nedostatok udržiavanej verejnej zelene a parkov. V južnej časti mesta navrhujeme ekopark. Potrebne je tiež uvažovať s rozšírením cintorína v Sobranciaciach a sadovou úpravou Židovského cintorína formou pietneho parku so zachovaním funkcie navrhovaného biocentra.

Chránené stromy

sú kultúrne, vedecky, ekologicky, krajnotvorne alebo esteticky mimoriadne významné stromy alebo ich skupiny vrátane stromoradií. Na území okresu Sobrance sa nachádzajú tieto chránené stromy: platan javorolistý (*Platanus acerifolia*) v Krčave, borovica jeffreyová (*Pinus jeffreyi*) v Krčave, platan javorolistý (*Platanus acerifolia*) v Tibave, moruša biela (*Morus alba*) v Tibave (zdroj: http://www.fns.uniba.sk/pravo/287_94.htm)

V katastrálnom území mesta Sobrance sa nachádzajú (podľa Ing. L. Maxima) významné solitéry zelene:

v kúpeľoch: borovica sosna pri Vile Varady, borovica čierna vpravo od Vily Varady, borovica čierna vedľa chodníka k hlavnému prameňu pri platane, jaseň americký. Platan javorolistý - *Platanus Acerifolia*, ktorý je esteticky najpôsobivejší strom a nachádza sa pri Vile Varady v Sobraneckých kúpeľoch odporúčame vyhlásiť za chránený strom.

V meste sa nachádzajú ďalšie významné solitéry: dva pagaštany konské pred MsKS, jeden pagaštan konský pri ZUŠ, vejmutovka hladká – najhodnotnejší ihličnan v mestskom parku, jedľa srienistá v Maximovej záhrade oproti

g.k. chrámu. Za najhodnotnejšie solitéry v meste považujeme: Korkovník amurský – Phellodendron Amurense, ktorý je vôbec najzácnejším stromom v Sobranciach a „najmohutnejším exemplárom na Slovensku“ (podľa Ing. Závodného, autora Rekonštrukcie parku z roku 1982-83) a Pavlovnia cisárska – Paulounia imperialis S., ktorá nádherne kvitne v Maximovej záhrade. Uvedené tri stromy odporúčajú autori krajinnoekologického plánu vyhlásiť za chránené stromy.

Kultúrne, vedecky, ekologicky, krajinotvorne alebo esteticky mimoriadne významné stromy alebo ich skupiny vrátane stromoradií môže krajský úrad vyhlásiť všeobecne záväznou vyhláškou za chránené stromy, ktoré sa považujú za chránený objekt. Vo vyhlásenom ochrannom páse platí primerane tretí stupeň ochrany (§ 14, pričom v § 14 ods. 1, písm. e: „...je zakázané organizovať verejné telovýchovné...ako aj verejnosti prístupné spoločenské podujatie“, písm. f: „... použiť zariadenie spôsobujúce svetelné a hlukové efekty“). Ak ochranné pásmo nebolo vyhlásené podľa ods. 5, je ním územie okolo chráneného stromu v plošnom priemete jeho koruny, ktorý je zväčšený o jeden a pol metra, najmenej však v okruhu 10 m od kmeňa stromu a platí v ňom primerane druhý stupeň ochrany (§ 13). Vedľa korkovníka amurského sa nachádza amfiteáter.

Podľa Správy CHKO Vihorlat predmetom záujmu vyhlasovania stromov za chránené sú prednostne najmä (nie výlučne) stromy pôvodných druhov drevín Slovenska, majúcich aspoň jednu z nasledujúcich hodnôt:

- prihliadajúc k druhu a ekologickým podmienkam rastu, strom dosiahol významný vek, obvod alebo výšku
- strom má, ako výsledok individuálnej premenlivosti druhu, morfológickú formu habitu, kmeňa, koruny, listov, kvetov alebo plodov, vyznačujúcu sa zvláštnosťami v tvare, veľkosti alebo sfarbení
- strom má historickú alebo kultúrnu hodnotu národného alebo regionálneho významu
- strom má významnú ekologickú, krajinotvornú, estetickú alebo genetickú hodnotu

Významnosť jednotlivých hodnôt Správa CHKO nelimituje, akceptuje subjektívny pohľad každého prispievateľa alebo nálezcú. Nevyhnutným kritériom je dobrý zdravotný stav stromu, odporúča sa známa história stromu, t.j. ak poznáme, kto vysadil tento strom, pri akej príležitosti (tak poznáme aj presný vek stromu). Ak stromy nebudú spĺňať kritériá na vyhlásenie za CHS, je možnosť zo strany mesta venovať týmto stromom zvýšenú pozornosť, resp. ochranu všeobecným záväzným nariadením. Starostlivosť o CHS prislúcha vlastníčkovi pozemku. Aby nedochádzalo k sporom s vlastníkom pozemku pri starostlivosti, resp. pri ošetrovaní stromu (legislatívne aj finančne) - akékoľvek ošetrovanie stromu sa vykonáva len so súhlasom KÚŽP. V ÚPN mesta navrhujeme chrániť uvedené stromy prostredníctvom VZN mesta.

Typy krajinnoekologických komplexov (KEK)

KEK predstavujú homogénne priestorové areály v predmetnom území, ktoré pre k.ú. mesta Sobrance boli rozčlenené do nasledovných typov KEK:

I. Rovinná lesná krajina - areál Sobraneckých kúpeľov má dostatočné zastúpenie ekostabilizačných prvkov. Tento KEK je vhodný najmä na liečebné a rekreačné aktivity so zachovaním biodiverzity a prirodzených stanovišť rastlín a živočíchov. Z hľadiska krajinnoekologických opatrení vyžaduje zásahy, smerujúce k spestreniu lesných porastov a zvýšeniu podielu stanovištné pôvodných druhov drevín. Zároveň je nutné zosúladiť záujmy lesného hospodárstva a kúpeľníctva (požiadavka LÚ), prioritne rozvíjať nevyužitý potenciál kúpeľov.

II. Rovinná poľnohospodárska oráčinová krajina so zachovalým porastom vodného toku Žiarovnica a Lukavec. Tieto brehovité porasty sú ekostabilizačným prvkom v krajine. Z hľadiska krajinnoekologických opatrení je nutné doplniť porasty v juhozápadnej časti k.ú. pozdĺž tokov a kanála Veľké Revišťa – Bežovce výsadbou stanovištné pôvodných druhov drevín.

III. Mierne na juh sa zvažujúca poľnohospodárska lúčno-oráčinová krajina s nízkym zastúpením ekostabilizačných prvkov. Jediným ekostabilizačným prvkom tohto KEK sú malé plochy trvalých trávnych porastov s izolovanými krovinnými porastmi remízok. Vyžaduje doplnenie línievej zelene pozdĺž cesty I. triedy a kanála Veľké Revišťa – Bežovce

IV. Urbanizovaná rovinná krajina v nive Sobraneckého potoka s vegetáciou verejných parkov, úžitkových záhrad a okrasných plôch pri rodinných, bytových domoch, občianskej vybavenosti a drevinovou vegetáciou na cintorínoch. Do tohto KEK je zahrnutá i záhradkárska lokalita ležiaca v severnej časti mesta. Vyžaduje skvalitnenie infraštruktúry, ako aj zakladanie a skvalitnenie jestvujúcej drevinovej zelene, trávnikov a ostatných biologických

zložiek prostredia.

Pasport plôch z hľadiska ekologickej stability krajiny

- Plochy ekologicke nestabilné:
Orná pôda s nízkym plošným zastúpením osobitne významných častí prírody a krajiny
Územia postihnuté eróziou
Územia degradačne postihnuté antropogénnou činnosťou.
- Plochy ekologicke stredne stabilné:
Trvalé trávne porasty s nízkym plošným zastúpením osobitne významných častí prírody a krajiny
Plošné výsadby nepôvodných druhov vrátane poľnohospodárskych kultúr
- Plochy ekologicke stabilné
Lesy
Mokraďné spoločenstvá

Výsledkom je 5 stupňov ekologickej stability:

- I.stupeň - veľmi vysoká ekologická stabilita
- II.stupeň - vysoká ekologická stabilita
- III. stupeň - stredne vysoká ekologická stabilita
- IV.stupeň - malá ekologická stabilita
- V.stupeň - veľmi malá ekologická stabilita

Klasifikácia územia a jeho ekologické hodnoty predstavujú diferenciáciu územia podľa vybraných kritérií, vyjadrujúcu kvantitatívnu mieru ekologickej stability resp. narušenia ekologických väzieb v riešenom území. Pre praktickú využiteľnosť je stanovená základná jednotka územného celku – katastrálne územie, v ktorom je hodnotený stupeň ekologickej stability (SES) podľa miery ekologickej kvality vegetácie a jej zastúpení v katastrálnom území. Výpočet stupňa ekologickej stability (SES) bol získaný váhovým koeficientom podľa vzťahu:

$$SES = P_{op} \cdot ES_{op} + P_{vi} \cdot ES_{vi} + P_{za} \cdot ES_{za} + P_{os} \cdot ES_{os} + P_{tt} \cdot ES_{tt} + P_{le} \cdot ES_{le} + P_{vo} \cdot ES_{vo} + P_{zp} \cdot ES_{zp} + P_{osp} \cdot ES_{osp} / CP_{KÚ}$$

- P_{op} - plocha ornej pôdy v katastrálnom území = 502,18 ha
- ES_{op} - ekologický stupeň ornej pôdy (priemerná hodnota je 0,77)
- P_{vi} - plocha viníc v katastrálnom území = 0,25 ha
- ES_{vi} - ekologický stupeň viníc (priemerná hodnota je 1,0)
- P_{za} - plocha záhrad = 11,29 ha
- ES_{za} - ekologický stupeň záhrad (3,0)
- P_{os} - plocha ovocných sádov v katastrálnom území = 0,00 ha
- ES_{os} - ekologický stupeň ovocných sádov (2,00)
- P_{tt} - plocha trvalých trávnatých porastov = 200,5 ha
- ES_{tt} - ekologický stupeň trvalých trávnatých porastov (4,0)
- P_{le} - plocha lesných pozemkov = 36,75 ha
- ES_{le} - ekologická stabilita lesa (5,0)
- P_{vo} - plocha vodných plôch = 40,16 ha
- ES_{vo} - ekologický stupeň vodných plôch (4,0)
- P_{zp} - plocha zastavaného územia = 111,97 ha
- ES_{zp} - ekologický stupeň zastavaného územia (1,0)
- P_{osp} - ostatná plocha = 86,30 ha
- ES_{osp} - ekologický stupeň ostatných plôch (0,50)

CP_{KÚ} - celková plocha katastrálneho územia = 857,27 ha
SES - stupeň ekologickej stability
SES = 1,92

Na základe tejto klasifikácie sme získali priemernú hodnotu stupňa ekologickej stability za celé katastrálne územie. Táto hodnota vyjadruje kvalitatívnu mieru ekologickej stability. Hodnota stupňa ekologickej stability 1,92 nám vyjadruje, že územie katastra Sobrance má plochy ekologickejšie málo stabilné, čo je spôsobené vysokým podielom ornej pôdy a zastavaného územia a nízkym zastúpením lesov a vodných plôch. Pre porovnanie katastrálneho územia obce Remetské Hámre dosahuje hodnotu SES 4,67.

S cieľom zvýšiť ekologickejšiu stabilitu územia je potrebné

- Podľa odporúčaní R-ÚSES okresu Michalovce je potrebné rozvoj kúpeľov navrhovať v súlade s funkciou regionálneho biocentra, t.j. zachovať zvyšky lesných, lúčnych spoločenstiev, brehové porasty a vylúčiť úpravy potoka
- Rešpektovať v grafickej časti ÚPN mesta zdokumentované prvky regionálneho a miestneho územného systému ekologickej stability
- Rešpektovať navrhované opatrenia:
 - zachovať prírodnú brehovú vegetáciu pozdĺž vodných tokov (kanálov) pretekajúcich katastrálnym územím mesta a ich reguláciu riešiť ekologickejšie prijateľným spôsobom,
 - v území s vysokým stupňom zornenia vytvárať podmienky pre rozčlenenie veľkých orných plôch výsadbou zelene v remízkach a okolo poľných ciest a kanálov,
 - drevinové zloženie nových plôch zelene a izolačných pásov vo voľnej krajine musí zodpovedať pôvodnému zloženiu zachovaných lesných fragmentov
 - riešiť v zastavanom území mesta zachovanie, udržiavanie a zvýšenie podielu drevinovej vegetácie vo verejných i súkromných priestoroch
 - na orných plochách zamedziť výrub rozptýlenej zelene
 - doplniť protipovodňové opatrenia na protipovodňovú ochranu pred prietokom Q₁₀₀ ročných veľkých vôd, úpravu vodných tokov (kanálov) v na Q₁₀₀ riešiť ekologickejšie vhodným spôsobom,
 - pre potreby opráv a údržby ponechať pozdĺž oboch brehov tokov voľný nezastavaný pás šírky 6,0 m
 - pre potreby opráv a údržby ponechať pozdĺž toku Žiarovnica a kanála Veľké Revištie-Bežovce (vodohospodársky významné toky) voľný nezastavaný pás šírky 10,0 m, pozdĺž ostatných vodných tokoch 5,0 m v zmysle § 49 ods. 2 zák. č. 364/2004 Z.z. o vodách v znení neskorších predpisov
- rešpektovať ochranné pásmo lesa, ktoré v zmysle ustanovenia §10 ods. 1 zákona NR SR č. 326/2005 Z.z. o lesoch tvoria pozemky do vzdialenosti 50 m od hranice lesného pozemku
- pozemky vhodné na náhradnú výsadbu sú plochy cintorínov a verejnej zelene. Zaradenie pozemkov do evidencie prerokuje mesto s ich vlastníkmi - § 48 zákona č. 543/2002 Z.z. o ochrane prírody a krajiny.
- zabezpečiť ochranu najväčších stromov: platan javorolistý, korkovník amurský a pavlovnia cisárska prostredníctvom VZN mesta.

2.12. Návrh verejného dopravného a technického vybavenia

2.12.1. Návrh verejného dopravného vybavenia

Širšie dopravné vzťahy

Zastavaným územím mesta Sobrance v smere východ – západ vedie trasa silne dopravne zaťaženej cesty I/50 so smerom Košice - Michalovce, ktorá je hlavnou európskou cestou E50 v trase Košice-Michalovce-štátna hranica SR/UA a je zaradená do siete transeurópskych magistral „TEM“ úsek TEM 4.

V zmysle ÚPN VÚC Košický kraj – zmeny a doplnky 2004 je súbežne, južnejšie s cestou I/50 vedená plánovaná trasa diaľnice D 1 s uvažovaným napojením mesta privádzačom v trase cesty III/050236 Bunkovce – D 1 – Nižná Rybnica – I/50 a plánovaným cestným privádzačom v prepojení diaľnice D1 na súčasný hraničný priebeh vo Vyšnom Nemeckom. Územná rezerva pre toto prepojenie v úseku Záhor - Vyšné Nemecké sa ponecháva z dôvodov možnej rôznej doby realizácie v pokračovaní diaľnice na Ukrajinskej strane s prepojením na hlavný koridor 5 v smere na Lvov a Kyjev.

Trasa D1(v kategórii D 26,5/120) sa v súčasnosti v určenom koridore študijne sleduje, alternatívne posudzuje a hodnotí z hľadiska vplyvov diaľnice na životné prostredie.

Cesta I/50 bude po výstavbe diaľnice D1 plniť funkciu sprievodnej cesty diaľnice D1. Kapacitný prieťah cesty centrom mesta Sobrance je dopravne závadný, nevyhovuje z bezpečnostných a hygienických dôvodov pre neustále stúpajúcu tranzitnú medzinárodnú nákladnú dopravu TIR. V prípade časového posunutia realizácie trasy D1 za rok 2015, bude potrebné urýchlene realizovať preložku mimo územie súvislej mestskej zástavby Sobraniec.

Charakteristika a návrh na základnej cestnej sieti riešeného územia mesta Sobrance

Mestom Sobrance v smere východ – západ vedie trasa silne dopravne zaťaženej cesty I/50 so smerom Košice – Michalovce – štátna hranica SR/UA. V extraviláne je cesta I/50 vybudovaná kategórie C 11,5/80. V zastavanom území cesta plní funkciu hlavnej zbernej komunikácie funkčnej triedy B1 a je vybudovaná kategórie MZ 14/60.

Dopravný priestor cesty I/50 pozostáva z 2 x 3,5 jazdných pruhov, 2x vodiacich prúžkov, 2 x 2,75 zastavovacích pruhov a 2 x 2,5 obojstranných peších chodníkov. Na križovatkách cesty I/50 s mestskými komunikáciami sú zriadené samostatné ľavé odbočovacie pruhy. Vzhľadom na funkčnú triedu B1 nie sú dodržané min. vzdialenosti medzikrižovatkových úsekov 300 m v zmysle STN 73 6110.

Na cestu I/50 sa v meste napájajú stykovými križovatkami cesty :

- II/582 - Kúpeľná ulica, so smerom Sobrance – Jovsa – Michalovce, na ktorú sa v severnej polohe mesta napája cesta III/050239 so smerom Sobranecké kúpele – Hlivišťa. Cesta II/582 má hospodársko obslužný charakter, v meste plní funkciu zbernej komunikácie funkčnej triedy B2. Je vybudovaná kategórie MZ 12/50, s obojstranným peším chodníkom šírky 1,5m. V extraviláne je vybudovaná kategórie C 7,5/60. V zmysle ÚPN VÚC Košický kraj – zmeny a doplnky 2004 je požadovaná jej úprava na kategóriu C 9,5/70
- na cestu III/050239 sa južne od areálu Sobraneckých kúpeľov pri štyroch rodinných domoch napája cesta III/050240 do obce Horňa. Cesty sú vybudované kategórie C 7,5/60. Na rázcestí pri rodinných domoch je zastávka SAD jednostranne označená označovníkom bez samostatných zastavovacích pruhov čakacích priestorov pre cestujúcich
- III/55232 – Tyršova ulica, časť Komárovce, so smerom Sobrance – Ostrov – obec Kristy. Cesta III. triedy v komunikačnom systéme mesta plní funkciu zbernej komunikácie funkčnej triedy B2, je vybudovaná kategórie MZ 12/50 s jednostranným peším chodníkom šírky 1,5 m, ktorý je od vozovky oddelený pásom líniovej zelene. V časti Komárovce je cesta vybudovaná v kategórii MZ 7,5/50 bez peších chodníkov. V extraviláne je cesta kategórie C 7,5/60 a je v zlom technickom stave.

Na ceste I/50 a na cestách II. a III. triedy v skúmanom území mesta sú známe údaje o intenzite dopravy z Celoštátneho profilového sčítania z roku 2005. Zaťaženie sčítacích úsekov pre návrhové obdobie 2025 bolo napočítané pomocou priemerných výhľadových koeficientov nárastu jednotlivých druhov dopravy v skladbe dopravného prúdu pre cesty I. II. a III. triedy. Údaje sú zostavené do tabuľky:

Sčítací úsek cesty	rok	skutočné vozidlá / 24 hod				%nákl. aut.
		nákl. aut.	osobné aut.	motocykle	vozidlá spolu	
I/50, 03526, smer Mich.-Sobrance	2005	773	6 389	44	7 206	10,7 %
	2025	950	12 970	82	14 002	6,7 %
I/50,00342, smer Sobrance-V.Nemecké	2005	492	3 673	22	4 187	11,8 %
	2025	605	7456	40	8 101	7,5 %

		skutočné vozidlá / 24 hod					
II/582,04141, smer Sobrance-Šírava	2005	194	1 561	16	1 771	10,9 %	
	2025	310	2 982	30	3 322	9,3 %	
III/552032,03311, smer Sobrance-Ostrov	2005	283	1 484	25	1 792	15,8 %	
	2025	300	1 6 77	28	2 005	15,0 %	

Zo sčítania a predpokladaného výhľadového dopravného zaťaženia vyplýva, že silne dopravne zaťažená s veľkým percentuálnym podielom nákladnej dopravy je cesta I/50, ktorá svojou trasou rozdeľuje zastavané územie mesta Sobrance. Vzhľadom na dopravnú záťaž hlavne medzinárodnou tranzitnou dopravou je nevyhnutné podporiť výstavbu diaľnice D1, prípadne urýchliť realizáciu obchvatu cesty I/50. Je predpoklad, že odklon tranzitnej dopravy, predovšetkým kamionovej spôsobí pokles intenzity dopravy na ceste I/50 cca o 60%.

➤ **Návrh**

Nadradená a základná cestná sieť mesta je riešená nasledovne:

- po realizácii stavby diaľnice D1 južne od cesty I/50 s hraničným priechodom Záhor – Ukrajina s diaľničným privádzačom D 1 – Nižná Rybnica – I/50, nebude mať preložka cesty I/50 podľa ÚPN VÚC Košický kraj – zmeny a doplnky 2004 opodstatnenie. Tranzitná hlavne kamiónová doprava smerujúca na Ukrajinu bude odklonená mimo mesto Sobrance diaľnicou D1. Na cestnej sieti v meste budú prevládať vnútorné dopravné vzťahy a doprava sever – juh, Šírava – Veľké Kapušany – Kráľovský Chlmec - MR.

V ÚPN ponechávame územnú rezervu pre preložku cesty I/50 v zmysle ÚPN VÚC Košický kraj a navrhujeme odklonenie dopravy zo smeru sever-juh mimo centrum mesta návrhom výhľadových preložiek ciest II/582, III/050239 a III/55232 západne od zastavaného územia mesta s vykrižovaním okružnou križovatkou s cestou I/50. Do tejto západnej polohy mesta v nadväznosti na výhľadové trasy preložiek sú navrhované ponukové plochy pre výrobu. Výhľadová trasa preložky III/050239 západne od areálu kúpeľov Sobrance umožní vytvorenie pešej zóny medzi mestom a navrhovanými plochami športu a rekreačného využitia územia. Preložky ciest navrhujeme v usporiadaní kategórie C 9,5/60

Na základnom komunikačnom systéme mesta navrhujeme:

- v zastavanom území mesta dnešný priesah cesty I/50 bude aj vo výhľadovom období, do výstavby preložky I/50, či do výstavby diaľnice D1 plniť funkciu hlavnej zbernej komunikácie funkčnej triedy B1. Kapacitne bude vyhovovať jej dnešná kategória MZ 14/60, mimo zastavané územie kategória C 11,5/80
- existujúce križovatky cesty I/50 s mestskými komunikáciami je potrebné dobudovať o samostatné odbočovacie a zaraďovacie pruhy, nakoľko šírka uličného priestoru to umožňuje - križovatka pri nemocnici a požiarnej zbrojnici, križovatka s komunikáciou smerujúcou k hypermarketu, štadiónu a mestskému kúpalisku
- napojenie mestskej komunikácie (bývalej cesty I/50 – Tibavská ulica) na cestu I/50 je pod ostrým uhlom napojenia bez pripojovacích a zaraďovacích pruhov, križovatku pri vjazde do mesta navrhujeme prestavať na okružnú križovatku, čím sa docielí zníženie rýchlosti pri vjazde do mesta
- pozdĺž cesty I/50 v západnej polohe Michalovskej ulice nie je zrealizovaný chodník pre peších na prepojenie výrobných areálov so zastávkami SAD, bývaním a občianskou vybavenosťou. Pozdĺž cesta I/50 navrhujeme v celom úseku cesty zrealizovať obojstranné pešie chodníky min. šírky 2,0m – západná poloha Michalovskej ulice, chodník od požiarnej zbrojnice ku zastávke SAD v smere jazdy Sobrance – V.Nemecké
- cesta II/582 - Kúpeľná ulica, bude aj v návrhovom období plniť funkciu zbernej komunikácie funkčnej triedy B2. Kapacitne bude vyhovovať jej kategória MZ 12/50. V zmysle ÚPN VÚC Košický kraj – zmeny a doplnky 2004 je v extraviláne požadovaná jej úprava na kategóriu C 9,5/70
- v severnej polohe Kúpeľnej ulice navrhujeme vybudovať peší chodník na prepojenie zastávok SAD s areálom SAD, Združenou školou SOU, Lesy SR, atď.

- cesta III/55232 – Tyršova ulica, časť Komárovce, v komunikačnom systéme mesta bude aj v návrhovom období plniť funkciu zbernej komunikácie funkčnej triedy B2, je sčasti vybudovaná kategórie MZ 12/50 s jednostranným peším chodníkom šírky 1,5m. Aj v časti Komárovce navrhujeme prestavať cestu na kategóriu MZ 12/50, s min. jednostranným peším chodníkom a samostatnými zastavovacími pruhmi pre spoje SAD na zastávkach
- na cestách II. a III. triedy na všetkých zastávkach SAD navrhujeme vybudovať samostatné zastavovacie pruhy pre autobusy s vybavením zastávok nástupnými a čakacími priestormi pre cestujúcich. Šírka uličného priestoru to umožňuje.

Charakteristika a návrh na ostatnej mestskej komunikačnej sieti

Ostatné mestské komunikácie sú založené pravouhlým uličným systémom majú obslužný charakter sú funkčných tried C1, C2, C3, s nasledovným uličným usporiadaním:

- v značnej miere sú mestské komunikácie kapacitné so širokým uličným priestorom, radíme ich do funkčnej triedy C1, C2, sú vybudované kategórie MO 7,5/40 s obojstrannými pešími chodníkmi a v mnohých úsekoch sú chodníky od vozovky oddelené líniovým pásom zelene so stromoradiám
- ulicu kpt. Nálepku radíme do funkčnej triedy C1, je vybudovaná kategórie MO 7,5/40 s jednostranným peším chodníkom a je zjednosmernená v smere jazdy na ulicu Hollého
- vo vnútroblokoch bytovej zástavby západne od Tyršovej ulice sú obslužné komunikácie v zlom technickom stave a nepostačujúcej šírky vozovky cca 3,0 až 4,0m. Vjazdy na parkoviská pre obyvateľov sídliska sú orientované na Tyršovu ulicu. Komunikačné priestory garážových dvorov sú vo vnútrodvore a sú v zlom technickom stave. Hlukom z manévrovania vozidiel z garážových dvorov sú obťažované zóny oddychu a zelene dvora
- v zástavbe obytnej časti Komárovce je neusporiadaný komunikačný systém s úzkym uličným priestorom a zlým technickým stavom povrchu vozovky. V zmysle STN 73 6110 cesty radíme do kategórie MO 3,75/30 V zmysle STN 73 6110 ide o cesty funkčnej triedy C3 jednopruhé obojsmerné s krajinami a výhybňami

➤ Návrh

- existujúci pravouhlý uličný systém obslužných komunikácií navrhujeme zokruhovať zbernými komunikáciami, ktoré výhľadovo môžu byť zaradené do siete ciest II. a III. tried. Okruhy sú vedené západnou polohou zástavby mesta Sobrance so sprístupnením ponukových plôch pre výrobu s križovatkami s min. vzdialenosťami do 300 m pre funkčnú triedu B2 v zmysle STN 73 6110
- z dopravno bezpečnostného hľadiska navrhujeme križovátku ul. kpt. Nálepku – Tyršova – Tibavská výhľadovo prestavať na okružnú križovátku
- obslužná komunikačná sieť mesta bude kapacitne vyhovovať aj v návrhovom období. Cesty sú vybudované kategórie MO 7,5/40 a MO 6/40 s obojstrannými pešími chodníkmi
- v časti zástavby v Komárovciach navrhujeme prestavbu ciest na kategóriu MO 3,75/30 v plnom profile so zriadením výhzní pri vjazdoch na pozemky rodinných domov
- v nových lokalitách bývania navrhujeme obslužné komunikácie v kategórii MO 7,5/40 so šírkou vozovky 6,5m a obojstrannými chodníkmi pre peších min. šírky 1,5m, v zmysle STN 73 6110. Požadovaná šírka uličného priestoru je min. 12,0 m so zabezpečením rozhľadových pásiem v križovatkách
- pozdĺž ulice P. Horova navrhujeme vybudovať peší chodník prepájajúci zastávky SAD, sústredenú parkovaciu plochu pri futbalovom štadióne s kúpaliskom

Statická doprava

Plochy statickej dopravy v meste sú zastúpené nasledovnými formami statickej dopravy:

- verejnými parkoviskami pri občianskej vybavenosti v zastavanom území mesta
- plochami skupinových a sústredených boxových garážových dvorov
- plochami statickej dopravy parkovaním pozdĺž hlavných a miestnych komunikácií
- samostatnými verejnými parkoviskami za a pred vstupnými priestormi výrobných areálov a firiem

- samostatnými plochami verejných parkovísk na obytnom území bytových domov
- u zástavby rodinných domov je parkovanie a garážovanie zabezpečené na pozemku alebo v objekte rodinného domu

Najväčší nedostatok parkovacích plôch je pociťovaný v centre mesta na Nám. Slobody, kde je sústredená občianska vybavenosť, služby, administratívne budovy a bytové domy bez vytvorených možností parkovania.

Pre tri vežové bytové domy na Nám. Slobody o počte 72 bytových jednotiek je parkovisko pri obchodnom centre o celkovej kapacite 20 státí, ktoré môžu obyvatelia využívať po ukončení prevádzok v obchodnom centre. Kapacita parkoviska pokryje potrebu tu bývajúcich obyvateľov na 28%. Obyvatelia využívajú parkovanie v sústredených garážových dvoroch v iných obytných územiach mesta.

Možnosť parkovania pre mesto je vytvorená na sústredenej parkovacej ploche východne od centra mesta pri futbalovom štadióne a amfiteátri o kapacite cca 180 státí. Časť parkovísk je priamo z cesty I/50 s kolým radením motorových vozidiel a sústredená plocha je na betónových paneloch bez vyznačenia systému parkovania.

V obytnom území mesta so zástavbou bytových domov je parkovanie a garážovanie formou:

- na úrovni terénu formou verejného parkovania na parkoviskách a pozdĺž obslužných komunikácií
- v boxových garážových dvoroch
- v prízemných priestoroch v objekte bytového domu

Kapacity parkovacích a garážových státí na sídliskách v meste sú nasledovné:

Rok 2006	Počet obyvateľov	ex. počet parkovísk	počet G	spolu
Nám.Slobody južne od I/50	72 b.j.	pri OC 20 státí	-	20 státí
Nám.Slobody severne od I/50	62 b.j.	pozdĺž ciest	61 státí	61 státí
sídlisko Tyršova	104 b.j.	150 státí	222 státí	372 státí
celkový počet	238 b.j.	170 státí	283 státí	453 státí

Podľa bilancie parkovacích státí 170 miest a garážových 283 státí a počtu bytových jednotiek 238 b.j. je pre rok 2006 pokrytá potreba počtu státí podľa STN, nakoľko je v zmysle ukazovateľov STN 73 6110 potrebné 1parkovacie či garážové státie potrebné zabezpečiť na 1 bytovú jednotku.

Garážové státia pre obyvateľov bývajúcich v rodinných domoch sa budujú individuálne podľa potreby na súkromných pozemkoch rodinnej zástavby.

➤ Návrh

- návrh bytového fondu podľa členenia na bytové domy a rodinné domy v koncepte riešenia ÚPN mesta
- lokalita ul. Bernolákova – rodinné domy 17 bytov / 53 obyvateľov
- lokalita ul. Kollárova – rodinné domy 33 bytov / 102 obyvateľov
- sídlisko JUH – nízkopodlažné bytové domy 130 bytov / 403 obyvateľov
- v zmysle ukazovateľov STN 73 6110 je potrebné pri stupni automobilizácie 1:3,5 zabezpečiť pre bytové domy na 1 b.j. jedno parkovacie alebo garážové státie.
- Pre 130 b.j. je potrebné zabezpečiť 130 parkovacích a garážových státí. Podľa bilancie parkovacích a garážových státí v prieskumoch a rozboroch bolo napočítaných, že je potreba parkovacích státí pokrytá.
- Parkovanie a garážovanie je však vo vnútroblokoch bytovej zástavby západne od Tyršovej ulice riešené neusporiadane komunikačné priestory garážových dvorov sú vo vnútrodvore v zlom technickom stave. Hlukom z manévrovania vozidiel z garážových dvorov sú obťažované zóny oddychu a zelene dvora. Je potrebné spracovať komplexné riešenie dvorov a postupnou prestavbou oddeliť dopravnú časť od oddychovej.
- Pre vhodnosť umiestnenia stavieb statickej dopravy je potrebné spracovanie komplexného vyriešenia vnútroblokových priestorov (garážovanie, komunikácie, plochy zelene a oddychu..) aj v navrhovanej lokalite sídliska JUH.

- parkovanie a garážovanie pri rodinných domoch si riešia obyvatelia individuálne na vlastných pozemkoch pre IBV statickú dopravu nenavrhujeme
- najväčší nedostatok parkovacích státí je pociťovaný v centrálnej polohe mesta, kde sú sústredené objekty občianskej vybavenosti a administratívy v kombinácii s bytovými domami bez vytvorenej možnosti parkovania priamo pre potreby tu bývajúcich. Pre samotné centrum je potrebné spracovať podrobné riešenie statickej dopravy.
- pri návrhu nových podnikateľských aktivít, či pri zmene funkčného využitia už existujúcich objektov je potrebné požadovať zabezpečenie potrieb statickej dopravy v zmysle ukazovateľov STN 73 6110 na vlastnom pozemku. Takto sa zabráni parkovaniu vozidiel na verejných komunikáciách
- na ponukových plochách pre výrobu musia byť taktiež v rámci areálu zabezpečené parkoviská ako pre zamestnancov tak aj pre zákazníkov, podľa ukazovateľov STN 73 6110

Návrh potrieb statickej dopravy pre občiansku vybavenosť v zmysle STN 73 6110 pre stupeň automob. 1:3,5 s redukciami státí podľa predpokladanej delby dopravnej práce:

	kapacita	jednot./1státie	potreba P
školské zariadenia			
gymnázium	31 zamestnancov	5 ped/1st.	6 státí
SOU a OA	61 zamestnancov		12 státí
kultúra			
Mestské kult. stredisko	270 sed.	4 sed/1 st.	20 státí
zdravotníctvo			
nemocnica	70 zamest./50 lôž.	7 zam/1st.	15 státí
poliklinika	32 zamest.	10 lôžok/1 st	5 státí
miestna správa, administratíva			
Mestský úrad	22 zamest.	7 zam/1st.	3 státi
cintoríny			
Sobrance	17645 m ²	500 m ²	35 státí
Komárovce	4685 m ²	500 m ²	10 státí
služby			
Dom služieb	32 zamest.	7 zam/1 st.	5 státí
Nákupné strediská			
stravovacie zariadenia v centre			
Hostinec Maňa	20 lôž., 92 stol.	4 stol/1 st	5 státí

Riešenie parkovacích státí pre centrum mesta navrhujeme podrobnejšie špecifikovať v ÚPN – CMZ.

Autobusová doprava

Mesto Sobrance je na sieť osobnej hromadnej dopravy SAD napojené 12 prímestskými a 3 medzištátnymi linkami SAD. Všetky spoje týchto liniek prechádzajú cez autobusovú stanicu Sobrance. Autobusová stanica je priamo napojená na cestu I/50 samostatným vjazdom a výjazdom z ulice 1.mája.

Premávka liniek na autobusovej stanici je vyriešená jednosmerne, s dvoma radmi nastúpišť.

Linky SAD obsluhujúce mesto Sobrance:

Prímestské linky

počet spojov ta/spať

809405 so smerom Sobrance-Kristy-Bežovce-Pavlovce n. Uhom-V.Kapušany-Vojany
zastávky: AS, osobitná škola,č.d.29, Komárovce, Ostrov

3/2

809411 so smerom Hlivišťa-Horňa-Sobrance zastávky: AS, garáž SAD, Horňa	8+3ž/9+2ž
702421 so smerom Humenné-Snina-Ubl'a-Sobrance-Michalovce zastávky: Tibava, Sobrance pož. zbrojnica, AS	2/1
809413 so smerom Sobrance-Koňuš-Podhorod'-Inovce/Ruská Bystrá zastávky: AS, pož. Zbrojnica, Tibava	10+3ž/10+4ž
809402 so smerom Sobrance-Kristy-Sejkov-Husák-N.Nemecké-Bežovce-Záhor zastávky: AS, osobitná škola, č.d.29, Komárovce	5+4ž/8+4ž
802401 so smerom Košice-Michalovce-V.Nemecké Zastávky: AS, pož. Zbrojnica	15/14
809404 so smerom Svätuš-Blatné Remety-Bunkovce-Sobrance Zastávky: Sobrance Žarovnica, AS	8+2ž/6+3ž
809406 so smerom Sobrance-N.Rybnica-Bunkovce-Svätuš Zastávky: Žarovnica, AS	
807425 so smerom Michalovce-Sobrance-Husák-N.Nemecké-Jenkovce-Tašuľa Zastávky: Sobrance Žarovnica,AS,pož.zbrojnica, Tibava	22+8ž/23+5ž
809410 so smerom Remetské Hámre-Poruba p.Vihorl.-Úbrež-Sobrance Zastávky: Žarovnica,AS	3+2ž/2+1ž
809409 so smerom Sobrance-Rem.Hámre Zastávky: AS, garáž SAD,Agroprogres, Ruskovce	10+2ž/8+2ž
809415 so smerom Petrovce-Priekopa-Sobrance Zastávky: AS, pož.zbrojnica, Tibava	7+6ž/8+5ž

Medzištátne linky

707801 so smerom Prešov-Vranov n/T-Michalovce-V.Nemecké-Užhorod	2/2
709501 so smerom Snina-Sobrance-Michalovce-Košice (premávajú cez školský rok v piatok a nedeľu)	1/1
802901 so smerom Mukačevo-Užhorod-Košice	1/1

Rozmiestnenie zastávok SAD je vyznačené v grafickej časti. Zastávky sú situované tak, že pešia dostupnosť na zastávky nepresahuje vzdialenosť 500m, čo je v súlade s STN 73 6110.

Zastávky, ktoré sú zriadené na ceste I/50 majú zrealizované samostatné zastavovacie pruhy pre spoje SAD, pre cestujúcich sú obojstranne osadené prístrešky pre cestujúcich.

Na ceste III/55232 do smeru Komárovce je na zastávke s označením:

- osobitná škola jednostranne zrealizovaný samostatný zastavovací pruh pre zastavenie dvoch autobusov na zastávke nie je osadený prístrešok pre cestujúcich
- na zastávke Sobrance č.d. 29 nie sú zrealizované samostatné zastavovacie pruhy, jednostranne je osadený prístrešok pre cestujúcich. Na zastávke nie sú čakacie priestory pre cestujúcich. Autobusy zastavujú v jazdnom pruhu a sú prekážkou v plynulosti cestnej premávky

➤ Návrh

- autobusovú stanicu v koncepte ÚPN ponechávame vo vyhovujúcej centrálnej polohe mesta
- situovanie existujúcich autobusových zastávok SAD je vyhovujúce aj pre návrhové obdobie, nakoľko pešia dostupnosť na zastávky nepresahuje vzdialenosť 500m, čo je v súlade s STN 73 6110
- na všetkých zastávkach SAD navrhujeme obojstranne zrealizovať samostatné zastavovacie pruhy pre zastavovanie autobusov, nakoľko uličný priestor pre realizáciu je postačujúci. Na zastávkach navrhujeme zrealizovať čakacie priestory a osadiť prístrešky pre cestujúcich

Pešie komunikácie

Na území mesta sú pozdĺž zberných komunikácií vybudované obojstranne pešie chodníky. Pozdĺž ulice Tyršovej je jednostranne vybudovaný peší chodník a časti Komárovce chodník nie je vybudovaný.

Pozdĺž mestských komunikácií základného komunikačného systému sú chodníky od vozovky oddelené pásmi

líniovej zelene.

Samostatné cyklistické trasy v meste nie sú vybudované na tento účel sú využívané komunikácie.

➤ Návrh

- pozdĺž cesty I/50 navrhujeme v celom úseku cesty zrealizovať obojstranné pešie chodníky min. šírky 2,0m
- existujúce a navrhované lokality bývania navrhujeme systémom peších ťahov prepojiť bezkolízne s plochami aktivít, občianskej vybavenosti, plochami športu a oddychu, ponukovými plochami pre výrobu a zastávkami SAD
- v nových lokalitách IBV navrhujeme pozdĺž obslužných komunikácií zrealizovať pešie chodníky šírky min. 2,0m
- pozdĺž ulice P.Horova navrhujeme vybudovať peší chodník prepájajúci zastávky SAD, sústredenú parkovaciu plochu pri futbalovom štadióne s kúpaliskom

Cyklotrasa

Pozdĺž Sobraneckého potoka je navrhovaná cyklotrasa, ktorá je vedená v smere sever – juh z kúpeľov cez mesto do mestskej časti Komárovce.

Dopravné zariadenia

V západnej polohe zastavaného územia mesta pri autobusovej stanici je po pravej strane cesty I/50 v smere jazdy na V. Nemecké čerpacia stanica spoločnosti Slovnaft. Prijaz na ČS je možný zo všetkých smerov. Na ceste I/50 sú zrealizované zaraďovacie a odbočovacie pruhy.

➤ Návrh

- pri vstupe do mesta z východu navrhujeme výhľadovo lokalizovať heliport, ktorý bude slúžiť pre športové účely, ale aj pre zdravotnícke potreby rýchleho prevozu pacientov z mestskej nemocnice

Ochranné pásma a hluk od automobilovej dopravy

Základné cestné ochranné pásma pre cesty:

- I. triedy je 50 m
- II. triedy je 25 m
- III. triedy je 20m od osi komunikácie v extravilánových úsekoch, podľa vyhlášky FMD č.35 z roku 1984.

Líniovým zdrojom hluku od automobilovej dopravy v meste je cesta I/50 a cesty II a III. tried.

Východiskovým podkladom pre výpočet hluku je predpokladaná intenzita dopravy pre navrhový rok 2025, zloženie dopravného prúdu a sklonové pomery nivelety cesty. Výpočet hluku bol prevedený podľa „Metodických pokynov SK-VTIR“ z roku 1984, v miere podrobnosti pre ÚPN-O. Výpočet predstavuje hladinu hluku bez redukcií odrazov, pevných prekážok a pod.

Výpočet hluku od automobilovej dopravy pre rok 2025

Sčítací úsek, číslo úseku	n sk.v/h	podiel NA %	Faktory F3 = 1,0	Veličina X	Zákl. hlad. L _{aeq} (dBA)	hlad.dB	
						65dB (A)	60dB(A)
I/50, smer Michalovce- Sobrance	814	6,7 %	F1=1,22 F2=1,22	1212	70,8	32	92
I/50, smer Sobrance- V.Nemecké	470	7,5 %	F1=1,28 F2=1,22	734	68,6	19	59
II/582, smer Sobrance- Šírava	193	9,3 %	F1=1,41 F2=1,22	332	65,2	8	28
III/552032, smer Sobrance-Ostrov	116	15,0%	F1=1,82 F2=1,22	258	64,1	-	21

Ekvivalentná hladina hluku 65 dB(A) bude na ceste I/50 dosiahnutá vo vzdialenosti 32 m od osi komunikácie. Nadmerným hlukom je zasahovaná zástavba pozdĺž cesty I/50. Nakoľko pre obytné súbory stanovuje vyhláška MZ SSR č.14/1977 Zb. najvyššie prípustnú hodnotu hladina hluku vo vonkajších priestoroch pozdĺž základnej komunikačnej siete max 60 dB(A).

Sobranecké kúpele

Areál Sobraneckých kúpeľov je na mesto Sobrance napojené cestou III. triedy č. 050239, ktorá je vybudovaná kategórie C 7,5/60. Vjazdy ku kúpeľným objektom a zariadeniam sú uzatvorené mechanickými zábranami. Možnosť vjazdu do areálu je toho času z križovatky cesty III. triedy s reštauráciou, ktorá je v prevádzke.

Pri hlavnom vstupe do kúpeľného areálu je zastávka SAD s osadeným označovníkom. Zastávka nemá samostatné zastavovacie pruhy, nie sú osadené prístrešky pre cestujúcich a nie sú zrealizované pešie plochy pre cestujúcich.

Po ceste III/05239 premáva prímestská autobusová linka 809411 so smerom Hlivišťa-Horňa-Sobrance so zastávkami Sobrance AS, garáž SAD, Sobrance-Sobranecké kúpele, Horňa.

Mesto Sobrance s kúpeľami nie je prepojené samostatnou pešou ani cyklistickou trasou.

➤ Návrh

V ÚPN je navrhovaná rekonštrukcia a dostavba areálu kúpeľov s využitím disponibilného územia medzi kúpeľami a mestom pre športovo rekreačné účely. Pre tento účel je potrebné realizovať:

- preložky cesty III. triedy mimo riešené územie pre možnosť vytvorenia pešej zóny
- komunikačného a pešieho dopravného systému v nadväznosti na mestský komunikačný systém
- potrieb pre statickú dopravu v zmysle ukazovateľov STN 73 6110
- obsluhu územia osobnou hromadnou dopravou.

Podrobnejšie riešenie kúpeľov a územia medzi kúpeľami a mestom bude predmetom následnej dokumentácie.

2.12.2. Návrh verejného technického vybavenia

Vodné toky a odtokové pomery

Katastrálne územie mesta Sobrance patrí k dielčiemu povodiu Laborca, ktoré je súčasťou hlavného povodia Bodrogu. Riešeným územím pretekajú toky: Sobranecký potok, Žiarovnica a Záchytný kanál Veľké Revišťa – Bežovce. Sobranecký potok i Žiarovnica ústia do Záchytného kanála ako recipienta všetkých vôd z územia.

Sobranecký potok bol dávnejšie upravený kamennou dlažbou, spád zmiernený 23 stupňami a 2 prehrádzkami na spomalenie toku. Cez mesto tečie v koryte lichobežníkového tvaru, v minulosti dimenzovanou na vtedajšiu veľkú vodu, na súčasnú Q100 ročnú vodu nepostačuje. Potok v meste nevybrežuje, avšak pri trvalých zrážkach na jar dochádza k vybreženiu po oboch stranách koryta v mestskej časti Komárovce. Vybreženie spôsobuje spätné vzdutie pri vysokom stave vody v Záchytnom kanáli v úseku zaústenia potoka do kanála.

Západným okrajom mesta preteká potok Žiarovnica s prítokom Lukovec, ktorý tvorí hranicu katastra. Žiarovnica. Je v rkm 0,000-1,360 smerove upravená a svahy koryta má spevnené kamenným záhozom. V ďalšom úseku tečie prirodzeným neupraveným korytom.

Južným okrajom katastrálneho územia preteká Záchytný kanál Veľké Revišťa – Bežovce. Celková dĺžka kanála je 22,905 km, v rkm 0,0-2,25 má koryto dvojité lichobežníkové profil so šírkou dna 6,0 – 15,0 m, so sklonom svahov 1.2 a kapacitou 46,0 m³/s. V rkm 20,25 – 22,950 má koryto jednoduchý lichobežníkový profil so šírkou dna 4,8 – 6,0 m. Záchytný kanál je typom rovinného toku s minimálnym sklonom. Koryto toku je zanášané, čím sa zmenšuje jeho prietoková kapacita.

Vyhláška MŽP – SR č. 211/2005 zaraďuje Žiarovnicu a Záchytný kanál Veľké Revišťa – Bežovce medzi hospodársky významné toky. Kapacity potokov i kanála nie sú dostatočné na odvedenie Q100 ročnej vody. Problematiku rozoberá SVP š.p. v štúdiu „Možnosti riešenia protipovodňových opatrení v povodí Sobraneckého potoka“, v ktorej sa navrhuje realizovať transformáciu povodňových vín (v poldroch), stabilizáciu dna potokov, aj záchytného kanála. Výkres opatrení je prevzatý z uvedenej štúdie.

Vodný potenciál územia

Flyšová stavba podhorského územia nemá schopnosť infiltrovať a zadržať väčšie množstvo povrchových vôd. Neumožňuje vznik výdatnejších pramenných zdrojov vody. Jestvujúce pramene vyvierajú v záveroch dolín a majú kolísavú výdatnosť, priamo závislú od atmosférických zrážok. Povrchové zdroje pitnej vody – potoky, vo svojich horných úsekoch umožňujú len malé odbery.

Výdatnejšie hlbinné zdroje pitnej vody v záujmovom území preukázali len hydrologické vyhľadávacie vrty, vykonané v minulosti, z ktorých sa viacero využíva v súčasnosti.

Zdroje sobraneckého skupinového vodovodu sa nachádzajú v týchto lokalitách:

Názov (l/s)	Qdosiah.	Qdop.	Povolený odber	Skut. odber za rok 2007
Tibava-pr. Hlava	7,0	7,0	7,0	-
Tibava-vrt HVZ-21	25,0	25,0	25,0	2,4
Tibava-vrt HZV-22	10,0	10,0	10,0	-
Tibava-art. st. RH-1	5,0	5,6	5,6	-
Tibava-art. st. RH-2	2,0	2,8	2,8	-
Vojnatina-vrt VH-16	20,0	20,0	20,0	0,8
Vojnatina-vrt VH-20	10,0	10,0	10,0	-
Priekopa-pr. Templová	14,0	-	14,0	6,5
Hlivišťa-vrt HVZ-6	3,2	3,2	3,2	0,006
Hlivišťa-Žiarovnica-povrch. odber	5,0	-	10,0	2,05
Koňuš-pr. Syrový	13,0	-	13,0	4,2
Koňuš-pr. Kamenistý	7,0	-	7,0	2,1
Krčava-pr. Porostov	1,4	-	1,7	1,1
SPOLU	122,6	83,6	129,3	19,2

Terajší doporučený odber Qdop. = 83,6 l/s. Skutočný odber v súčasnosti je 49,2 l/s. Prebytok zdrojov 64,4 l/s umožňuje pripájanie všetkých plánovaných obcí podľa ÚPN-VÚC.

Zásobovanie mesta pitnou vodou

Terajší celomestský vodovod v Sobranciach bol vybudovaný v 60-tych rokoch minulého storočia, kedy bol vybudovaný vodojem nad Tibavou, napájaný z tamojších zdrojov. Prepojením skupinových vodovodov: Hlivišťa – Bežovce, Koňuš – Horňa, Priekopa – Sejkov a vodovodu Sobrance vznikol v 70-tych rokoch Sobranecký skupinový vodovod v správe VVaK Košice – OZ Michalovce.

Skupinový vodovod sa ďalej rozširoval najmä o vodojemy a zdroje vody. Mesto je v súčasnosti zásobované z vodojemov pri Tibave (Hlava) a Orechovej (Rubanec).

Systém zásobovania

Voda z vodojemu pri Tibave je prevádzaná potrubím DN 200 AZC po armatúrnu šachtu pri cintoríne a odtiaľ zásobovacím potrubím DN 150 LT do stredu mesta, kde sa rozvetvuje do všetkých ulíc. Voda z vodojemu pri Orechovej je privádzaná potrubím DN 200 PVC okolo areálu ŠM do armatúrnej šachty na Tyršovej ulici, z ktorej sa napájajú rozvody na sídlisku a ulice celej dolnej polovice mesta. Potrubné rozvody v dolnej a hornej polovici mesta sú od seba oddelené úzávermi, ktorými sa manipuluje podľa potreby.

Tlakové pomery

Zásobovacie vodojemy:	Tibava - Hlava	Orechová - Rubanec
Obsah vodojemu:	1 x 800 m ³	1 x 500 + 1 x 800 m ³
Kóta hladiny vody – max.	181,35 m n. m.	182,14 m n. m.
min.	176,89 m n.m.	177,14 m n. m.
Kóta v meste najvyššia	125,0 m n.m.	120,0 m n.m.

Najnižšia 120,0 m n.m. 115,0 m n.m.

Rozdiel kót – HST 52 – 61 m v.s. 57 – 67 m v.s.

Hydrostatický tlak (HST), vyhodnotený v rozmedzí 52 – 67 m vodného stĺpca, umožňuje zásobovanie mesta gravitačne v jednom tlakovom pásme.

Napojenosť na vodovod

Napojenosť obyvateľstva na vodovod bola zisťovaná pri celoštátnom sčítaní obyvateľstva domov a bytov v roku 2001, s týmito výsledkami:

- počet obývaných bytov v meste	1 679 bytov	6 207 osôb
- s vodovodom v byte	1 607 bytov	5 847 osôb
- mimo bytu	9 domov	39 osôb
- bez vodovodu	36 domov	222 osôb
- nezistené	27 domov	99 osôb

Z výsledkov vyplýva, že napojenosť na vodovod bola 94%, ktorá vysoko prevyšuje štatistické priemery.

Bez vodovodu v byte bolo spolu 45 domov s 261 osobami v bytoch, čo spolu s nezistenými dáva 6% nenapojených na vodovod. Ostatní napojení na vodovod: Nemocnica, poliklinika, pohostinstvá, obchody, úrady, školy, organizácie, prevádzky a podniky predstavujú spolu 77 odberateľov.

Doterajšia spotreba a potreba vody

Ukazovatele roku	1995	2 000	2 006	2 007
Počet obyvateľov	6 192	6 215	6 264	6 268
Z toho napojených na vodovod	6 192	6 215	6 264	6 268
Voda vyrobená v tis. m ³	528	490	351	340
max. denná výroba Q _m	16,7 l/s	15,5 l/s	11,1 l/s	10,7 l/s
Voda faktúrovaná v tis. m ³	413	324	226	204
max. denná výroba Q _m	11,4 l/s	10,3 l/s	7,2 l/s	6,4 l/s
z toho domácnosti v tis. m ³	292	250	169	151
max. hodin. dodávka Q _h	129 l/o/d	110 l/o/d	74 l/o/d	66 l/s/d
poľnohospodárstvo v tis. m ³	10	2	2	
priemysel v tis. m ³	15	11	0	
ostatní v tis. m ³	96	61	55	
max. hodin. dodávka Q _h	42 l/o/d	27 l/o/d	24 l/o/d	
Voda nefakturovaná v tis. m ³	115	166	125	136
max. denná výroba Q _m	3,6 l/s	5,2 l/s	3,9 l/s	4,3 l/s
Straty vody v %	21%	34 %	36 %	40 %

Prehľad vývoja vykazuje pokračujúci radikálny pokles výroby a spotreby vody. Obyvateľstvo, ako najväčší odberateľ šetrí vodou, znižuje odber vody z vodovodu v dôsledku jej zdražovania. V roku 1995 bola spotreba vody v domácnostiach 129 l/osobu/deň a táto spotreba poklesla v roku 2007 na 66 l/osobu /deň. Pokles spotreby vyvolal aj pokles výroby a dodávky vody, ktorá v hlavných ukazovateľoch je nasledovná:

Terajšia potreba výroby vody $Q_v = 340\ 000\ \text{m}^3/\text{rok} = 930\ \text{m}^3/\text{deň} = 10,7\ \text{l/s}$
max. denná výroba $Q_m = 930 \times 1,4 = 1\ 302\ \text{m}^3/\text{deň} = 15,1\ \text{l/s}$
max. hodin. dodávka $Q_h = Q_m \times 1,8 = 15,1 \times 1,8 = 27,1\ \text{l/s}$

Terajšia spotreba vody $Q_p = 204\ 000\ \text{m}^3/\text{rok} = 560\ \text{m}^3/\text{deň} = 6,5\ \text{l/s}$
Max. denná spotreba $Q_m = 560 \times 1,4 = 784\ \text{m}^3/\text{deň} = 9,1\ \text{l/s}$

Rozdiel $Q_v - Q_p = 136\ 000\ \text{m}^3/\text{rok} = 372\ \text{m}^3/\text{deň} = 4,3\ \text{l/s}$, predstavuje značné straty vyrobenej vody v rozvodnej sieti, čo svedčí o netesnom a poruchovom potrubí v meste.

Posúdenie hlavných kapacít vodovodu

1. Zdroje SKV s výdatnosťou 90,55 l/s pokrývajú terajšiu max. dennú potrebu vody $Q_m = 15,1\ \text{l/s}$ s veľkou rezervou.
2. Vodojemy so spoločným objemom 1 800 m³ zabezpečujú potrebné množstvo akumulácie podľa normy 60% $Q_m = 1\ 302\ \text{m}^3 \times 0,6 = 781\ \text{m}^3$ s veľkou rezervou.
3. Zásobovacie potrubie DN 150 LT s kapacitou 35 l/s zabezpečí dodané max. hodinový výkon potreby vody

27,1 l/s, vrátane požiarnej vody.

Sobranecké kúpele

Kúpele sú dlhodobo mimo prevádzky. Počas poslednej prevádzky sa zásobovali vodu z vlastnej studne.

Mestský vodovod doteraz nie je do Kúpeľov zavedený. Rozšírenie mestskej vodovodnej siete do areálu Kúpeľov závisí od ich sprevádzkovania.

➤ Návrh

Potreba vody do roku 2025

Budúcu potrebu pitnej vody stanovíme podľa Úpravy MP SR č. 477/2000 a Vyhlášky MŽP SR č. 684/2006 Zb. s prihliadnutím na doterajšiu a vyhládovú tendenciu v spotrebe vody podľa jednotlivých ukazovateľov, bilančnou metódou v porovnávateľnej tabuľkovej forme:

Doterajší vývoj a prognóza výroby a spotreby pitnej vody:

Ročný ukazovateľ		1995	2000	2006	2007	2025
Voda vyrobená	v tis. m ³	528	490	351	340	445
Voda faktúrovaná	v tis. m ³	413	324	226	204	355
z toho domácnosti	v tis. m ³	292	250	169	153	249
poľnohosp.	v tis. m ³	10	2	2		11
priemysel	v tis. m ³	15	11	0		20
ostatní	v tis. m ³	96	61	55	51	75
Voda nefaktúrovaná	v tis. m ³	115	166	125	136	90
Strata vody	%	21%	34%	36%	40%	20%
Počet obyv., napojených. na vodovod		6 192	6 215	6 264	6 268	6 817

Vykonaná prognóza vychádza z predpokladov:

- napojenosti 100 % obyvateľstva na vodovod
- zvýšenia spotreby vody v domácnostiach zo 66 na 100 l/ osobu/ deň
- zvýšenia spotreby ostatných odberateľov
- zníženia strát vody (nefakturovanej) zo 40 na 20 %

Realizáciou uvedených predpokladov bude v roku 2 025:

- priemerná denná potreba výroby vody $Q_p = 1\,220\text{ m}^3/\text{deň} = 14,1\text{ l/s}$
- max. denná potreba vody $Q_m = Q_p \times 1,6 = 1\,952\text{ m}^3/\text{deň} = 22,6\text{ l/s}$
- max. hodinová potreba $Q_h = Q_m \times 1,8 = 22,6 \times 1,8 = 40,7\text{ l/s}$

Posúdenie hlavných kapacít vodovodu:

- zdroje vody s kapacitou 122 l/s pokryjú $Q_{\max} = 22,6\text{ l/s}$ s rezervou
- vodojemy so spoločným objemom 2 100 m³ zabezpečujú normou požadovaný s veľkou rezervou
- objem akumulácie $V = 60\%Q_m = 1\,952 \times 0,6 = 1\,170\text{ m}^3$
- zásobovacie potrubie DN 200 dodá 40,7 l/s pri $v = 1,3\text{ m/s}$
Kapacitné rezervy vodovodu umožnia aj napojenie okolitých obcí, plánovaných v ÚPN-VÚC.

Odvádzanie a čistenie odpadových vôd

Na odvádzanie povrchových odpadových vôd atmosférického pôvodu a splaškov z domácností má mesto vybudovanú kanalizáciu jednotného typu, vyústenú do čističky odpadových vôd (ČOV), umiestnenú na južnom konci mesta. Hlavným recipientom čistených odpadových vôd i všetkých potokov zo záujmového územia je Zberný kanál Veľké Revišťa – Bežovce, pretekajúci južným okrajom mesta.

Napojenosť na kanalizáciu a stav hygienickej vybavenosti mesta bol zisťovaný pri poslednom celoštátnom sčítaní obyvateľstva, domov a bytov v roku 2001 s týmito výsledkami:

Rok 2001

Počet obývaných bytov spolu	1 679 bytov	6 207 osôb
z toho pripojených na kanalizačnú sieť	1 515 bytov	5 265 osôb
septik (žumpa)	108 domov	629 osôb
so splachovacím záchodom	1 582 bytov	5 603 osôb
s kúpeľňou alebo sprchou	1 591 bytov	5 610 osôb

Výsledky ukazujú, že na kanalizáciu bola pripojená prevažná časť bytov.

Septik (žumpa) malo 108 domov so 629 osobami v domoch. Splachovací záchod nemalo 97 domov.

V súčasnosti kanalizačná sieť pokrýva celé mesto a umožňuje pripojenie každého domu priamo domovou prípojkou. Nepripojených je niekoľko rodinných domov v okrajovej časti mesta.

Sobrancecké kúpele sú dlhodobo mimo prevádzky. Počas poslednej prevádzky boli odkanalizované do septika.

System odkanalizovania mesta

Kanalizačný systém tvorí kmeňová stoka a štyri zberné stoky – zberače zakreslené na príslušnej prílohe územného plánu. Kmeňová stoka začína na hornom konci mesta profilom DN 800 BT. Je vedená po Kúpeľnej ulici, križuje Michalovskú ulicu v strede mesta, pokračuje po Štefánikovej ulici a ďalej pozdĺž Sobranceckého potoka cez Komárovce až po zaústenie do ČOV, kde končí profilom DN 1200 BT. Zberné stoky sú vedené od každej zástavby po bočných uliciach a ústia do kmeňovej stoky. Majú profily 400, 500, 800, 1000, 1100, 1200 BT. Ostatné vedľajšie uličné stoky majú DN 300 BT a nové DN 300 PVC. Kanalizačná sieť je odľahčená do toku „Zberný kanál“ cez šachtu pred vtokom do ČOV. Vyústenie ČOV je tiež do toku „Zberný kanál“.

Vývoj odkanalizovania odpadových vôd

údaje VVS a.s. Košice – Michalovce

Údaje v roku	2000	2005	2006	2007
Počet domov	1 036	1 049	1 053	
Počet prípojok	499	1 011	1 013	1 020
Voda splašková tis. m ³	235	174	172	
Voda priemyselná tis. m ³	11	7	0	
Voda ostatná tis. m ³	70	43	45	
Voda zrážková fakt. tis. m ³	83	111	111	
Spolu odkanalizovaná tis. m ³	399	335	328	
Voda čistená na ČOV tis. m ³	852	643	513	
Rozdiel balastné vody tis. m ³	453	308	185	

Produkcia odkanalizovaných splaškových, priemyselných, aj ostatných vôd medzioročne klesá, úmerne klesajúcim odberom pitnej vody z vodovodu.

Voda zrážková – fakturovaná, závisí od atmosférických zrážok v roku. Množstvo vody čistenej na ČOV pozostáva z nefakturovaných zrážkových vôd z verejných plôch, aj z priesakov spodných vôd. Údaje obsahujú aj odkanalizované vody z Baškoviec a Hlivišťa.

Posúdenie činnosti ČOV

Údaje o projektovej kapacite a o skutočnom zaťažení ČOV, poskytnuté VVS a.s. Košice – závod Michalovce, zostavené v prehľadnej tabuľkovej forme, sú nasledovné:

Ukazovateľ	Projekt	Skutočnosť v roku			
		r. 2000	r. 2005	r. 2006	r. 2007
Počet EO – prip. obyv.	8640	6215	6296	6264	6268
Q _p l/s	40	27	20,4	16,8	14,2
Q _{max} l/s	150	135	73,4	48,2	42,0
Q _{min} l/s	10	15,7	8,4	3,4	2,9
Voda odkanal. tis.m ³	1 133	399	335	328	310

Voda čistená tis.m3	1 133	852	643	513	447
---------------------	-------	-----	-----	-----	-----

Prehľad názorne dokumentuje, že skutočné zaťaženie ČOV v súčasnosti je nižšie, ako polovičné v porovnaní s projektovanou a vybudovanou kapacitou. ČOV má značné kapacitné rezervy na pripájanie budúcej zástavby v meste, aj ďalších obcí z priľahlého okolia.

Účinnosť ČOV

Údaje	Projekt		Skutočnosť v roku						Limit
			r. 2000		r. 2005		r. 2006		
	Prítok	Odtok	Prítok	Odtok	Prítok	Odtok	Prítok	Odtok	
BSK5 mg/l	150	15	116,7	8,1	188,5	12,1	92,5	8,8	25
CHSK mg/l	300		221,5	23,7	349,9	47,2	188,5	32,2	100
NL mg/l	180	15	128,3	25,6	174,1	18,9	96,6	17,3	25
CN mg/l	45	30	13,35	10,42	42,73	13,5	35,1	12,16	
CP mg/l	6,3	3	2,13	1,86	3,89	1,45	3,16	0,71	

Čistička dosahuje vysokú účinnosť v porovnaní s projektom. Limity na kvalitu vypúšťaných vôd, stanovené rozhodnutím OÚŽP č. 2004/00176 zo dňa 13.11. 2004, sú dodržané.

➤ Návrh

Odkanalizovanie navrhovanej zástavby v meste

Navrhovaná zástavba rodinných a bytových domov na nových lokalitách bude odkanalizovaná do jestvujúcej celomestskej kanalizačnej siete tak, ako je navrhnuté na výkrese technickej infraštruktúry:

- Lokalita I Ul. Bernolákova – rodinné domy – predĺžením jestvujúcej uličnej stoky a po koniec lokality.
- Lokalita II Ul. Kollárova – rodinné domy – priamym napojením domovými prípojkami na jestvujúcu uličnú stoku.
- Lokalita III Sídliisko Juh – nízkopodlažné bytové domy – vybudovaním zbernej stoky medzi domami, vyústenej do uličnej stoky na Ul. Hollého.

Spádové pomery terénu umožňujú gravitačný odtok vôd samospádom do uličných stôk a cez kmeňovú stoku do čističky odpadových vôd (ČOV).

Zaťaženie ČOV k roku 2 025

Kapacita	Projekt	Skutočnosť			Prognóza
		2 000	2 006	2007	2 025
Počet EO – obyv.	8 640	6 215	6 264	6 268	6 817
Qp l/s	40	27	16,8	14,2	14,1
Qmax l/s	150	135	48,2	42,0	67,8
Qmin l/s	10	15,7	3,4	2,9	4,2
Voda odkanaliz. tis. m3	1 133	399	328	310	355
Voda čistená tis. m3	1 133	852	513	447	400

Prehľadná tabuľka dokumentuje, že ČOV aj po zaťažení novou zástavbou bude mať značné kapacitné rezervy na prijímanie odpadových vôd aj zo spádových obcí podľa návrhu ÚPN – VÚC (Ruskovce, Jasenov, Choňkovce, Nižná Rybnica, Ostrov, Koňuš, Tibava).

Zásobovanie elektrickou energiou

Mesto Sobrance a okolie je zásobované elektrickou energiou z elekto stanice 35/22 kV Sobrance s inštalovaným výkonom transformovne 10 MVA. Alternatívne je možné mesto zásobovať z elekto stanice 110/22 kV Michalovce, prostredníctvom vedenia VN 216, 250 a 528.

ES Sobrance je napájaná 35 kV vedením VN č. 035 Užhorod - Sobrance.

V súčasnosti sú do ES Sobrance privedené a z nej vyvedené tieto 22 kV vedenia:

- VN č. 216 Michalovce – Sobrance
- VN č. 250 Michalovce – Sobrance
- VN č. 528 Michalovce – Sobrance
- VN č. 410 Sobrance – Beňatina – Snina
- VN č. 543 Sobrance – Vojnatina – Petrovce
- VN č. 544 Sobrance – Vyšné Nemecké – Záhor
- VN č. 528B Sobrance – Porostov – Veľké Revišťa

Všetky VN vedenia sú vonkajšie, na stožiaroch i betónových stĺpoch a vrátane ochranného pásma 10 + 10 m (na obe strany vedenia) zaberajú 20 m široké pásy územia, trvalé bremeno na pozemkoch v riešenom území ako verejnoprospešné objekty.

Primárne rozvody v meste

Pre napájanie distribučných trafostaníc na území mesta sú využívané vedenia VN č. 216, 250 a 528. V centre mesta sú trafostanice riešené ako murované TM 630 kVA s 22 kV kábelovými prípojkami v zemi. V ostatnej zástavbe sú trafostanice na betónových stĺpoch s výkonmi TS 100, 160, 250 a 400 kVA s vonkajšími 22 kV prípojkami.

Sekundárna rozvodná sieť

Sekundárne rozvody NN v centre mesta a na sídliskách sú vyvedené z murovaných trafostaníc káblami, uloženými v zemi, vrátane prípojok k odberným miestam. V ostatných uliciach sú rozvody NN vyvedené zo stĺpových trafostaníc ako vonkajšie z lán ALFe prierezov 70, 50, 35 mm² na betónových podperných bodoch, vrátane domových prípojok. Domové prípojky z dvojvodičov, nebezpečné na skrat, boli väčšinou vymenené, za bezpečné závesným káblom.

Vývody z murovaných trafostaníc sú krátke, pretože sú umiestnené blízko obytných aj verejných budov. Vonkajšie vývody zo stĺpových trafostaníc sú dlhšie pre väčšie vzájomné vzdialenosti trafostaníc. Väčšie úbytky napätia na koncoch dlhších vývodov neboli odberateľmi spozorované.

Možno konštatovať, že terajší stav rozvodov je vyhovujúci. Rozvodná sieť pracuje spoľahlivo, privádza elektrickú energiu v normovom napätí a potrebnom množstve pre každé odberné miesto.

Veľkoodberatelia v podnikoch a závodoch majú rozvody NN kábelové, vyvedené z vlastných trafostaníc. Zaťaženie a využitie podnikových trafostaníc v posledných rokoch pokleslo v súvislosti s reštrukturalizáciou, či obmedzením výroby.

Prehľad identifikačných a technických údajov o distribučných trafostaniciach je uvedený v nasledovnej tabuľke.

Prehľad trafostaníc na území mesta Sobrance

Čís. VN	Čís. TS	Názov - miesto	Typ	Výkon	Majiteľ
250	1/448	Ul. Bernoláková	BET	250	VSE
	4/449	JAS, ul. Kúpeľská	MUR	630	VSE
	7/732	Kúpele, ul. Kúpeľská	BET	250	VSE
	22/450	IBV Paseky, ul. Gen. Svobodu	STO	250	VSE
	10/452	Mierová, ul. Mieru	STO	250	VSE
	11/453	Hasiči – ul. Mieru – požiar. zbrojnica	BET	250	VSE
216	24/817	OSP, Michalovská ul.	MUR	400	VSE
	15/320	VSE OBS Gorkého ul.	MUR	630	VSE
	16/317	L. Novomeského	MUR	630	VSE
	17/318	L. Novomeského	MUR	630	VSE
	18/319	MŠ Komenského	MUR	630	VSE

	19/451	Nám. Slobody	MUR	2x630	VSE
	9/315	SAD, ul. 1 mája	BET	400	VSE
	12/324	LANNY - IBV	STO	250	VSE
	8/316	Kollárova ul.	BET	250	VSE
	21/323	Gorkého ul.	STO	160	VSE
	14/321	Štúrova ul.	STO	160	VSE
	13/322	Ul. SNP	BET	400	VSE
528	1/435	Komárovce - sever	BET	160	VSE
	2/434	Komárovce - stred	BET	160	VSE

250	2/730	Lesy závod	BET	50	C
	23/735	Lesy škôlka	BET	50	C
	3/731	MIBA	BET	100	C
	5/734	Vihorlat	MUR	2x630	C
	6/733	HUK ul. Kúpeľská	BET	400	C
216	28/314	PNZ Michalovská ul.	MUR	2x630	C
	27/815	PNZ Michalovská ul.	BET	400	C
	26/816	Autoservis Michalovská ul.	BET	400	C
	25/818	NOVEX Michalovská ul.	BET	400	C
	20/819	ŠM Gorkého ul.	BET	100	C
528	925	PD Komárovce	BET	50	C
	924	ČOV Komárovce	BET	160	C

V meste je evidovaných 32 distribučných trafostaníc, z ktorých 20 zásobuje bytovo-komunálnu sféru a 12 podniky a prevádzky.

Inštalovaný výkon 20 trafostaníc spolu 8 380 kVA

Počet obývaných bytov v RD 900 a v BD 800 spolu 1 700 bytov

Podielový inštalovaný transformačný výkon 4,9 kVA/byt

V porovnaní so smernicou č. 2/82 koncernu SEZ, ktorá udáva pre plynifikované sídlo primeraný podielový výkon 1,5 kVA/byt, a 2,1 kVA/dom, je vybavenosť mesta distribučným transformačným výkonom značne vysoká.

Podľa ukazovateľov smernice transformačný výkon v Sobranciach v súčasnosti by mal byť:

$$900 \times 2,1 + 800 \times 1,5 = 3\,090 \text{ kVA}$$

+ 30% na občiansku vybavenosť 930 kVA

Spolu 4 020 kVA

Rozdiel 8 380 – 4 020 = 4 360 kVA predstavuje prebytočný transformačný výkon, ktorý môže byť využitý na pripájanie ďalšej budúcej zástavby mesta.

Vývoj ročných odberov v posledných rokoch:

Rok	MOO obyvateľov			MOP úradu, školy, obchody			VO závody, prevádzky		
	Odber	Počet	Priemer	Odber	Počet	Priemer	Odber	Počet	Priemer
	MWh	OM	kWh/OM	MWh	OM	kWh/OM	MWh	OM	kWh/OM
2003	5438	1740	3125	2904	305	9524	1007	10	100 700
2004	5019	1770	2836	2687	301	8928	1020	10	102 000
2005	4892	1778	2752	2559	325	7876	1162	10	116 200
2006	4821	1772	2721	2701	328	6314	1141	10	114 100

Prehľad dokumentuje medziročne klesanie ročných odberov obyvateľstva. V domácnostiach obmedzujú odbery, šetria elektrickou energiou v dôsledku zdražovania elektriny.

Podobnú tendenciu vykazujú aj maloodbery úradov, škôl, obchodov, organizácií aj podnikateľov, napriek nárastu odberných miest.

Veľkoodbery závodov a prevádzok vykazujú rovnaké alebo mierne stúpajúce ročné odbery.

Vyhodnotené ukazovatele budú využité pri riešení zásobovania mesta elektrickou energiou v návrhu územného plánu.

➤ Návrh

Zásobovanie novej zástavby el. energiou

Návrh územného plánu rieši rozvoj mesta k roku 2 025 výstavbou bytových domov, rodinných domov a nových objektov vybavenosti, ktorých napojenie na sieť NN značí prírastok zaťaženia na doterajšie trafostanice, jestvujúce v blízkosti nových lokalít výstavby. Prírastok zaťaženia trafostanice sa stanovuje podľa elektrizačnej smernice č. 2/82 koncernu SEZ pre plynofiko-sídlo podielovým zaťažením 1,5 kVA/byt.

Vyhodnotenie prírastkov zaťaženia a návrhu ich krytia sa rieši v nasledovnej prehľadnej tabuľke:

Zástavba blízka	Počet domov návrh	Zaťaženie trafa kVA				Návrh krytia
		na 1 dom	prírastok	stav	spolu	
Lokalita I Ul. Bernoláková TS 250 KVA	17 RD	1,5 kVA	25	150	175	TS 250 – BET Ul. Bernoláková
Lokalita II Ul. Kollárova TS 250 KVA	33 RD	1,5 kVA	40	175	215	TS 250 – BET Ul. Kollárova
Lokalita III Sídliisko Juh TS 630 KVA	130 b.j.	1,5 kVA	195	260	455	TS 630 – MUR L. Novomeského
Vybavenosť						
Hypermarket Pri parku			100		100	vlastná TS
Priemyselný park Ul. Michalovská	sklady	doprava	20	100	120	TS 400 – BET Novex
Športová hala ZŠ Komenského			15	275	290	TS 630 – MUR MŠ Komenského
Krytá plaváreň ZŠ Komenského			15	275	290	TS 630 – MUR MŠ Komenského
K 3 telocvičňa Novomeského			10	230	240	TS 630 – MUR L. Novomeského
Krytý amfiteáter			5	180	185	TS 250 – STO Ul. g. Svobodu
Heliport			5	40	45	TS 100 – BET ŠM Gorkého
Kompostáreň			25	0	25	TS 100 – BET PD Komárovce
Celkový prírastok záťaže			440	1 410	1 850	3 240 KVA

Tabuľka preukazuje možnosť zásobovania novej zástavby elektrickou energiou z najbližších trafostaníc. Domy v uličnej zástavbe budú napojené priamo na vonkajšie uličné rozvody alebo na ich predĺženia. Napájanie sídliskových bytových domov bude úložnými káblami, vyvedenými zo sídliskovej trafostanice. Nové objekty občianskej vybavenosti budú zásobované z najbližšej trafostanice. Nové obchodné, dopravné, či skladové zariadenia z vlastných trafostaníc alebo z trafostaníc, alebo z trafostaníc blízkych výrobní na základe zmluvných dohôd.

Výstavba bytových domov na sídlisku Juh si vyžiada preloženie vonkajšieho 22 kV vedenia č. 528. Navrhuje sa vonkajšie 22 kV vedenie pozdĺž budúceho koridoru 110 kV vedenia tak, ako je vyznačené na výkrese infraštruktúry ÚPN.

Celková bilancia zaťaženia elektrizačnej sústavy mesta k r. 2 025 sa zostaví z jej doterajšieho zaťaženia a z prírastku zaťaženia novou zástavbou navrhovaného ÚPN mesta.

Inštalovaný výkon trafostaníc	8 380 kVA
Doterajšia záťaž z bytovo-komunálnej zástavby	4 020 kVA
Rozdiel – rezerva inštalovaného výkonu	4 360 kVA
Prírastok záťaže z novej zástavby	440 kVA

Bilancia ukazuje, že prírastok záťaže sa spoľahlivo pokryje z rezervy inštalovaného transformačného výkonu v meste. Návrhy pokrytia sú vo vyššie uvedenej prehľadnej tabuľke.

Navrhuje sa zrušiť TS 250 na Mierovej ul., vrátane 22 kV prípojky a nahradiť ju výstavbou TS v areáli Nemocnice podľa projektu Polikliniky.

Verejné osvetlenie

Večerné a nočné osvetlenie mesta je svetidlami výložníkového typu so sodíkovými výbojkami. Upevnenie svetidiel v centre mesta a na sídlisku je na oceľových stĺpoch. Napájanie úložnými káblami. Upevnenie svetidiel v uliciach rodinných domov je na stĺpoch elektrických rozvodov, vrátane napájacieho vedenia. Osvetlenie verejného priestranstva a komunikácií je vyhovujúce. Počet svetidiel postačuje. Neosvetlených kritických bodov alebo miest v meste niet. Ovládanie osvetlenia je centrálné časovým spínačom.

Rozšírenie verejného osvetlenia do novej zástavby sa navrhuje rovnakého typu a konštrukcie, ako v ostatných častiach mesta.

Navrhuje sa zrušenie TS 250.

Telekomunikácie

Telekomunikačné siete

Mesto Sobrance je súčasťou Regionálneho technického centra východ Slovak Telecomu v primárnej oblasti Michalovce. Telefónni účastníci v meste a jeho okolí sú zapojení na digitálnu ústredňu, umiestnenú v prenajatých priestoroch Slovenskej pošty na ul. Kpt. Nálepku. So zmenou umiestnenia sa neuvažuje. Ústredňa svojimi technologickými možnosťami zabezpečuje všetky súčasné požiadavky užívateľov na jednotlivé telekomunikačné služby. Žiadosti o zapojenie nových užívateľov sa vybavujú v reálnom čase bez obmedzení.

Využívanie telekomunikačných služieb v meste bolo zisťované v rámci celoštátneho sčítania obyvateľstva, domov a bytov v roku 2001 s týmito výsledkami.

		Rok 2 025
- počet trvalo obývaných bytov	1 671	1 850
- z toho telefón v byte	1 267	1 560
- mobilný telefón	396	3 000
- osobné počítače (PC)	186	1 400
- PC s internetom	36	1 200

Telefóny úradov, organizácií, podnikov

Verejné telefónne automaty

Miestna telefónna sieť

Rozvodná sieť v meste je riešená kombinovane, t.j. úložnými i závesnými káblami. V centre mesta a na sídlisku sú rozvody úložnými káblami v zemi, vrátane prípojok. V uliciach s rodinnými domami sú rozvody závesnými káblami na drevených podperných bodoch pozdĺž chodníkov. Prípojky sú realizované závesnými káblami jednotlivo alebo viacero z jedného stĺpa pomocou združovacieho zariadenia PCM.

Signálnu sieť Globtelu pre užívateľov mobilných telefónov zabezpečujú žiarice na výškových budovách v meste. Sieť T-Mobilu na vybudovanú základňovú stanicu na juhovýchodnom okraji mesta v areáli ŠM.

Slovenská pošta

Poštová prevádzka má všetky služby sústredené v budove pošty na ul. kpt. Nálepku. Jestvujúce priestory kapacitne a prevádzkovo vyhovujú.

Rozhlas a televízia

Lokálne hromadné informácie obyvateľstvu mesta podáva mestský rozhlas s ústredňou v budove Mestského úradu. Reprodukory sú rozmiestnené po celom území mesta na budovách i stĺpoch. Rozvodná sieť je z vodičov FeZn na konzolách i stĺpoch. Počuteľnosť v každej časti mesta je dobrá.

Príjem vysielania Slovenského rozhlasu je na všetkých vlnách i frekvenciách dobre počuteľný.

Signály Slovenskej televízie sú sprístupnené miestnym vykryvačom na výškovej budove na Tyršovej ulici. Podobne aj komerčné domáce i zahraničné televízie. Príjem programov je káblovými rozvodmi, ako aj individuálnymi anténami každého koncesionára. Vyskytujú sa aj parabolické antény na príjem digitálneho a satelitného vysielania.

Zásobovanie plynom

Sobrance sú napojené na distribučnú sieť VTL plynovodom Michalovce – Sobrance DN 150 PN 40 – Sobrance – Choňkovce DN 100 PN 40

Zásobovanie mesta je z dvoch regulačných staníc RS č. 1, umiestnenej na západnom okraji mesta pri výrobnom okrsku a RS č. 2 na severnom okraji mesta pri sobraneckých kúpeľoch, ktorá zásobuje aj obec Horňa

Regulačné stanice s režimom 40/3 bary (VTL 4 MPa/STL 0,3 MPa) majú výkony RS č. 1, $Q = 3\ 000\ \text{m}^3/\text{h}$ a RS č. 2, $Q = 1\ 200\ \text{m}^3/\text{hod}$. RS č. 1 je napojená na VTL plynovod DN 150 PN 4 Mpa a RS č. 2 na plynovod DN 150 PN 4 MPa, vedený až do Choňkoviec.

Systém miestnych rozvodov

Zásobovacie potrubia, vychádzajúce z oboch staníc do mesta sú stredotlaké DN 150 PN 0,3 MPa. Od nich odbočujú potrubia DN 100, 80, 50 do všetkých ulíc, tvoriacich celomestskú sieť uličných plynovodov. Uličné plynovody sú prevažne stredotlaké PN 300 kPa, ale aj nízkotlaké PN 2,1 kPa. Napojenie odberateľov je cez domové prípojky s regulátorom STL/NTL každého odberateľa. Odberatelia z nízkotlakového uličného plynovodu majú uličný regulátor STL/NTL spoločný.

Odber a spotreba plynu

Celoštátne sčítanie obyvateľstva, domov a bytov v roku 2001 vykázalo v Sobranciach 879 prípojok pre 3 132 obyvateľov. Ďalších 563 bytov s 1 934 obyvateľmi bolo vykurovaných z plynových kotolní. Plyn využívalo spolu 5 066 obyvateľov, čo z celkového počtu 6 207 obyvateľov činí 82%.

Z ostatných odberateľov prípojky na plyn malo 25 objektov občianskej vybavenosti, 18 živnostníkov, 12 prevádzok a 4 veľkoodberatelia.

Doterajší vývoj spotreby plynu:

Rok	Obyvateľovstvo			Občianska vybavenosť			Veľkoodber		
	Odber	Počet	Priemer	Odber	Počet	Priemer	Odber	Počet	Priemer
	tis. m ³	odber.	m ³ /odber.	tis. m ³	odber.	m ³ /odber.	tis. m ³	odber.	m ³ /odber.
2000	2 000	879	2 275						
2005	1 869	891	2 098						
2006	1 635	864	1 892	414	55	7 527	778	3	K 1,2,4

Spotreba plynu v meste medziročne klesá, tak v absolútnom objeme, ako aj v ukazovateľoch priemerného odberu na jedného odberateľa. Odberatelia šetria plynom, znižujú odbery v dôsledku jeho zdražovania. Napojenosť na plyn v meste je takmer úplná. Potenciál odberateľov je vyčerpaný a nárast spotreby môže privodiť iba budúca výstavba ďalších domov a bytov, občianskej vybavenosti a taktiež rozvoj služieb a výroby na území mesta.

Sobranecké kúpele

Kúpele sú dlhodobo mimo prevádzky. Napojené sú na stredotlaký plynovod DN 100 PN 3 (0,3 MPa), vedený z miestnej regulačnej stanice RS č. 2 obce Horňa.

➤ Návrh

Zásobovanie plynom k r. 2 025

Výstavba nových bytových domov, rodinných domov a nových objektov vybavenosti podľa návrhu územného plánu, si vyžiada rozšírenie siete miestnych plynovodov do nových lokalít zástavby a k novým objektom.

Lokalita I – Ul. A. Bernoláka – predĺženie jestvujúceho uličného plynovodu k budúcim novým rodinným domom až na koniec ulice.

Lokalita II – Ul. Kollárova – napojenie rodinných domov na uličný strednotlakový plynovod priamo domovými prípojkami.

Lokalita III – Sídliisko Juh – bytové domy vykurované z plynovej kotolne K 4 .

Zapojenie lokalít novej výstavby do siete miestnych plynovodov je vyznačené na výkrese technickej infraštruktúry ÚPN mesta.

Prírastok počtu odberateľov:	Lokalita I	- 17 rodinných domov
	Lokalita II	- 33 rodinných domov
	Vybavenosť:	- 6 objektov
	Kotolňa K 4 :	- pre 130 bytov
	Vybavenosť:	- 2 objekty

Prírastok potreby plynu

Odberatelia	Počet	Hodinová potreba		Ročná potreba	
		jednotková m ³ /hod.	celková m ³ /hod.	priemerná m ³ /rok	celková m ³ /rok
Lokalita I	17	1,6	27	2 500	42 500
Lokalita II	33	1,6	53	2 500	82 500
Vybavenosť	6	2,5	15	5 000	30 000
Lokalita III – K4	130	1,2	156	1 150	149 500
Vybavenosť	2	1,0	2	7 500	15 000
Spolu			253		319 500

Zaťaženie regulačných staníc s kapacitou 4 200 m³/hod. v súčasnosti je zhruba polovičné, čo značí rezervu 2 000 m³/hod.

Prírastok zaťaženia 253 m³/hod. bude pokrytý z rezervy RS.

Bilancia potreby plynu k roku 2 025 pre obyvateľstvo a vybavenosť pozostáva z doterajšej spotreby plynu, z prírastku potreby plynu pre novú zástavbu a pre plynofikáciu domácností s tuhými palivami, je podaná v nasledujúcej tabuľke:

Rok	Obyvateľstvo			Občianska vybavenosť			Veľkoodber		
	Odber tis. m ³	Počet odber.	Priemer m ³ /odber.	Odber tis. m ³	Počet odber.	Priemer m ³ /odber.	Odber tis. m ³	Počet odber.	Priemer m ³ /odber.
2 006	1 635	864	1 892	414	55	7 527	778	3	K – 1,2,4
Prírastok	123	40	2 500	45	8	5 625	149		K 4
Plynofikácia t.p.	194	10	1 940	18	2	9 000	-	3	K – 1,2,4
2 025	1 952	914	2 136	477	65	7 338	927		K – 1,2,4

Do zostavenej bilancie treba zahrnúť ešte potrebu plynu výrobných prevádzok v meste, ktorá je v súčasnosti minimálna, ale v budúcnosti môže narásť. Zaťaženie regulačných staníc mesta v súčasnosti je zhruba polovičné. Regulačné stanice majú kapacitné rezervy 2 000 m³/hod., ktoré postačujú na pokrytie nárastu potreby plynu aj v prípade značného rozvoja výrobných prevádzok v meste.

Zásobovanie teplom

Teplu, potrebné na vykurovanie, ohrev vody a pri varení v Sobranciach sa zabezpečuje jednak z okrskových kotolní sídliska a obytných súborov a jednak z individuálnych zdrojov tepla v bytových a rodinných domoch. Individuálne zdroje tepla majú aj verejné budovy.

Najväčšia spotreba tepla je pri vykurovaní, ktorého efektívnosť závisí od tepelného zdroja a spôsobu vykurovania.

Spôsoby vykurovania v domoch a bytoch boli zisťované pri celoštátnom sčítaní obyvateľstva, domov a bytov

v roku 2001 v Sobranciach s týmito výsledkami:

	rok 2001	rok 2006
ústredné kúrenie diaľkové	563 bytov	639 bytov
ústredné kúrenie lokálne		
na pevné palivo	21 bytov	20 bytov
na plyn	599 bytov	614 bytov
elektrické	22 bytov	22 bytov
etážové kúrenie		
na pevné palivo	3 byty	3 byty
na plyn	116 bytov	130 bytov
ostatné	16 bytov	16 bytov
kachle		
na pevné palivo	80 bytov	80 bytov
elektrické	10 bytov	10 bytov
plynové	29 bytov	29 bytov
ostatné	3 byty	3 byty
iné vykurovanie	209 bytov	209 bytov
Spolu (obývané byty v meste)	1 679 bytov	1 766 bytov

Výsledky sčítania ukazujú, že prevláda lokálne ústredné a etážové kúrenie na plyn, spolu v 615 domoch a bytoch.

Diaľkové ústredné kúrenie z okrskových plynových kotolní malo 563 bytov v súboroch bytových domov.

Ústredné a etážové kúrenie na pevné palivá, spolu s kachľami sa využívalo v 104 bytoch (domoch) a iné kúrenie v 209 bytoch (domoch), čo predstavuje pomerne značný podiel pevného paliva na zásobovaní mesta teplom.

Vykurovanie úradov, škôl a obchodov v meste je prevažne z vlastných kotolní na plyn. Podobne všetky prevádzky a podniky využívajú vlastné plynové kotolne.

Terajší stav spotreby palív a tepla

Ročná bilancia BD – bytové domy RD – rodinné domy	Počet bytov	Elektrina tis. kWh	Plyn tis. m ³	Pevné palivo t	Teplota	
					GJ	GJ/byt
Obyvateľstvo						
BD varenie	630	363			1 300	2
BD vykurovanie diaľk.	630		778		22 700	36
BD var. vykur. lokálne	160	320	127		4 960	31
RD varenie, vykur.	760	310	1 503		46 240	61
RD varenie, vykur.	24	56		100	1 600	67
RD varenie, vykur.	80	312		240	4 480	57
RD komplet el. vykur.	21	546			1 900	90
RD iné vykurovanie	209		5	375	5 380	26
Spolu	1680	1 907	2 413	715	88 560	
Občianska vybavenosť						
Základná	18	51	344	31	10 900	
Vyššia	14		316		9 480	
Spolu			660		20 380	
Podniky a prevádzky	16		509	8	15 360	

Celkom		1 958	3 582	754	124 300
--------	--	-------	-------	-----	---------

Rozbor podaný v tabuľke ukazuje, že najväčšia spotreba tepla je v 760 rodinných domoch, vykurovaných plynom – spolu 46 240 GJ/rok. T.j. 61 GJ/dom/rok, čo značí nízku spotrebu tepla, nezabezpečujúcu tepelnú pohodu v celom rodinnom dome, v porovnaní s optimom 100 GJ/dom.

Druhá v poradí je spotreba tepla v bytových domoch, vykurovaných z okrskových plynových kotolní – 22 700 GJ/rok, tj. 36 GJ/rok/byt, vrátane TUV. Vysoká priemerná spotreba tepla na jeden byt je dôsledkom značných strát tepla v nezateplených panelákoch. Vysoká spotreba združuje vykurovanie úmerne s cenou tepla, ktorú zvyšujú prevádzkové náklady a amortizácia predimenzovaných kotolní.

Ostatná spotreba v individuálnom zásobovaní teplom kombinovaním rôznych druhov palív, tvorí malý podiel z celkovej tepelnej bilancie bytovo-komunálnej zástavby mesta.

Spotreba tepla v základnej a vyššej občianskej vybavenosti je primeraná jej veľkosti a zabezpečuje sa individuálnymi kotolňami patričných výkonov.

Spotreba tepla podnikov, prevádzok a služieb z vlastných kotolní je nízka oproti minulosti v dôsledku reštrukturalizácie, či zrušenia výroby.

Účinnosť okrskových kotolní

		K 1		K 2		K 4	
Spotreba plynu	m ³	92 928		114 305		571 104	
Výhrevnosť	0,0348 GJ/m ³	3 234		3 978		19 874	
Vyrobené teplo	GJ	2 846	88 %	3 540	89 %	17 688	89 %
Expedované teplo	GJ	2 836		3 540		17 583	
Predané teplo	GJ	2 741	96 %	3 395	96 %	16 713	95%

Porovnanie tepelného obsahu plynu so skutočne získaným teplom ukazuje na 88 – 89 % účinnosť spaľovania plynu pri výrobe tepla.

Porovnanie expedovaného tepla, t.j. tepla dodaného do rozvodov s teplom predaným odberateľom ukazuje na 95 – 96 % účinnosť rozvodov tepla. Strata 4 – 5 % tepla v rozvodoch svedčí o ich dobrom stavebno-technickom stave.

Posúdenie zaťaženia kotolní

Posúdenie vychádza zo skutočnej spotreby tepla za rok 2006 a zo skutočných podlahových plôch tohto typu bytového domu a zariadení občianskej vybavenosti, napojených na túto kotolňu.

Bytové domy	Spotreba ÚK, TUV GJ	Podl. plocha m ²	Skut. príkon		Skut. záťaž MW	Inštal. výkon MW
			GJ/m ²	W/m ²		
T 15	b.j. 2 226	3 409	0,65	181	0,617	K 1 1,776
	o.v. 296	600	0,49	137	0,082	
T 06 B	2 239	3 918	0,57	158	0,622	K 2 1,842
	1 051	1 600	0,66	109	0,175	
B 70 r.	3 048	6 235	0,49	136	0,846	K 4 5,504
B 70 R	11 567	25 784	0,45	125	3,213	
	407	680	0,60	166	0,113	

Porovnanie vyhodnoteného skutočného zaťaženia kotolní K 1 a K 2 s ich inštalovanými výkonmi ukazuje menšie než polovičné využitie ich výkonov.

Skutočné zaťaženie kotolne K 4 dosahuje 75 % inštalovaného výkonu.

Možno konštatovať, že kotolne sú bohato dimenzované, majú značné výkonové rezervy na pripájanie ďalších odberateľov tepla v budúcnosti.

➤ Návrh

Zásobovanie teplom k r. 2 025

Doterajšie zásobovanie zástavby mesta teplom, ako polycentrické, tak individuálne, bude pokračovať aj v budúcnosti. Koncepcia rozvoja tepelnej energetiky, vypracovaná pre mesto, doporučuje centralizáciu doterajšieho polycentrického zásobovania teplom a rozšírenie centrálnej dodávky tepla pripojením na CZT ďalších verejných

objektov – najmä objektov štátnej správy.

V zásobovaní palivom doporučuje využitie doplnkového alternatívneho zdroja plynu z biomasy a ako doplnkové zdroje tepla – solárne panely, prípadne geotermálny zdroj, ak bude objavený.

Predpokladá modernizáciu technológie kotolní a prechod na dvojrúrkové sekundárne rozvody tepla predizolovaným potrubím.

Všetky doporučenia smerujú k zvyšovaniu odberov tepla z centrálnych zdrojov tepla, v ktorých je možné udržať alebo znížiť cenu tepla pre konečného odberateľa.

Návrh územného plánu rieši rozvoj zástavby mesta výstavbou nových bytových domov, rodinných domov a objektov vybavenosti v nových lokalitách v meste, zásobovaných teplom, nasledovne:

Lokalita I – Ul. A. Bernoláka 17 rodinných domov bude zásobovaných teplom individuálne.

Lokalita II – Ul. J. Kollára 33 rodinných domov bude zásobovaných teplom individuálne.

Lokalita III – Sídliisko Juh 130 bytov bude zásobovaných teplom centrálné z okrskovej kotolne K 4.

Supermarket, Priemyselný okrsok, Heliport, Kompostáreň a Krytý amfiteáter budú zásobované teplom individuálne.

Telocvičňa (K 3), Krytá plaváreň a Športová hala budú zásobované teplom centrálné z okrskovej kotolne K 4.

Potreba tepla pre novú zástavbu sa bilancuje z paliva zemný plyn s bilančnou výhrevnosťou 30 GJ/1 000 m³ a vyhodnocuje sa ako prírastok k doterajšej spotrebe v nasledovnej tabuľke.

Prírastok potreby palív a tepla

BD – bytový dom

RD – rodinný dom

Ročná potreba	Počet bytov	Palivo			Tepló	
		El. enegia tis. kWh	Plyn tis. m ³	Tuhé palivo t	GJ	GJ/byt
Obyvateľstvo						
BD TUV	130		149		4 485	34
RD varenie, vykurovanie	50	69	125		4 000	80
S p o l u	180	69	274		8 485	
Obč.vybavenie, prevádzky						
Individuálne vykurovanie	5		30		900	
Centrálné vykurovanie	3		15		450	
Prírastok palív a tepla			319		9 830	

Priemerná potreba tepla 34 GJ/byt bude nižšia oproti doterajšej spotrebe 36 GJ/byt vďaka lepšej tepelnej izolácii nových budov i rozvodov tepla.

Vzrastie potreba tepla v RD na 80 GJ/dom oproti doterajším 61 GJ/dom vylepšením tepelno-izolačných vlastností stavebných materiálov a konštrukcií RD.

Celkovú bilanciu tepla a palív k r. 2 025 podáva nasledujúca tabuľka:

Terajšia spotreba a budúca potreba palív a tepla

Ročná bilancia	Počet bytov	Palivo			Tepló	
		El. enegia tis. kWh	Plyn tis. m ³	Tuhé palivo t	GJ	GJ/byt
Obyvateľstvo v r. 2 006	1 680	1 907	2 413	715	88 560	
Prírastok	180	69	274		8 485	
Potreba v r. 2 025	1 860	1 976	2 687		97 045	5 810
Občianska vybavenosť v r. 2 006			1 169	39	35 740	546
Prírastok			63		1 350	
Prechod z tuhého paliva			194	454		

na plyn						
Potreba v r. 2 025		1 976	4 113	300	134 135	

Vyčíslená potreba tepla bude získaná prevažne zo zemného plynu. Predpokladané množstvo plynu dodajú regulačné stanice v meste a distribúciu plynu zabezpečí miestna sieť, rozšírená do lokalít novej zástavby. Poklesne potreba pevných palív prechodom na plyn.

2.13. Koncepcia starostlivosti o životné prostredie

Ochrana ovzdušia

Sobrance patria do Zemplínskej oblasti, kde vzhľadom na imisné limity má najväčší podiel na znečistení ovzdušia prašnosť a oxidy dusíka. Úroveň znečistenia oxidom siričitým je nižšia. Na monitorovacích staniciach v Strážskom, vo Vranove nad Topľou a v Humennom sa úroveň znečistenia v roku 2001 pohybovala pod hodnotami imisných limitov, tieto mestá preto patria medzi mierne znečistené lokality. V oblasti v roku 2000 oproti roku 1999 výrazne kleslo celkové množstvo emisií základných znečisťujúcich látok z najvýznamnejších zdrojov (o 13 842 t), na čom sa podieľajú predovšetkým Elektrárne Vojany, ktoré sú najvýznamnejším zdrojom znečistenia ovzdušia v oblasti a Chemko Strážske (podľa ÚPN VÚC ZaD 2004). Zdroje znečistenia ovzdušia Zemplína nezasahujú bezprostredne mesto, ktoré je podľa environmentálnej rajonizácie SR vo vyhovujúcom prostredí, na východnom okraji Zemplína, kde prevládajú severné vetry od Vihorlatu. Mesto je plynofikované.

Na znečisťovaní ovzdušia v meste sa podieľajú: 3 kotolne bytových hospodárstiev, tepelno-energetické zdroje podnikateľských organizácií, výrobných podnikov a občianskej vybavenosti a hustota tranzitnej dopravy prechádzajúcej predovšetkým po ceste I. a II. triedy. Na exaktné hodnotenie úrovne znečistenia ovzdušia v meste je potrebné zriadiť monitorovaciu meraciu sieť a na základe výsledkov meraní stanoviť podmienky ochrany ovzdušia a prípadné sprísnenie emisných limitov pre stacionárne zdroje a podmienky ochrany ovzdušia pre mobilné zdroje (automobilová doprava). Zo strany súčasných a budúcich prevádzkovateľov zdrojov znečistenia ovzdušia je nutné plnenie podmienok podľa zákona č. 478/2002 Z.z. o ochrane ovzdušia, ktorým sa dopĺňa zákon č. 401/1998 Z.z. o poplatkoch za znečisťovanie ovzdušia v znení neskorších predpisov.

Ochrana povrchových a podzemných vôd, vodných zdrojov a revitalizácia vodných tokov

Zdrojmi znečistenia povrchových a podzemných vôd sú najmä: priemysel, komunálne odpadové vody, skládky odpadov a poľnohospodárska činnosť. Kvalita povrchových vôd priamo na území mesta sa nesleduje. Mesto má ČOV, len časť rómskeho osídlenia nie je odkanalizovaná – nutné dobudovať kanalizačnú sieť podľa spracovanej Prípravy technickej dokumentácie pre obce s vysokým podielom sociálne znevýhodnených skupín a obyvateľstva – infraštruktúra v osadách na uliciach Hollého, Michalovskej a Gorkého (Tetraprojekt, a.s. – Bratislava, 2006) a zamedziť odvádzanie nevyčistených dažďových vôd zo spevnených plôch mimo kanalizačnú sieť do krajiny.

Kvalita podzemných vôd je sledovaná vo vodohospodársky významných oblastiach – severne od mesta je chránená vodohospodárska oblasť Vihorlat, ktorá do k.ú. mesta nezasahuje priamo. CHVO Vihorlat zaberá takmer celý orografický celok Vihorlat a je totožná tiež s hydrogeologickým rajónom neovulkanitov Vihorlatských vrchov, v ktorom sú zdokumentované až 1117 l.s⁻¹, z toho využiteľné v kategórii C₂ 300 l.s⁻¹ a v kategórii C₁ 125 l.s⁻¹. Prírodný chemizmus podzemných vôd v riešenom území je v súčasnosti pravdepodobne ovplyvnený hlavne poľnohospodárskou výrobou (znečistenie rôznymi formami dusíka).

Najväčším zdrojom znečistenia vôd je verejná kanalizácia mesta – odtok ČOV Sobrance na základe množstva vypúšťaného znečistenia.

Z prírodných zdrojov je v katastrálnom území mesta Sobrance najvýznamnejšia minerálna voda Sobraneckých kúpeľov. V zmysle klasifikácie ČSN 86 800 je prírodná, stredne mineralizovaná, chloridová, sódna, sírna voda so zvýšeným obsahom fluóru, izotonická, studená. Podľa hydrochemickej Palmer-Gazdovej klasifikácie ide o základný natrium – chloridový typ, podľa obsahu plynov je silne sírovodíková, stredne uhlíčitá, dusíková voda. V historicky najdlhšie využívanom Hlavnom prameni dosahuje celková mineralizácia max. hodnoty 11 000mg/l; teplota vody kolíše od 8°C do 17°C, obsah CO₂ je cca 700 mg/l, obsah H₂S je cca 40 mg/l. Kóta max. hladiny vody je v Hlavnom prameni 137,22 m n.m. Liečivé účinky minerálnej vody sú historicky overené, ale oficiálne neboli stanovené medicínske indikácie a ani nebola voda vyhlásená za liečivú.

Svojím fyzikálno – chemickým zložením je výnimočne vhodná na liečenie kožných chorôb, vnútorných zažívacích orgánov a zápalových, resp. degeneratívnych ochorení pohybového ústrojenstva (využívali sa na rehabilitačno-rekonvalescentné ciele, poúrazové, pooperačné stavy, zdravotný telocvik, elektroliečba, masáže a pod.). V kúpeľoch sa nachádzajú okrem Hlavného prameňa aj pramene Horná Okenca a Dolná Okenca s rôznymi fyzikálno-chemickými parametrami a z liečebného hľadiska nevýznamný Očný prameň (obsahujúci len min. obsah kuchynskej soli). Od roku 1984 bolo odvrtaných 25 hydrogeologických vrtov hĺbky 6 až 823 m, z ktorých mnohé boli po odskúšaní zlikvidované. V roku 1992 boli porovnávané tri najvýznamnejšie vrty a odporúčané v Sobraneckých kúpeľoch využívať ako zdroj minerálnej liečivej vody vrt č.2 s limitným množstvom 1,2 l/s. Novými vrtmi je možné získať ďalšie zdroje na úkor už existujúcich, pričom celkové využiteľné množstvo sa nimi pravdepodobne nezvýši. Realizáciou vrtných prác v širšom okolí Sobraneckých kúpeľov je možné získať zdroje podzemných vôd rôzneho zloženia (od obyčajných po minerálne) a v centrálnej časti Choňkovskej depresie aj vody termálne. Severozápadne a západne od areálu Sobraneckých kúpeľov sa nachádzajú zdroje obyčajných podzemných vôd (podľa podkl. č.21 a textov MUDr. Russaya).

Sobranecký potok, 27 km dlhý ľavostranný prítok Okny, pramení vo Vihorlatských vrchoch vo výške okolo 900 m n.m., plocha povodia je 77 km², lesnatosť 60%. Tento najvýznamnejší vodný tok, prechádzajúci mestom, je potrebné revitalizovať predovšetkým v zastavanom území a v jeho povodí riešiť protipovodňové opatrenia (podľa podkl. č. 13).

Odpadové hospodárstvo

V okrese Sobrance je v prevádzke:

1. jedno zariadenie na zneškodňovanie odpadov - Regionálna skládka komunálneho odpadu v katastri obce Husák. I. kazeta skládky o kapacite 35 500 m³ bola uvedená do činnosti v dec. 1995. V roku 2001 bola prekategorizovaná ako skládka na odpad, ktorý nie je nebezpečný. V roku 2002 bola hrádza skládky odpadov stavebne upravená, čím sa zvýšila jej kapacita o 10 000 m³. Predpokladaný termín naplnenia I. kazety skládky je rok 2008. Prevádzka Skládky odpadov Husák sa nachádza na pozemkoch v k.ú. Husák vo vlastníctve dvoch účastníkov konania – Mesto Sobrance a Urbárska a pasienková spoločnosť Husák. Podľa informácií OÚŽP Sobrance je zámerom vybudovať II. kazetu Skládky v Husáku. Zber a zvoz komunálneho odpadu z územia mesta zabezpečujú Technické služby Sobrance.

2. zariadenie na zhodnocovanie odpadov – Kompostovacia plocha v š.p. LESY SR, OZ Sobrance v k.ú. obce Horňa. Je v prevádzke od roku 2002 a jej kapacita je 8 000 m³. Zámerom OÚŽP je vybudovanie strednej kompostovne do 10 ton (obecné, resp. komunitné).

3. Separovaný zber v okrese je v začiatkoch a zapojilo sa do neho 20 obcí (podľa podkladu č. 24). V roku 2007 mesto Sobrance začalo separovaný zber komodít s predpokladaným objemom v roku 2007: plasty (15t), papier (28,6t), sklo (43t), kovové odpady (0,6t), odpadové oleje (1,0t) a opotrebované pneumatiky(10,2t). Poskytovanie služieb v oblasti nakladania s odpadmi – separovaný zber zabezpečuje mestu FÚRA s.r.o. – Rozhanovce. Zberný dvor je na Gorkého ul. č. 55 od jan. 2006.

Mesto Sobrance má spracovaný Program odpadového hospodárstva do roku 2005 a OÚŽP Sobrance poskytlo podklady KÚŽP podklady pre vypracovanie POH Košického kraja.

Podľa § 5 ods. 1 písm. d bod 1 vyhlášky MŽP SR č. 283/2001 o vykonaní niektorých ustanovení zákona o odpadoch sa do roku 2010 má znížiť množstvo skládkovaných biologicky rozložiteľných komunálnych odpadov na 75 % z celkového množstva biologicky rozložiteľných komunálnych odpadov vzniknutých v roku 1995.

Hluk

V meste je evidovaná zvýšená hladina hluku spôsobená najmä cestou č.I/50 (podrobnejšie v kapitole doprava).

Kontaminácia poľnohospodárskych pôd

O prekročení nameraných hodnôt rizikových prvkov (Cd, Pb, Cr, As, Cu, Zn, Ni, Se, Hg a polyaromatické uhľovodíky) v poľnohospodárskych pôdach k.ú. Sobrance neboli poskytnuté podklady.

➤ Návrh

- mesto pri nakladaní s komunálnym a drobným stavebným materiálom sa bude riadiť aktuálnym programom odpadového hospodárstva mesta Sobrance

- separovaný zber postupne rozširovať o ďalšie zložky (nepremiestňovať areál zberného dvora). Pre zber papiera, plastov, skla v meste plošne rozmiestniť zberné nádoby, z ktorých sa odpad bude pravidelne odvážať podobne ako KO. Zber ostatného odpadu sa vyhlási mestským úradom v určitých dňoch, kedy sa pripraví v meste kontajnery pre jednotlivý druh odpadu.
- problémové látky navrhujeme zneškodňovať odbornou organizáciou /akumulátory, vypálené žiarivky a pod./
- nevyužitelný KO vyvážať na riadenú skládku KO prostredníctvom špecializovanej organizácie
- vo výrobných zariadeniach zabezpečiť separáciu odpadov. Na druhotné suroviny odpredávať papier, sklo, odpadové fólie, obaly a nádoby z plastov bez obsahu škodlivín a drevný odpad
- biologické rozložiteľné odpady kompostovať – zriadiť kompostovisko v bývalom areáli HD – Komárovce
- likvidovať divoké skládky
- znížiť počet zdrojov znečisťovania ovzdušia
- rešpektovať navrhované PHO prírodného liečivého zdroja 2. a 3. stupňa Sobranecké kúpele
- rešpektovať všetky ochranné pásma
- obnoviť a rozšíriť výsadbu zelene na území mesta
- realizovať ochrannú a izolačnú vnútroareálovú zeleň výrobných areálov.

2.14. Vymedzenie prieskumných území, chránených ložiskových území a dobývacích priestorov

V katastrálnom území mesta sa nenachádzajú zistené výhradné ložiská nerastov (zákon č. 44/1988 Zb. o ochrane a využití nerastného bohatstva – banský zákon, v znení neskorších predpisov).

Štátny geologický ústav Dionýza Štúra v Bratislave neeviduje v k.ú. mesta objekty, pre ktoré by sa vzťahovala ochrana ložísk nerastných surovín, neeviduje staré banské diela, neeviduje zosuvy, nie je určené prieskumné územie pre vyhradený nerast. NAFTA – Gbely, a.s. tu nevlastní žiadne objekty ani inžinierske siete.

2.15. Vymedzenie plôch vyžadujúcich zvýšenú ochranu

Na území katastra mesta sa nenachádzajú žiadne osobitne chránené územia v zmysle zákona č.543/2002 Z. z. Pre celé územie platí I. stupeň územnej ochrany v zmysle vyššie citovaného zákona. Prvky miestneho ÚSES sú uvedené v kapitole 2.11.

2.16. Vyhodnotenie použitia poľnohospodárskej pôdy a lesných pozemkov na nepoľnohospodárske účely – v samostatnej časti

Sobrance patria do Východoslovenskej vinohradníckej oblasti (podľa prílohy č. 5 vyhlášky č. 237/2005 Z.z.), ale pozemky v katastrálnom území mesta Sobrance nie sú vedené vo Vinohradníckom registri SR (podľa ÚKSUP- Michalovce).

2.17. Hodnotenie navrhovaného riešenia

Územný plán mesta Sobrance zhodnocuje kultúrno-historický a prírodný potenciál minerálnych liečivých vôd celého riešeného katastrálneho územia.

Hlavné urbanistické problémy mesta

1. z hľadiska širších dopravných väzieb

- nadmerná dopravná záťaž na frekventovanej ceste I. triedy č. 50, ktorá mesto delí na severnú a južnú časť
- prejazd nákladných vozidiel po ceste II. triedy č. 582 – Kúpeľskej ulici, ktorá je hlavnou prístupovou komunikáciou do Sobraneckých kúpeľov a dopravne sprístupňuje aj rekreačné územie Morské oko a stredisko turizmu a rekreácie medzinárodného významu Zemplínsku šíravu
- dopravná záťaž na ceste III. triedy č. 55232, ktorá prechádza centrom mesta, sídliskom Tyršova a obytnou časťou Komároviec
- prejazd nákladných vozidiel kúpeľami cestou III. triedy č. 050239, po ktorej sa zväža drevo z Hlivišť, z lesov

Vihorlatu.

2. z hľadiska atraktivity mesta

- zanedbaný areál liečivých kúpeľov, najvýchodnejších na Slovensku
- nevyužitie územie medzi kúpeľami a mestom
- chýba atraktivnosť mesta ako centra Schengenskej hranice.

Návrh

1. Dopravné riešenie

- Po výstavbe diaľnice D1 preložka cesty I. triedy nebude opodstatnená (paralelná trasa). Tranzitná hlavne kamiónová doprava smerujúca na Ukrajinu bude odklonená mimo mesto Sobrance diaľnicou D1.
- Demografický vývoj mesta nepredpokladá taký prudký rozvoj, aby sa využila na výstavbu celá plocha v juhozápadnej časti mesta od zastavaného územia po preložku cesty navrhovanej v ÚPN VÚC Košického kraja. Preto navrhujeme rezervovať len jej koridor (Podnet pre Zmeny a doplnky 2009 ÚPN VÚC Košického kraja). Prejazd mestom navrhujeme eliminovať realizáciou mestskej komunikácie v JZ časti územia, v trase od existujúcej cesty I/50 po križovanie s cestou III/55232, ktorá by po preukázaní príslušnej záťaže mohla byť prekategorizovaná na cestu III. triedy (preložka cesty č. III/55232). Zároveň sa uvedeným návrhom zredukuje dopravná záťaž v severojužnom smere po existujúcej ceste III/55232, prejazd centrom mesta, sídliskom Tyršova a časťou Komárovce.
- Zredukovanie dopravnej záťaže na ceste II/582 a prejazd mestom v smere z centra do kúpeľov navrhujeme realizáciou mestskej komunikácie v severozápadnej časti územia, vedenej z križovatky s cestou I/50 po križovanie s existujúcou cestou II/582. Využitie územia na „záhradné bývanie“ je navrhnuté výhľadovo. Navrhujeme rezervovať koridor pre preložku cesty II/582 veľkorysejším oblúkom, po preukázaní príslušnej záťaže s využitím plôch pozdĺž preložky čiastočne na nezávadnú výrobu, napr. skleníkové hospodárstvo.
- V úseku od navrhovanej križovatky na existujúcej ceste II/582 navrhujeme výhľadovo preložku cesty III/050239 s cieľom vylúčenia prejazdu nákladných vozidiel zväzajúcich drevo cez liečebnú časť kúpeľov.

2. Zvýšenie atraktivity mesta

- Obnova historického areálu kúpeľov

Zanedbaný areál kúpeľov navrhujeme, na základe následne spracovanej podrobnejšej dokumentácie, veľkoryso zrekonštruovať a dostavať na špecializované liečivé kúpele s prioritou liečby reumatizmu a kožných chorôb. V severnej časti mesta mimo kúpeľov lokalizovať prevádzku na expedovanie liečivej minerálnej vody. Plochy severozápadne od kúpeľov navrhujeme výhľadovo zalesniť na pôvodnú výmeru 43 ha (podnet pre ÚPN obce Horňa) a obnoviť kúpeľný lesopark.

- Využitie územia medzi kúpeľami a mestom

Vzhľadom na to, že mesto Sobrance, kúpele a obec Horňa tvoria prirodzene jeden súvisiaci celok vo vzťahu k prírodnému potenciálu minerálnych liečivých vôd, v ÚPN mesta je znázornené ideové riešenie časti katastrálneho územia Horne s využitím disponibilnej plochy pre športovo – rekreačné využitie, vzájomné komunikačné prepojenie prostredníctvom peších a cyklistických chodníkov a výhľadové prepojenie obce s mestom aj výstavbou rodinných domov.

Disponibilné územie medzi kúpeľami a mestom navrhujeme výhľadovo zatraktívniť športovo-rekreačným areálom (vitálny svet s vodnými atrakciami a zariadeniami, napr. kryté a nekryté bazény, inhalácie, svetelná terapia, tepidárium, masážne sprchy, tobogány, „divoká rieka“) a príslušnou občianskou vybavenosťou, vrátane ubytovania v apartmánoch, penziónoch a atypických domoch. Medzi kúpeľami, mestom a Horňou navrhujeme (podnet pre ÚPN obce Horňa) golfové ihrisko so zázemím občianskeho vybavenia. Hlavnú prístupovú cestu do kúpeľov, historickú Kúpeľskú ulicu, navrhujeme zatraktívniť vytvorením pešej zóny v úseku od bývalého židovského cintorína do areálu kúpeľov, so sústredením polyfunkčných domov s vybavenosťou pozdĺž ulice a s obnovením historickej aleje.

- Zvýšenie atraktivity mesta ako centra Schengenskej hranice

Pri vstupe do mesta z budúcej diaľnice, t.z. z diaľničnej križovatky a cesty I50 zo západnej strany pri navrhovanej križovatke ciest I., II. a III. triedy - najvýznamnejšej v meste navrhujeme umiestniť objekt občianskej vybavenosti nadmestského významu ako pohľadovú a funkčnú dominantu.

Keďže sú Sobrance prvým mestom pri prechode Schengenskej hranice a zároveň jej centrom, považujeme vstup do mesta z východu za mimoriadne dôležitý. Pred vstupom do mesta navrhujeme lokalizovať občiansku vybavenosť regionálneho významu a heliport, ktorý bude slúžiť pre športové účely, ale aj pre potreby rýchlej zdravotnej záchrannej služby (blízkosť nemocnice).

Zvýšenie atraktivity mesta navrhujeme v rámci zastavaného územia dobudovaním občianskeho vybavenia, rozšírením ubytovacích a stravovacích kapacít (rekonštrukcia hotela Morské oko), rekonštrukcia budovy Mestského kultúrneho strediska na Regionálne kultúrne - interpretačné centrum propagácie kultúrneho dedičstva regiónov susediacich so Schengenskou hranicou, zriadením reprezentačných priestorov mesta, galérie a mestského múzea, vrátane premiestnenia unikátneho múzea gitár do bývalej Russayovej vily, postavením krytej plavárne, športovej haly, hypermarketu, založením ekoparku a revitalizáciou Sobraneckého potoka s cyklotrasou. Z histórie je známe, že udržiavané kvetinové, zeleninové a ovocné záhrady bývalých panstiev so skleníkmi boli v Sobranciach už pred 100 rokmi. Bývanie nie je preto navrhované iba záberom nadmerných záhrad, ale vytvorením „záhradného bývania“ v zeleni medzi biokoridormi. Mesto by mohlo mať dosiahnutou kvalitou bývania prívlastok „zelené centrum Schengenu“.

Záver

Zohľadňujúc dopravné vzťahy a hlavný pohyb smerom k budúcej diaľničnej križovatke navrhujeme rozvoj mesta orientovať západne, umiestňovať výrobné prevádzky v západnej časti mesta vo väzbe na plánovanú križovatku a obchvaty ciest II. a III. triedy. Obytnú časť navrhujeme prioritne rozvíjať v juhozápadnej a severozápadnej časti mesta. Využitím disponibilných plôch podporujeme prepojenie mesta so Sobraneckými kúpeľami a dobudovaním občianskej vybavenosti zatraktívnenie mesta – centra Schengenskej hranice.

3. Návrh záväznej časti

Obsah záväznej časti

1. Zásady a regulatívy priestorového usporiadania a funkčného využívania územia mesta.....	68
2. Zásady a regulatívy pre umiestnenie jednotlivých plôch s určením prípustných, obmedzujúcich alebo vylučujúcich podmienok pre ich využitie a intenzitu.....	69
2.1. Územie centrálnej mestskej zóny.....	69
2.2. Územie občianskej vybavenosti.....	70
2.3. Obytné územie.....	70
2.4. Územie kúpeľníctva.....	72
2.5. Územie športu a rekreácie.....	73
2.6. Územie verejnej zelene.....	74
2.7. Územie záhradkárskej lokality.....	74
2.8. Územie poľnohospodárskej výroby.....	75
2.9. Územie priemyselnej výroby a skladov	75
2.10. Územie technickej a obslužnej vybavenosti.....	76
3. Zásady a regulatívy pre umiestnenie verejného dopravného a technického vybavenia územia.....	76
4. Zásady a regulatívy pre zachovanie kultúrnohistorických hodnôt.....	77
5. Zásady a regulatívy pre ochranu a využívanie prírodných zdrojov, pre ochranu prírody a tvorbu krajiny, pre vytváranie a udržiavanie ekologickej stability vrátane plôch zelene.....	79

6. Zásady a regulatívy pre starostlivosť o životné prostredie.....	79
7. Vymedzenie zastavaného územia mesta.....	80
8. Vymedzenie ochranných pásiem a chránených území podľa osobitných predpisov.....	80
9. Plochy pre verejnoprospešné stavby, pre vykonanie delenia a scelovania pozemkov, pre asanáciu a pre chránené časti krajiny.....	81
10. Určenie pre ktoré časti mesta je potrebné obstarat' a schváliť územný plán zóny.....	82
11. Zoznam verejnoprospešných stavieb.....	82
12. Schéma záväzných častí riešenia a verejnoprospešných stavieb.....	
13. Záverečné ustanovenia.....	83

ZÁVÄZNÁ ČASŤ ÚZEMNÉHO PLÁNU MESTA SOBRANCE

Pri riadení funkčného využitia, usporiadania administratívneho územia a rozvoja Mesta Sobrance (katastrálne územie Sobrance a mestská časť Komárovce) platia tieto záväzné regulatívy, ktoré nadväzujú na schválené regulatívy ZaD ÚPN VÚC Košického kraja, schválené Zastupiteľstvom Košického samosprávneho kraja č.246/2004 z 30.8.2004 a vyhlásené VZN č.2/2004.

1. Zásady a regulatívy priestorového usporiadania a funkčného využívania územia

- 1.1. Rozvíjať mesto Sobrance ako sídlo ležiace na multimodálnom koridore č. V.a. Bratislava – Žilina – Prešov – Košice –Záhor – Ukrajina a na východoslovenskej rozvojovej osi prvého stupňa Košice – Sečovce – Michalovce – Sobrance - hranica s Ukrajinou
- 1.2. podporovať jeho rozvoj ako centra osídlenia štvrtej skupiny (podľa ÚPN VÚC Košického kraja) a centra Schengenskej hranice
- 1.3. vytvárať podmienky pre rozvoj ekonomických, sociálnych a dopravných väzieb s okolitými sídlami
- 1.4. územný rozvoj mesta naďalej realizovať formou kompaktného sídla a vytvoriť územné predpoklady na postupné prepojenie s areálom Sobraneckých kúpeľov
- 1.5. nová výstavba na území mesta musí rešpektovať pôvodnú konfiguráciu terénu a historický vývoj mesta, pričom nesmie narušiť diaľkové pohľady na sídlo a jeho začlenenie do krajiny
- 1.6. dobudovať centrálnu mestskú zónu (CMZ) podľa následne aktualizovaného Územného plánu CMZ, pričom nová výstavba v CMZ musí rešpektovať mierku, proporcie, členenie, uličné čiary a výškovú nivelitu
- 1.7. zabezpečovať rozvoj mestskej časti Komárovce ako polyfunkčný vidiecky sídelný útvar so zameraním na bývanie v rodinných domoch a poľnohospodárstvo
- 1.8. plochu medzi existujúcou 8 podlažnou bytovou výstavbou sídliska Tyršova ul. a výstavbou rodinných domov v mestskej časti Komárovce využiť na výstavbu bytových domov do 5 nadzemných podlaží
- 1.9. podporovať Sobranecké kúpele ako regionálne kúpeľno-rehabilitačné centrum na báze minerálnych vôd s prioritou liečby kožných, reumatických a pohybových ochorení podľa následne schváleného Územného plánu zóny Sobraneckých kúpeľov
- 1.10. chrániť priestor vymedzený ako územná rezerva pre rekreačno - zábavný areál medzi mestom Sobrance a areálom kúpeľov

- 1.11. funkčné plochy vymedzené v návrhovom období sú záväzné podľa funkcií, uvedených vo výkrese Komplexný urbanistický návrh
- 1.12. výrobné a skladové plochy rozvíjať prednostne pozdĺž navrhovaných preložiek ciest I. a II. treidy v západnej časti územia (kombinácia green field a brown field), podporovať modernizáciu a reštrukturalizáciu existujúcich plôch výroby a skladov (brown field)
- 1.13. pozdĺž Sobraneckého potoka rezervovať plochy pre verejnú zeleň, revitalizovať ich a využiť pre relaxáciu obyvateľov, vrátane realizácie cyklotrasy z kúpeľov cez mesto do časti Komárovce
- 1.14. rozvíjať mestský športový areál v priestore futbalového štadióna, amfiteátra a letného kúpaliska pri zachovaní plôch verejnej zelene; mestskú krytú plaváreň situovať v areáli I. základnej školy
- 1.15. rešpektovať navrhnutý systém ekologickej stability, poľnohospodárske a lesné pozemky ako súčasť historického krajinného obrazu mesta
- 1.16. chrániť plochy vymedzené ako územná rezerva pre obytné, výrobné a iné funkcie podľa výkresu Komplexný urbanistický návrh
- 1.17. akákoľvek novú výstavbu v lokalitách, ktoré nie sú chránené pred prietokom veľkých vôd, podmieniť zabezpečením jej adekvátnej protipovodňovej ochrany.

2. Zásady a regulatívy pre umiestnenie jednotlivých funkčných plôch s určením prípustných, obmedzujúcich alebo vylučujúcich podmienok pre ich využitie

2.1. Územie centrálnej mestskej zóny (CMZ)

- 2.1.1. Rešpektovať podľa ÚPN mesta nové vymedzenie centrálnej mestskej zóny, určenej na základe historického pôdorysu a rešpektovať uličné čiary
- 2.1.2. ďalší rozvoj CMZ usmerňovať podľa následne spracovanej aktualizácie Územného plánu CMZ
- 2.1.3. zachovať najcennejšie objekty v CMZ: dom z roku 1920 (terajšia sporiteľňa), Schwartzov dom z r. 1935, vila MUDr. Russaya, vila JUDr. Maxima, pamätník 2. svetovej vojny, vytipované novodobé architektonické diela: rím.-kat. kostol sv. Vavrinca, gr.-kat. chrám, budova Schengenu a novodobé urbanistické dielo: v 50 - tych rokoch založené Námestie slobody
- 2.1.4. v CMZ umiestňovať občianske vybavenie nadregionálneho, regionálneho a miestneho významu s doplnkovou funkciou bývania
- 2.1.5. zabezpečiť bezbarierový vstup do verejných budov
- 2.1.6. pri dostavbe CMZ rešpektovať uličné čiary, mierku a proporcie, max. výšku zástavby štyroch nadzemných podlaží, doceliť celistvosť urbanistickej štruktúry, revitalizovať verejnú zeleň
- 2.1.7. z územia vylúčiť akúkoľvek prevádzku, ktorá by svojím charakterom znehodnocovala prostredie centrálnej mestskej zóny, bola náročná na dopravné zásobovanie a na rozsiahle skladovacie priestory
- 2.1.8. areál bývalého Slovosiva prestavať na polyfunkčný areál (občianska vybavenosť a bývanie)
- 2.1.9. menší supermarket lokalizovať na okraji CMZ

2.1.8. Prípustné funkčné využitie územia CMZ

- obchody, služby, administratívne a správne zariadenia
- služby v oblasti cestovného ruchu
- cirkevné, výchovné, vzdelávacie a kultúrne zariadenia
- zdravotnícke zariadenia a zariadenia sociálnej starostlivosti
- stravovacie a ubytovacie zariadenia, zábavné zariadenia
- byty v bytových a nebytových priestoroch

- verejné a vyhradené parkoviská pre osobné automobily
- s hlavnou funkciou súvisiaca technická a obslužná vybavenosť

2.1.9. Výnimočne prípustné

- Nerušivé remeselnícke zariadenia

2.1.10. Neprípustné

- čerpace stanice PHM
- priemyslená výroba všetkého druhu, skladové hospodárstva
- poľnohospodárska výroba
- centrá pre kamiónovú dopravu, opravovne a parkoviská pre nákladné automobily

2.2. Územie občianskej vybavenosti (OV)

- 2.2.1. na plochách určenej v územnom pláne pre občiansku vybavenosť (OV) rešpektovať existujúce plochy občianskeho vybavenia miestneho a regionálneho významu
- 2.2.2. chrániť územie pre výstavbu nových zariadení občianskeho vybavenia podľa znázornenia vo výkrese č. 3 Komplexný urbanistický návrh
- 2.2.3. nové stavby občianskeho vybavenia, okrem všeobecných technických podmienok pre výstavbu, vyplývajúcich z platnej legislatívy, podmieniť splnením požiadavky zabezpečiť potrebný počet parkovacích plôch ako súčasť pozemku občianskeho vybavenia
- 2.2.4. zabezpečiť bezbarierový vstup do verejných budov
- 2.2.5. riešiť kapacity a druhy občianskej vybavenosti v súlade so Štandardmi minimálnej vybavenosti obcí
- 2.2.6. umiestniť veľké obchodné zariadenie regionálneho významu s vysokými nárokmi na statickú dopravu pozdĺž cesty č. I/50 pri vstupe do mesta zo západnej strany
- 2.2.7. chrániť existujúce **polyfunkčné územie občianska vybavenosť – bývanie (OV-B)**, (časť Námestia slobody, časť CMZ a sídliska Tyršova ul. pozdĺž cesty III. triedy)
- 2.2.8. dobudovať polyfunkčný mestský parter (OV na prízemí) na sídlisku Novomestského pozdĺž cesty III. triedy
- 2.2.9. realizovať novú polyfunkčnú výstavbu prednostne na plochách hlavných peších ťahov

2.2.10. Prípustné funkčné využitie

- obchody, služby, administratívne a správne zariadenia
- služby v oblasti cestovného ruchu
- cirkevné, výchovné a kultúrne zariadenia
- zdravotnícke zariadenia a zariadenia sociálnej starostlivosti
- stravovacie a ubytovacie zariadenia, zábavné zariadenia
- základné školy, stredné všeobecnovzdelávacie a odborné školy, odborné učilišťa
- byty v polyfunkčných domoch
- súvisiaca technická a obslužná vybavenosť
- verejné a vyhradené parkoviská, garáže pre osobné automobily

2.2.11. Výnimočne prípustné

- pohotovostné byty a ubytovne
- nerušivé remeselnícke zariadenia

2.2.12. Neprípustné

- bývanie v rodinných domoch
- čerpace stanice pohonných hmôt

- priemyselná, poľnohospodárska výroba a skladové hospodárstva
- centrá pre kamiónovú dopravu, opravovne a parkoviská pre nákladné automobily

2.3. Obytné územie

- 2.3.1. výstavbu bytov realizovať na plochách určených územným plánom pre obytnú funkciu
- 2.3.2. chrániť územie pre výstavbu nového obytného súboru bytových domov do 4 nadzemných obytných podlaží (Juh) medzi sídliskom Tyršova ul. a plochou rodinných domov v časti Komárovce
- 2.3.3. výstavbu nových rodinných domov realizovať prednostne v prielukách a na plochách určených územným plánom (pokračovanie Bernolákovej ul., Kollárova ul., sídlisko Juh)
- 2.3.4. odstavné plochy a garáže musia byť riešené na pozemku vymedzenom pre bytovú výstavbu
- 2.3.5. uprednostňovať umiestnenie garáží vrámci suterénu alebo prízemia bytových domov pred boxovými garážami, obmedziť negatívny vplyv na životné prostredie (hluk, vibrácie, zápach, odpadové vody znečistené ropnými látkami a pod.)
- 2.3.6. existujúce záhradky na pestovanie pri starších bytových domoch oplotiť živým plotom
- 2.3.7. výstavbu rodinných domov, okrem všeobecných technických podmienok pre výstavbu vyplývajúcich z platnej legislatívy, podmieniť splnením týchto regulatívov: rodinné domy môžu byť samostatne stojace, dvojdomy, átriové; počet podlaží - maximálne dve nadzemné podlažia + obytné podkrovie, garáž budovať ako súčasť rodinného domu alebo na jeho pozemku, alebo na pozemku zabezpečiť najmenej jedno odstavné miesto; na pozemkoch rodinných domov je povolený chov drobných hospodárskych zvierat len v množstve, ktorý zodpovedá vlastnej potrebe obyvateľov domu; na pozemkoch rodinných domov je možné vykonávať podnikateľské činnosti (obchod, služby, drobné remeslá) bez negatívnych vplyvov na životné prostredie
- 2.3.8. odstrániť stavby, konštrukcie, skládky, výsadbu trvalých porastov v ochrannom pásme VN elektrického vedenia – v zmysle § 36 ods. 15 zákona č. 656/2004 Z.z. o energetike
- 2.3.9. postupne prestavať sídliskové radové garáže na hromadné
- 2.3.10. výstavbu bytových domov, okrem všeobecných technických podmienok pre výstavbu, vyplývajúcich z platnej legislatívy, podmieniť splnením týchto regulatívov: počet podlaží v novej lokalite maximálne štyri nadzemné obytné podlažia; potrebný počet garáží budovať ako súčasť bytového domu;
- 2.3.11. rezervovať výhľadovo plochy obytných území v severozápadnej časti mesta
- 2.3.12. prestavať obytnú zástavbu nižšieho štandardu v juhovýchodnej časti mesta (Gorkého ul.) a severozápadnej časti mesta (Michalovská ul.),
- 2.3.13. nepovoľovať na plochách rodinných a bytových domov funkcie, ktoré by negatívne vplývali na pohodu bývania a základné zložky životného prostredia

Územie rodinných domov (RD)

2.3.14. Prípustné funkčné využitie

- rodinné domy individuálne, dvojdomy, radové, átriové, vily
- obchody, služby a športové zariadenia pre obyvateľov rodinných domov
- garáže pre osobné automobily na pozemkoch rodinných domov a verejné parkoviská

2.3.15. Výnimočne prípustné

- občianska vybavenosť a služby nezávadnej prevádzky
- komerčné záhradníctva
- malé stravovacie zariadenia

- zariadenia pre výchovné, cirkevné, kultúrne, sociálne, zdravotné služby
- zariadenia pre výkup poľnohospodárskej produkcie

2.3.16. Nepripustné

- servisy, garáže mechanizmov
- hygienicky závadná výroba a sklady

Územie bytových domov (BD-4)

2.3.17. Prípustné funkčné využitie

- bytové domy do výšky 4 nadzemných obytných podlaží
- obchody, služby, stravovacie zariadenia a športové zariadenia pre bytové domy
- garáže ako súčasť bytových domov na prízemí a parkoviská pre osobné automobily

2.3.18. Výnimočne prípustné

- zariadenia pre výchovné, cirkevné, kultúrne, sociálne a zdravotné účely
- ubytovacie a stravovacie zariadenia
- nerušivé remeselnícke prevádzky
- zariadenia pre verejnú správu

2.3.19. Nepripustné

- skladové zariadenia, zariadenia na spracovanie a výkup poľnohospodárskej produkcie
- servisy, garáže mechanizmov
- hygienicky závadná výroba

Existujúce územie bytových domov – 5 a viac nadzemných podlaží (BD-5)

2.3.20. Prípustné funkčné využitie

- bytové domy s 5 a viac nadzemnými podlažiami
- obchody, služby, stravovacie zariadenia a športové zariadenia pre bytové domy
- garáže a parkoviská pre osobné automobily

2.3.21. Výnimočne prípustné

- zariadenia pre výchovné, cirkevné, kultúrne, sociálne a zdravotné účely
- ubytovacie a stravovacie zariadenia
- nerušivé remeselnícke prevádzky
- zariadenia pre verejnú správu

2.3.22. Nepripustné

- skladové zariadenia, zariadenia na spracovanie a výkup poľnohospodárskej produkcie
- servisy, garáže mechanizmov
- hygienicky závadná výroba

2.4. Územie kúpeľníctva

- 2.4.1. chrániť plochu pôvodného historického areálu kúpeľov a umiestňovať na nej prednostne liečebné a rehabilitačné zariadenia na báze minerálnych vôd s prioritou liečby kožných, reumatických a pohybových ochorení
- 2.4.2. rezervovať plochu medzi mestom a kúpeľami pre rekreačno – zábavné centrum (vitálny svet - inhalácie, rímsky kúpeľ, tepidárium, svetelná terapia, aromoterapia, masáže)

sprchy, vonkajšie bazény, sauny a atrakcie – divoká rieka, tobogány, fitness, wellness, bowling, golfový trenažér, viacúčelová hala, hotel, vily, apartmány a podobne)

2.4.4. Prípustné funkčné využitie

- liečebné pavilóny a zdravotnícke zariadenia
- doplnkové cirkevné, kultúrne, sociálne, vzdelávacie, obchodné, stravovacie zariadenia
- zariadenia služieb cestovného ruchu
- doplnkové športové (rehabilitačné) stavby a zariadenia
- pohotovostné (služobné) bývanie v nebytových domoch
- súvisiaca dopravná vybavenosť vrátane verejných a vyhradených parkovísk
- súvisiaca technická vybavenosť

2.4.5. Výnimočne prípustné

- v časti medzi kúpeľami a mestom - hygienicky nezávadná prevádzka fľaškovania a expedície liečivej vody

2.4.6. Neprípustné

- skladové zariadenia, zariadenia na spracovanie a výkup poľnohospodárskej produkcie
- servisy, garáže mechanizmov
- čerpace stanice PHM
- priemyselná výroba všetkého druhu
- centrá pre kamiónovú dopravu, garáže, opravovne a parkoviská pre nákladné automobily
- supermarkety, obchodné domy, výstavnice, tržnice a iné hlučné prevádzky

2.5. Územie športu a rekreácie

- 2.5.1. pre letnú rekreáciu rekonštruovať areál kúpaliska, realizovať plánovaný amfiteáter
- 2.5.2. chrániť plochu pre výstavbu krytej plavárne v areáli I. základnej školy
- 2.5.3. podporovať výstavbu krytých športových zariadení priamo v obytnom území (relaxačné fitness centrá, bowling, cyklo areály a pod.)
- 2.5.4. integrovať športové zariadenia v rámci polyfunkčných území OV-B, alebo v areáloch škôl
- 2.5.5. chrániť existujúce plochy detských ihrísk a vytvárať nové na obytných plochách
- 2.5.6. v rámci rekačno - zábavného areálu pri kúpeľoch rezervovať športové plochy
- 2.5.7. pozdĺž Sobraneckého potoka zriadiť cyklotrasu
- 2.5.8. chrániť územie pre výstavbu zariadení športu a cestovného ruchu podľa znázornenia vo výkrese č. 3 Komplexný urbanistický návrh

2.5.10. Prípustné funkčné využitie

- všetky druhy športových stavieb a ihrísk pre deti a dospelých
- zariadenia rekreácie a služieb cestovného ruchu
- doplnkové rehabilitačné stavby a zariadenia pre deti a dospelých
- súvisiaca dopravná a technická vybavenosť

2.5.11. Výnimočne prípustné

- pohotovostné (služobné) bývanie v nebytových domoch
- doplnkové obchodné a stravovacie zariadenia

2.5.12. Neprípustné

- skladové zariadenia, zariadenia na spracovanie a výkup poľnohospodárskej produkcie
- servisy, garáže mechanizmov, čerpace stanice PHM

- priemyslená výroba všetkého druhu
- centrá pre kamiónovú dopravu, garáže, opravovne a parkoviská pre nákladné autá
- supermarkety, obchodné domy, výstavníky a tržnice a iné hlučné prevádzky

2.6. Územie verejnej zelene

- 2.6.1. chrániť plochu zvyšku historického parku pri štadióne, verejné parky na Námestí slobody a pri kostole sv. Vavrinca a zabezpečiť ich revitalizáciu
- 2.6.2. chrániť plochu pri Sobraneckom potoku pre navrhovaný ekopark
- 2.6.3. chrániť sprievodnú zeleň Sobraneckého potoka, revitalizovať ju a prostredníctvom pešieho chodníka s cyklotrasou pozdĺž vodného toku prepojiť kúpele s centrom mesta a mestskou časťou Komárovce
- 2.6.4. sprievodnú zeleň Slaného potoka a Žiarovnice sprístupniť obyvateľom prostredníctvom peších chodníkov a obnoviť brehové porasty výsadbou pôvodných druhov
- 2.6.5. realizovať výsadbu alejí pozdĺž miestnych komunikácií, ciest II. a III. triedy (prioritne alej od bývalého Židovského cintorína do kúpeľov)
- 2.6.6. chrániť a udržiavať plochy cintorínov
- 2.6.7. v ochrannom pásme pohrebiska (cintorína) nepovoľovať žiadne budovy – v zmysle § 16 ods. 8 zákona č. 470/2005 o pohrebníctve

2.6.8. Prípustné funkčné využitie

- verejná zeleň
- pešie chodníky, cyklistické komunikácie a technická vybavenosť
- drobná architektúra

2.6.9. Výnimočne prípustné

- doplnková občianska vybavenosť (mobilné stravovacie zariadenia)
- na cintoríne dom smútku, kolumbárium
- v Ekoparku info-centrum, vrátane zariadení na prezentáciu (model slnečného teplovodného kolektora, slnečného kolektora na výrobu elektriny, model veternej elektrárne, slnečný varič a podobne)

2.6.10 Nepripustné

- Bývanie
- Výroba, čerpace stanice PHM
- Občianska vybavenosť (stavby podľa stavebného zákona)

2.7. Územie záhradkárskej lokality

- 2.7.1. chrániť územie existujúcej záhradkárskej lokality pri Sobraneckom potoku
- 2.7.2. nemeniť funkciu záhradkárskej lokality na výstavbu rodinných domov

2.7.3. Prípustné funkčné využitie

- záhrady okrasné a úžitkové
- zatravnená plocha s výsadbou stromovej, krovinej zelene a okrasných rastlín
- rastlinná poľnohospodárska výroba
- prístupové komunikácie a príslušná technická vybavenosť
- záhradné chatky do 50 m² zastavanej plochy

2.7.4. Výnimočne prípustné

- Kompostovisko pre záhradkárov
- Cyklotrasy

2.7.5. Nepripustné

- stavby na trvalé bývanie, občianska vybavenosť, priemyselná výroba a sklady

2.8. Územie poľnohospodárskej výroby

- 2.8.1. poľnohospodársku výrobu sústrediť v západnej časti bývalého areálu PD v Komárovciach (východnú časť ponúknuť na prevádzky nezávadnej výroby a sklady)
- 2.8.2. počet zvierat podmieniť veľkosťou ochranného pásma, ktoré nesmie zasahovať do obytnej časti
- 2.8.3. parkovanie riešiť na vymedzenej ploche poľnohospodárskej výroby

2.8.4. Prípustné funkčné využitie

- stavby a areály pre ustajnenie hospodárskych zvierat
- ďalšie stavby súvisiace s poľnohospodárskou výrobou
- stavby a zariadenia pre výskumnú a šľachtiteľskú činnosť
- súvisiace dielne, sklady a garáže pre špeciálnu techniku, osobné a nákladné automobily

2.8.5. Výnimočne prípustné

- pohotovostné (služobné) bývanie v nebytových domoch
- čerpacie stanice PHM
- stavby pre pridruženú výrobnú činnosť

2.8.6. Nepripustné

- bývanie
- občianska vybavenosť

2.9. Územie priemyselnej výroby a skladov

- 2.9.1. výstavbu nových výrobných zariadení prednostne lokalizovať v existujúcich priemyselných výrobných areáloch formou rekonštrukcie, resp. intenzifikácie využitia ich územia (brown field)
- 2.9.2. novú priemyselnú výrobu (green field) zásadne umiestňovať na plochách, určených vo výkrese č. 3 Komplexný urbanistický návrh
- 2.9.3. priemyselnú výrobu prednostne realizovať na ploche priemyselného parku schváleného v ÚPN VÚC Košického kraja
- 2.9.4. rezervovať pre výrobné a skladové plochy územia pozdĺž navrhovaných preložiek ciest II. a III. triedy prednostne v západnej časti územia
- 2.9.5. priemyselné prevádzky a sklady na Kúpeľskej ulici postupne reštrukturalizovať a v koridore hlavnej prístupovej cesty do kúpeľov umiestňovať polyfunkčné zariadenia - výrobu kombinovanú s občianskou vybavenosťou (predaj)
- 2.9.6. na Kúpeľskej ulici zásadne neumiestňovať centrá pre kamiónovú dopravu, zariadenia pre manipuláciu s tuhým komunálnym odpadom, zberné dvory a iné prevádzky s nadmernou dopravnou záťažou
- 2.9.7. výstavbu priemyselnej výroby, stavebníctva a skladov, okrem všeobecných technických podmienok pre výstavbu, vyplývajúcich z platnej legislatívy, podmieniť zabezpečením potrebného počtu parkovacích miest v areáli firmy a výsadbou vnútroareálovej zelene, resp. izolačnej zelene v dotykovej polohe s plochami bývania

- 2.9.8. v polyfunkčnom území OV-V prednostne pozdĺž cesty I/50 umiestňovať polyfunkčné objekty občianskej vybavenosti kombinované s nezávadnou výrobou
- 2.9.9. priemyselné plochy alebo občianske vybavenie popri ceste I. triedy sprístupniť účelovou komunikáciou, napojenou na cestu I. triedy, z ktorej bude zabezpečená obsluha územia.

2.9.9. Prípustné funkčné využitie

- priemyselná nezávadná výroba všetkého druhu a sklady, po absolvovaní hodnotenia vplyvov na životné prostredie, skladové hospodárstva a verejnoprospešné prevádzky
- remeselnícke zariadenia spojené s predajom, stavby pre pridruženú výrobnú činnosť
- čerpacie stanice pohonných hmôt spojené s predajom
- dopravné ihrisko - autoškola
- s hlavnou funkciou súvisiaca technická a obslužná vybavenosť
- verejné a vyhradené parkoviská, garáže pre osobné automobily

2.9.10. Výnimočne prípustné

- centrá pre kamiónovú dopravu, garáže, opravovne a parkoviská pre nákladné autá
- zariadenia pre manipuláciu s tuhým komunálnym odpadom a zberné dvory
- obchody, služby, administratívne a správne zariadenia
- doplnkové stravovacie zariadenia
- služobné byty

2.9.11. Nepripustné

- byty v rodinných, bytových domoch a ubytovne
- cirkevné, východné a kultúrne zariadenia
- zdravotnícke zariadenia a zariadenia sociálnej starostlivosti
- stravovacie a ubytovacie zariadenia
- hygienicky závadná výroba a sklady

2.10. Územie technickej a obslužnej vybavenosti

- 2.10.1. rešpektovať plochy existujúcej technickej a obslužnej vybavenosti podľa výkresov technickej infraštruktúry
- 2.10.2. chrániť plochy navrhovanej technickej a obslužnej vybavenosti podľa výkresov technickej infraštruktúry

2.10.3. Prípustné funkčné využitie

- technické objekty pre obsluhu územia vodou, odkanalizovanie, elektrickou energiou, plynom, teplom, telekomunikáciami a elektronickými káblami
- súvisiace zariadenia pre údržbu a zabezpečenie prevádzky

2.10.4. Výnimočne prípustné

- športové plochy
- zeleň

2.10.5. Nepripustné

- stavby v ochranných pásmach
- bývanie a občianska vybavenosť

3. Zásady a regulatívy pre umiestnenie verejného dopravného a technického vybavenia územia

Verejné dopravné vybavenie územia

- 3.1. chrániť územie pre výstavbu preložky cesty č. I/50 (výhľadovo)
- 3.2. chrániť územie pre výstavbu preložky cesty č. II/582 (výhľadovo)
- 3.3. chrániť územie pre výstavbu preložky ciest č. III/050 239 (kúpele) a č. III/55232 (Komárovce) (výhľadovo)
- 3.4. chrániť územie pre vybudovanie siete obslužných a prístupových komunikácií a súvisiacich križovatiek, vyznačených vo výkrese č. 4 Návrh dopravy
- 3.5. chrániť územie pre vybudovanie peších plôch, komunikácií a chodníkov, vyznačených vo výkrese č. 4 Návrh dopravy
- 3.6. chrániť územie pre vybudovanie turistických a cyklistických trás, vrátane premostenia Sobraneckého potoka, vyznačených vo výkrese č. 4 Návrh dopravy
- 3.7. chrániť územie pre vybudovanie sústredených parkovísk a hromadných garáží vyznačených vo výkrese č. 4 Návrh dopravy
- 3.8. odstavné a parkovacie plochy realizovať v zmysle § 8 ods. 5 Vyhlášky č. 532/2002 Z.z. o všeobecných technických požiadavkách na výstavbu formou zazelenených plôch (vodozádržné opatrenia)
- 3.9. kompenzovať záber plôch pre výstavbu parkovacích miest výsadbou zelene na parkoviskách (na 3 parkovacie miesta 1 strom)

Technické vybavenie územia

- 3.10. chrániť koridory pre stavby na ochranu proti veľkým vodám na Sobraneckom potoku
- 3.11. chrániť koridor manipulačného priestoru pozdĺž vodných tokov v šírke 6 m
- 3.12. objekty v blízkosti vodných tokov smerovo umiestniť tak, aby neprekážali odtoku a výškovo, aby neboli ohrozené prípadnými záplavami
- 3.13. akúkoľvek novú výstavbu v lokalitách, ktoré nie sú chránené pred prietokom veľkých vôd, podmieniť zabezpečením jej adekvátnej protipovodňovej ochrany
- 3.14. na zníženie povodňových javov a zlepšenie využitia prírodných vôd je pri každej novej výstavbe alebo významnej rekonštrukcii investor stavby povinný zrealizovať vodozádržné opatrenia, ak ide o nepriepustnú plochu väčšiu ako 50 m² s dobou životnosti dlhšou ako 5 rokov. Pri menších stavbách sa tieto opatrenia odporúčajú
- 3.15. chrániť koridory trás zásobovacích a výtlačných vodovodných potrubí a plochy pre výstavbu technických zariadení pre zásobovanie vodou, vyznačených vo výkrese č. 5 Vodné hospodárstvo a v zmysle zákona č. 442/2002 Z.z. o verejných vodovodoch a verejných kanalizáciách a o zmene a doplnení zákona č. 276/2001 Z.z. o regulácii v sieťových odvetviach
- 3.16. chrániť koridory trás hlavných zberačov kanalizačnej siete a koridory trás, nadväzujúcich uličných stôk, vyznačených vo výkrese č. 5 Vodné hospodárstvo a v zmysle zákona č. 442/2002 Z.z. o verejných vodovodoch a verejných kanalizáciách a o zmene zákona č. 276/2001 Z.z. o regulácii v sieťových odvetviach
- 3.17. chrániť koridory a územia pre výstavbu zariadení zabezpečujúcich zásobovanie elektrickou energiou, a to pre transformátor 110/22 kV v Sobranciaciach a vedenie 110 kV:Sobrance – Michalovce – transformátor Voľa, Sobrance – Snina...
- 3.18. chrániť koridory trás prípojok VN a NN elektrickej siete a plochy pre rekonštrukciu a výstavbu nových trafostaníc, vyznačených vo výkrese č. 6 Energetika
- 3.19. chrániť koridory trás pre rozšírenie STL rozvodov plynu, vyznačených vo výkrese č. 6 Energetika
- 3.20. plynifikáciu rodinných domov na voľných pozemkoch v zastavanom území mesta Sobrance, v lokalitách jednostranne zastavaných komunikácií, zariadení občianskej vybavenosti a podnikateľské objekty riešiť napojením na existujúce prevádzkované STL plynovody o

- prevádzkovom tlaku do 300 kPa, výstavbou samostatných STL plynových prípojok a vhodných typov regulátorov plynu, resp. napojením na existujúce NTL plynovody o prevádzkovom tlaku do 2,1 kPa výstavbou samostatných NTL plynových prípojok
- 3.21.** plynofikáciu novo navrhovaných lokalít – IBV riešiť výstavbou nových stredotlakových plynovodov D 63 (50) z materiálu PE (návrh svetlosti potrubia po preverení hydraulického prepočtu miestnych plynovodných sietí). Napojenie jednotlivých rodinných domov riešiť samostatnými STL plynovými prípojkami so samostatnou reguláciou plynu, osadením vhodných typov domových regulátorov tlaku zemného plynu
- 3.22.** vytvoriť podmienky pre 100%-nú telefonizáciu bytov a 30%-nú telefonizáciu pre občiansku vybavenosť z celkového počtu navrhovaných HTS bytov
- 3.23.** vytvárať podmienky pre rozvoj informatizácie a internetizácie mesta

4. Zásady a regulatívy zachovania kultúrnohistorických hodnôt

- 4.1.** zabezpečiť základnú ochranu a zachovanie pamiatkových hodnôt národnej kultúrnej pamiatky (NKP) Vily Varady, zapísanej v Ústrednom zozname pamiatkového fondu SR
- 4.2.** vlastníci NKP si musí k zámeru obnovy a k projektovej dokumentácii v zmysle § 32 odseku 2 a odseku 9 pamiatkového zákona vyžiadať rozhodnutie Krajského pamiatkového úradu v Košiciach
- 4.3.** rešpektovať ochranu archeologických nálezísk: poloha Baťkov, poloha Duna - na lúkach bývalých ŠM, poloha Od cibavského a poloha Farské zeme
- 4.4.** pri príprave akejkoľvek stavebnej činnosti a jej následnej realizácii v kat. území musí byť rešpektovaný zákon č. 50/1976 Zb. O územnom plánovaní a stavebnom poriadku v znení neskorších predpisov a zákon č. 49/2002 Z.z. o ochrane pamiatkového fondu
- 4.5.** v zmysle § 41 odseku 4 pamiatkového zákona je povinnosťou vyžiadať si v územnom a stavebnom konaní všetkých väčších stavieb a líniových stavieb plánovaných na území, na ktorých sa nachádzajú evidované archeologické náleziská, stanovisko alebo rozhodnutie Krajského pamiatkového úradu Košice
- 4.6.** v prípade zistenia archeologického nálezu mimo povoleného výskumu je nutné ohlásiť nález Krajskému pamiatkovému úradu Košice alebo mestu Sobrance
- 4.7.** ak sa pri povoľovaní, alebo uskutočňovaní stavby nájdu archeologické nálezy, je nutné ohlásiť nález stavebnému úradu a Krajskému pamiatkovému úradu Košice, nález sa musí ponechať bez zmeny až do obhliadky príslušným orgánom
- 4.8.** do evidencie pamätihosností mesta (§ 14 zákona č. 49/2002 Z.z. o ochrane pamiatkového fondu) zaradiť:
- vila MUDr. Russaya, Vila JUDr. Maxima so záhradou
 - dom z roku 1920 (terajšia sporiteľňa)
 - Schwartzov dom z r. 1935 (bývalé kino)
 - grófska pivnica
 - Tabišov mlyn (historické technické dielo)
 - pamätná tabuľa na budove historickej bývalej ľudovej školy – rodný dom Prof. Dr.Sc. Dr.h.c. Miroslava Stolín, zakladateľa modernej náuky o ochrane lesa - osobnosť lesníckeho školstva a lesníctva doma aj v zahraničí (1923-2004)
 - pamätník 2. svetovej vojny
 - náhrobok rodiny Sztáray.
- 4.9.** v zmysle regulatívu ÚPN ÚÚC č. 5.4.: „rešpektovať novodobé urbanistické a architektonické diela“ - zachovať Námestie slobody (objekty námestia a park) a chrániť vytipované novodobé architektonické diela: rím.- kat. kostol sv. Vavrinca, grécko - kat. chrám, rímsko - kat. kaplnka sv. Petra a Pavla v Sobraneckých kúpeľoch, dom Schengenu a polyfunkčný nájomný dom na Štefánikovaj ulici

- 4.10. Štefánikovu ulicu v úseku od križovatky s cestou I/ 50 po navrhovanú kruhovú križovatku pri grécko – kat. chráme považovať za hlavnú kompozičnú os centrálnej mestskej zóny (historická Hlavná ulica) s perspektívou vytvorenia skľudnenej ulice (po realizácii preložky cesty III. triedy)
- 4.11. za hlavné dominanty mesta považovať: rímsko-katolícky kostol, grécko-katolícky chrám, dom Schengenu
- 4.12. pri umiestňovaní nových výškových dominant zachovať charakteristické diaľkové pohľady v najexponovanejších smeroch (pri vstupe do mesta z východnej a západnej strany) tak, aby sa zachovala charakteristická panoráma mesta

5. Zásady a regulatívy pre ochranu a využívanie prírodných zdrojov, pre ochranu prírody, pre vytváranie a udržiavanie ekologickej stability vrátane plôch zelene

- 5.1. Podľa odporúčaní R-ÚSES okresu Michalovce je potrebné rozvoj kúpeľov navrhovať v súlade s funkciou regionálneho biocentra, t.j. zachovať zvyšky lesných, lúčnych spoločenstiev, brehové porasty a vylúčiť úpravy potoka
- 5.2. chrániť kúpeľný les, navrhnúť doplnenie druhového zloženia lesných porastov o ihličnaté dreviny, na funkčné plochy navrhnúť výsadbu okrasných drevín, v dvojetážových lesných porastoch v spodnej etáži znížiť z estetických dôvodov zakmenie (požiadavka ObLÚ Michalovce) - je možné realizovať pri obnove Lesného hospodárskeho plánu (podľa vyjadrenia Lesov SR, š.p., Odštepny závod Sobrance)
- 5.3. rešpektovať v grafickej časti ÚPN mesta zdokumentované prvky regionálneho a miestneho územného systému ekologickej stability - biocentra: areál kúpeľov, Kľukatina, Židovský cintorín, biokoridory: Sobranecký potok, Žiarovnica, Lukavec, Slaný potok
- 5.4. zachovať prírodnú brehovú vegetáciu pozdĺž vodných tokov (kanálov) pretekajúcich katastrálnym územím mesta a ich reguláciu riešiť ekologicky prijateľným spôsobom
- 5.5. v území s vysokým stupňom zornenia vytvárať podmienky pre rozčlenenie veľkých orných plôch výsadbou zelene v remízkach a okolo poľných ciest a kanálov
- 5.6. drevinové zloženie nových plôch zelene a izolačných pásov vo voľnej krajine musí zodpovedať pôvodnému zloženiu zachovaných lesných fragmentov
- 5.7. riešiť v zastavanom území mesta zachovanie, udržiavanie a zvýšenie podielu drevinovej vegetácie vo verejných i súkromných priestoroch
- 5.8. doplniť protipovodňové opatrenia na protipovodňovú ochranu pred prietokom Q100 ročných veľkých vôd, úpravu vodných tokov (kanálov) v na Q100 riešiť ekologicky vhodným spôsobom
- 5.9. pre potreby opráv a údržby ponechať pozdĺž toku Žiarovnica a kanála Veľké Revištie-Bežovce (vodohospodársky významné toky) voľný nezastavaný pás šírky 10,0 m, pozdĺž ostatných vodných tokoch 5,0 m v zmysle § 49 ods. 2 zák. č. 364/2004 Z.z. o vodách v znení neskorších predpisov
- 5.10. rešpektovať ochranné pásmo lesa, ktoré v zmysle ustanovenia §10 ods. 1 zákona NR SR č. 326/2005 Z.z. o lesoch tvoria pozemky do vzdialenosti 50 m od hranice lesného pozemku
- 5.11. pozemky vhodné na náhradnú výsadbu sú plochy cintorínov a verejnej zelene; zaradenie pozemkov do evidencie prerokuje mesto s ich vlastníkmi - § 48 zákona č. 543/2002 Z.z. o ochrane prírody a krajiny
- 5.12. zabezpečiť ochranu najvzácnejších stromov prostredníctvom VZN mesta: platan javorolistý v kúpeľoch, korkovník amurský pri amfiteátri, pavlovnia cisárska v Maximovej záhrade
- 5.13. vytvárať podmienky pre výsadbu drevinovej zelene okolo ciest I., II. a III. triedy, poľných ciest
- 5.14. v maximálne možnej miere zachovať existujúce brehové porasty vodných tokov, na regulovaných častiach tokov vytvárať výsadbou nové, resp. rekonštruované brehové porasty
- 5.15. chrániť a zveľaďovať plochy verejnej zelene, najmä verejné parky, cintoríny
- 5.16. revitalizovať Sobranecký potok.

6. Zásady a regulatívy starostlivosti o životné prostredie

- 6.1. usmerniť cielené nakladanie s odpadmi budovaním nových zariadení na zhodnocovanie a zneškodňovanie odpadov, ako aj budovaním zariadení na iné nakladanie s odpadmi v súlade s Programom odpadového hospodárstva mesta
- 6.2. pre zber papiera, plastov, skla v meste plošne rozmiestniť zberné nádoby, z ktorých sa odpad bude pravidelne odvážať podobne ako komunálny odpad. Zber ostatného odpadu vyhlásiť Mestským úradom v určitých dňoch, kedy sa pripravia kontajnery pre jednotlivý druh odpadu
- 6.3. riešiť stanovištia zberných nádob na odpady na sídliskách stavebne upravené tak, aby boli ľahko čistiteľné a aby boli chránené pred poveternostnými vplyvmi - požiadavka Regionálneho úradu verejného zdravotníctva (odporúčame vysadiť k ochranným konštrukciám popínavé rastliny)
- 6.4. problémové látky zneškodňovať odbornou organizáciou /akumulátory, vypálené žiarivky a pod./
- 6.5. nevyužitelný KO vyvážať na riadenú skládku KO prostredníctvom špecializovanej organizácie
- 6.6. vo výrobných zariadeniach zabezpečiť separáciu odpadov; na druhotné suroviny odpredávať papier, sklo, odpadové fólie, obaly a nádoby z plastov bez obsahu škodlivín a drevný odpad
- 6.7. biologické rozložiteľné odpady kompostovať, kompostáreň situovať na plochu bývalého hospodárskeho dvora v Komároavciach.

7. Vymedzenie zastavaného územia mesta

- 7.1. rešpektovať navrhovaný územný rozvoj funkčných plôch, ktorý si vyžaduje rozšírenie hranice zastavanosti územia v lokalitách, znázornených vo výkrese č. 3. Komplexný urbanistický návrh

8. Vymedzenie ochranných pásiem a chránených území podľa osobitných predpisov

- 8.1. cesta I. triedy č. 50 - od osi krajnej vozovky 50 m a na každú stranu v úseku mimo zastavané územie mesta
- 8.2. navrhovaná preložka cesty I. triedy č. 50 – 50 m od osi krajnej vozovky na každú stranu
- 8.3. cesta II. triedy č. 582- od osi krajnej vozovky 25 m na každú stranu v úseku mimo zastavané územie mesta
- 8.4. navrhovaná preložka cesty II. triedy č. 582 – 25 m od osi krajnej vozovky na každú stranu
- 8.5. cesty III. triedy č. 050 239 a č.55232 - od osi krajnej vozovky 20 m na každú stranu v úseku mimo zastavané územie mesta
- 8.6. navrhované preložky ciest III. triedy č. 050 239 a č.55232 – 20 m od osi krajnej vozovky na každú stranu
- 8.7. čistiareň odpadových vôd 350 m
- 8.8. ochranné pásmo elektrických vedení od 1 do 35 kV vrátane - pre vodiče bez izolácie 10 m, v súvislých lesných priesekoch 7 m; pre vodiče so základnou izoláciou 4 m, v súvislých lesných priesekoch 2 m; pre zavesené káblové vedenie 1 m
- 8.9. od 35 do 110 kV vrátane 15 m
- 8.10. ochranné pásmo zaveseného káblového vedenia s napätím od 1 do 110 kV vrátane je 2 m od krajného vodiča na každú stranu
- 8.11. ochranné pásmo vonkajšieho podzemného elektrického vedenia je 1 m pri napätí do 110 kV vrátane od krajného vodiča na každú stranu
- 8.12. ochranné pásmo elektrickej stanice vonkajšieho vyhotovenia s napätím do 110 kV je vymedzené zvislými rovinami, ktoré sú vedené vo vodorovnej vzdialenosti 10 m kolmo na oplotenie alebo na hranicu objektu elektrickej stanice od konštrukcie transformovne

- 8.13. ochranné pásmo elektrickej stanice s vnútorným vyhotovením je vymedzené oplotením, alebo obostavanou hranicou objektu elektrickej stanice, pričom musí byť zabezpečený prístup do elektrickej stanice na výmenu technologických zariadení
- 8.14. ochranné pásmo pre plynovody a prípojky s menovitou svetlosťou do 200 mm - 4 m
- 8.15. ochranné pásmo pre NTL a STL plynovody a prípojky v zastavanom území obce 1 m
- 8.16. ochranné pásmo pre STL plynovody a prípojky vo voľnom priestranstve a v nezastavanom území 10 m
- 8.17. ochranné pásmo regulačnej stanice 8 m od RS - § 56 ods. 2 písm. f) zákona č. 656/2004
- 8.18. bezpečnostné pásmo regulačnej stanice 50 m od RS - § 57 ods. 2 písm. h) zákona č. 656/2004
- 8.19. pásmo hygienickej ochrany prírodného liečivého zdroja 2. a 3. stupňa
- 8.20. pásmo ochrany verejného vodovodu a verejnej kanalizácie 1,5 m do priemeru 500 mm vodorovnej vzdialenosti od vonkajšieho pôdorysného okraja potrubia na obidve strany
- 8.21. pásmo ochrany verejného vodovodu a verejnej kanalizácie 2,5 m nad priemer 500 mm vodorovnej vzdialenosti od vonkajšieho pôdorysného okraja potrubia na obidve strany
- 8.22. ochranné pásmo cintorína (pohrebiska) 50 m
- 8.23. ochranné pásmo lesa 50 m
- 8.24. ochranné pásmo min. 5m od brehovej čiary melioračných kanálov
- 8.25. elektronické komunikačné káble

9. Plochy pre verejnoprospešné stavby, pre vykonanie delenia a sceľovania pozemkov, pre asanáciu a pre chránené časti krajiny

- 9.1. rezervná plocha pre preložku cesty I/50 podľa znázornenia vo výkrese č. 4 Návrh dopravy
- 9.2. rezervná plocha pre preložku cesty II/552 podľa znázornenia vo výkrese č. 4 Návrh dopravy
- 9.3. rezervná plocha pre preložku cesty III/050239 podľa znázornenia vo výkrese č. 4 Návrh dopravy
- 9.4. rezervná plocha pre preložku cesty III/55232 podľa znázornenia vo výkrese č. 4 Návrh dopravy
- 9.5. rezervné plochy pre kruhové križovatky podľa znázornenia vo výkrese č. 4 Návrh dopravy
- 9.6. plochy pre mostné cestné prepojenia cez Sobranecký potok podľa znázornenia vo výkrese č. 4 Návrh dopravy
- 9.7. plochy pre mostné pešie prepojenia cez Sobranecký potok podľa znázornenia vo výkrese č. 4 Návrh dopravy
- 9.8. plochy komunikácií a chodníkov podľa znázornenia vo výkrese č. 4 Návrh dopravy
- 9.9. plochy pre stavby cykloturistických trás podľa znázornenia vo výkrese č. 4 Návrh dopravy
- 9.10. plocha pre protipovodňový múr pri Sobraneckom potoku v časti Komárovce
- 9.11. plochy pre stavby zásobovacích a výtlačných potrubí a technických zariadení pre zásobovanie vodou podľa znázornenia vo výkrese č. 5 Vodné hospodárstvo
- 9.12. plochy pre stavby hlavných zberačov kanalizačnej siete a koridory trás, nadväzujúcich uličných stôk podľa znázornenia vo výkrese č. 5 Vodné hospodárstvo
- 9.13. plochy pre stavbu prekládky el. vedenia podľa znázornenia vo výkrese č. 6 Energetika
- 9.14. plochy pre stavby prípojok VN a NN elektrickej siete, rekonštrukcia a výstavba nových trafostaníc, vyznačených v grafickej časti dokumentácie územného plánu podľa znázornenia vo výkrese č. 6 Energetika
- 9.15. plochy pre stavbu rozšírenia STL rozvodov plynu podľa znázornenia vo výkrese č. 6 Energetika
- 9.16. plochy pre stavby telekomunikačnej káblovej siete a súvisiacich technologických zariadení
- 9.17. na postupnú prestavbu sú určené lokality s nižším štandardom rodinných domov na Ulici Gorkého a v severozápadnej časti územia – Ul. Michalovská
- 9.18. na postupnú asanáciu sú určené plochy radových garáží na Námestí slobody pri Sobraneckom potoku a ich náhrada za hromadnú garáž.

10. Určenie pre ktoré časti mesta je potrebné obstarat' územný plán zóny

10.1. V územnom pláne zóny je potrebné podrobnejšie riešiť:

- areál Sobraneckých kúpeľov
- centrálna mestská zóna
- sídlisko Juh
- lokality s rozsiahlejšou výstavbou (výrobné plochy alebo obytné), kde spôsob parcelácie pozemkov vyžaduje scelovanie alebo delenie parciel a kde ÚPN-Z nahradí následné územné konanie.

10.2. V územno – plánovacích podkladoch je potrebné podrobnejšie riešiť:

- Štúdia revitalizácie Sobraneckého potoka
- Urbanistická štúdia územia medzi mestom a Sobraneckými kúpeľami
- Športovo - relaxačný areál a verejný park pri štadióne
- Ekopark pri Sobraneckom potoku
- Sídlisko L. Novomestského – riešenie statickej dopravy
- Sídlisko Námestie slobody - riešenie statickej dopravy
- Lokalita „záhradného bývania“ v SZ časti územia

11. Zoznam verejnoprospešných stavieb

Verejnoprospešné stavby vyplývajúce pre katastrálne územie mesta z ÚPN VÚC Košického kraja:

- 11.1.** preložka cesty I/50 (č.1.5.1.)
- 11.2.** rekonštrukcia a úprava cesty II/582 (č. 1.6.14.)
- 11.3.** transformátor 110/22 kV v Sobranciach (č. 5.7.1.)
- 11.4.** vedenie 110 kV v smere Sobrance – Michalovce – transformátor Voľa a Sobrance – Snina

Verejnoprospešné stavby vyplývajúce z ÚPN mesta Sobrance

- 11.5.** samostatné odbočovacie a zaraďovacie pruhy (križovatka s komunikáciou smerujúcou k štadiónu a mestskému kúpalisku pri hypermarkete, pri nemocnici a požiarnej zbrojnici) pri existujúcich križovatkách cesty I/50 s mestskými komunikáciami
- 11.6.** pozdĺž cesty I/50 v západnej polohe Michalovskej ulice zrealizovať chodník pre peších na prepojenie výrobných areálov so zastávkami SAD, bývaním a občianskou vybavenosťou. Pozdĺž cesty I/50 v celom úseku zrealizovať obojstranné pešie chodníky min. šírky 2,0m – západná poloha Michalovskej ulice, chodník od požiarnej zbrojnice k zastávke SAD v smere jazdy Sobrance – V. Nemecké
- 11.7.** v severnej polohe Kúpeľnej ulice vybudovať peší chodník na prepojenie zastávok SAD s areálom SAD, Združenou školou SOU, Lesy SR, atď.
- 11.8.** v časti Komárovce prestavať cestu III/55232 na kategóriu MZ 12/50, s min. jednostranným peším chodníkom a samostatnými zastavovacími pruhmi pre spoje SAD na zastávkach
- 11.9.** na cestách II. a III. triedy na všetkých zastávkach SAD vybudovať samostatné zastavovacie pruhy pre autobusy s vybavením zastávok nástupnými a čakacími priestormi pre cestujúcich
- 11.10.** v časti zástavby v Komárovciach prestavať cesty na kategóriu MO 3,75/30 v plnom profile so zriadením výhybní pri vjazdoch na pozemky rodinných domov
- 11.11.** v nových lokalitách bývania realizovať obslužné komunikácie v kategórii MO 7,5/40 so šírkou vozovky 6,5m a obojstrannými chodníkmi pre peších min. šírky 1,5m, v zmysle STN 73 6110. Požadovaná šírka uličného priestoru je min. 12,0m so zabezpečením rozhľadových pásiem v križovatkách
- 11.12.** pozdĺž ulice P.Horova vybudovať peší chodník pri kúpalisku
- 11.13.** v nových lokalitách rodinných domov pozdĺž obslužných komunikácií zrealizovať pešie chodníky šírky min. 2,0m
- 11.14.** mostné cestné a pešie prepojenia cez Sobranecký potok podľa výkresu č. 4 Návrh dopravy

- 11.15. cyklotrasa pozdĺž Sobraneckého potoka
- 11.16. dostavba protipovodňového ochranného múru na pravej strane Sobraneckého potoka v Komárovciach
- 11.17. dostavba uličných vedení technickej infraštruktúry v lokalite I. – Ul. A. Bernoláka
- 11.18. výstavba napojovacích sietí pre lokalitu III. – sídlisko Juh
- 11.19. preložka 22 kV vedenia č. 528 Michalovce – Sobrance podľa výkresu č. 6 – energetika
- 11.20. výstavba 22 kV úložných káblov podľa výkresu č. 6 – energetika
- 11.21. výstavba nových trafostaníc podľa výkresu č. 6 – energetika
- 11.22. výstavba napojovacieho plynovodu DN 80 PN3 Sobrance – Blatné Remety
- 11.23. revitalizácia Sobraneckého potoka, manipulačný priestor okolo potoka s cyklotrasou
- 11.24. stavby telekomunikačnej káblovej siete a súvisiacich technologických zariadení
- 11.25. kompostáreň
- 11.26. rozšírenie cintorína
- 11.27. verejná zeleň.

Na uskutočnenie verejnoprospešných stavieb možno podľa § 108 zákona č. 50/1976 Zb. o územnom plánovaní a stavebnom poriadku (stavebný zákon) v znení neskorších predpisov pozemky, stavby a práva k nim vyvlastniť alebo vlastnícke práva k pozemkom a stavbám obmedziť.

Opatrenia vo verejnom záujme - zachovanie a rozvoj prvkov systému ekologickej stability a krajiny tvorby

12. Záverečné ustanovenia

- 12.1. Závaznú časť Územného plánu mesta Sobrance schválilo Mestské zastupiteľstvo v Sobranciach uznesením č. 60/2008 dňa 21.8.2008.
- 12.2. Kompletná dokumentácia (textová a grafická časť) je uložená na Mestskom úrade v Sobranciach, príslušnom stavebnom úrade a na Krajskom stavebnom úrade v Košiciach.
- 12.3. Orgán územného plánovania, ktorý obstaral územnoplánovaciú dokumentáciu, sleduje dodržiavanie Závaznej časti ÚPN mesta Sobrance, ktorá bola vyhlásená VZN č.8/2008.
- 12.4. Mesto je povinné v zmysle § 30 ods. 4 stavebného zákona pravidelne, najmenej raz za štyri roky, preskúmať schválený územný plán, či nie sú potrebné jeho zmeny alebo doplnky alebo či netreba obstaráť nový územný plán.
- 12.5. Obstarávanie zabezpečuje orgán územného plánovania – mesto Sobrance prostredníctvom odborne spôsobilej osoby v zmysle § 2a stavebného zákona.

13. Schéma záväzných častí - v grafickej časti ÚPN mesta

4. Doplnujúce údaje

Východiskové podklady a materiály

1. Územný plán veľkého územného celku Košického kraja schválený nariadením vlády SR č. 281 zo dňa 12. 5.1998 a následné Zmeny a doplnky 2004 schválené Zastupiteľstvom KSK dňa 30.8.2004
2. Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja KSK, schválený Zastupiteľstvom KSK dňa 15.10.2002
3. Konceptia rozvoja sociálnych služieb v Košickom samosprávnom kraji na roky 2007 – 2013
4. Regionálny územný systém ekologickej stability okresu Michalovce - Sobrance (SAŽP BB, pobočka KE 1994)
5. Informácie o kvalite ovzdušia a o podiele jednotlivých zdrojov na jeho znečisťovaní v Košickom kraji v roku 2005 (KÚŽP – Košice, nov. 2006)
6. Podklady ŠOP SR, Správy CHKO Vihorlat - Michalovce a Obvod. úradu ŽP MI, pracovisko Sobrance
7. Územný plán SÚ Sobrance z r. 1981
8. Prehodnotenie ÚPN SÚ Sobrance, (URBION – Košice, r.1992), schválený dňa 29.4.1993
9. Územný plán CMZ Sobrance, (spracovateľ URBAN v.o.s. – Košice, 1997), schválený uznesením Zastupiteľstvom mesta č. 174 dňa 30.10.1997
10. Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja mesta (SARA – Bardejov, 2006), schválený Zastupiteľstvom mesta dňa 21.11.2006
11. Priemyselné parky Sobrance (MsÚ- Sobrance, 2005)
12. Program odpadového hospodárstva mesta Sobrance a technických služieb Sobrance do roku 2005
13. Štúdiá možností riešenia protipovodňových opatrení v povodí Sobraneckého potoka (SVP– OZ Košice, 2005)
14. Encyklopédia Slovenska, V. zväzok (VEDA, vydavateľstvo SAV, 1981)
15. Mestá a obce Slovenska (Donátus, spol. s r.o., 1999)
16. Encyklopédia miest a obcí Slovenska (PS-LINE, spol. s r.o., 2005)
17. Kultúrne pamiatky Zemplína (PhDr. Viera Čurmová, Zemplínska spoločnosť – Michalovce, 2005)
18. Sobranecký kraj – zážitky a spomienky (Štefan Blaško, Slovenský ústav Cleveland-Rím, 1981)
19. Životné prostredie sídelného útvaru Sobrance so zameraním na verejnú zeleň (Hana Maximová, 1993)
20. Historický prieskum – minulosť lesov Lesného závodu Sobrance (Ústav pre hosp. úpravu lesov Zvolen, 1975)
21. Zhodnotenie zdrojov minerálnej vody v Sobraneckých kúpeľoch a možností intenzifikácie ich využitia (Mgr. Peter Petrivaldský, Košice, 1992)
22. Prognóza obyvateľstva SR do roku 2025 (Výskumné demografické centrum, INFOSTAT, Bratislava 2006)
23. Podklady a informácie org. štátnej správy, organizácií, právnických osôb, poskytnuté v rámci prípravných prác
24. Uznesenie Vlády SR č. 463/2007 z 30.5.2007 k Informácii o sociálno-ekonomickej situácii v okrese Sobrance
25. Dokumentácie pre územné rozhodnutie a stavebné povolenie (podrobnejšie v časti prieskumov a rozborov)
26. Konceptia rozvoja mesta Sobrance v oblasti tepelnej energetiky (ENERGY CONTROL, a.s. Bratislava a ENAS, s.r.o. – Banská Bystrica, sept. 2007)

Stručná história mesta

Mesto Sobrance leží na území, kde sa prelínali kultúrne vplyvy historických regiónov Zemplínskej a Užskej župy s pozoruhodným kultúro-historickým potenciálom. Podľa podkladu č. 18 najstarší záznam o Sobranciaci pochádza z roku 1344 ako časť Tibavského panstva (Vásáros Tiba – Trhová Tibava) známeho z roku 1282. Trhové právo dostali roku 1351 a jarmočné roku 1398. V roku 1715 boli Sobrance zničené, ale v roku 1828 mali 49 domov s 527 obyvateľmi. V časoch Rakúsko-Uhorska, kedy bol Sobranecký okres časťou Užhorodskej župy a pred 1. svetovou vojnou hranice Sobraneckého kraja boli totožné s hranicami vtedajšieho Sobraneckého okresu. Východná hranica Sobraneckého okresu bola aj východnou krajinskou hranicou medzi Slovenskom a Podkarpatskou Rusou po Prvej svetovej vojne, kedy vznikla Česko-Slovenská republika. V Prvej ČSR bol Sobranecký okres časťou Zemplínskej župy (1922), neskôr bol časťou dvadsiatej župy krajiny Slovenskej, župy Košickej (1931). Po Druhej svetovej vojne roku 1945 tá istá hranica sa stala štátnou hranicou medzi Česko-Slovenskom a ZSSR.

Najbližšia železničná stanica od Sobraniec bola v Michalovciach - vzdialená 22 km, a 14 km na východ bol Užhorod. Pred a po prvej svetovej vojne do Sobraniec sa cestovalo na vozoch a peši. Prvý autobus od roku 1921 premával raz denne medzi Sobraneckými kúpeľmi a Užhorodom. V roku 1926 prvý veľký autobus premával raz denne na linke Užhorod – Sobrance – Michalovce – Sečovce – Košice a späť.

Zachovalé slovenské názvy a Sotácke nárečie sú dôkazom slovenskosti Sobranecka – v najvýchodnejšej časti Slovenska. Ulice sa menovali buď menami obcí, do ktorých smerovali (Komárovská, Rybnická, Michalovská, Kúpeľská, grófska, Horňanská, Hlavná, Cintorínska), alebo menami ľudí, ktorí na nej bývali (Čuhova, Onderova, Novákova). Až v roku 1928 bolo zavedené elektrické osvetlenie elektrickým prúdom z vyšného mlyna, vyrábaným vodou z Horňanského potoka. Sobrance mali grófsky kaštieľ, synagógu, r.k. kostol, dve kúrie, banku, ľudovú školu, jarmočisko, tehelňu, liehovar (Chuha), tri bytúnky a tri mlyny (Tabiš, Veligdan, Balog-Klein) a okresné obilné skladisko. Po prvej svetovej vojne boli v Sobranciaci tri veľkostatky, ktorých majitelia boli Maďari, hoci celý okres bol rýdzo slovenský (1. István Csuhá – bývalý užhorodský župan z čias Uhorska; 2. grófka Irma Sztáray - dvorná dáma Rakúskej cisárovnej Amálie Eugenie Alžbete Bavorskej – manželky Františka Jozefa, ktorá bola zavraždená v Ženeve dňa 10.9.1898 talianskym teroristom Luigim Lucchienim, keď kráčala so svojou dvornou dámou-grófkou Sztáray z hotela k svojmu parníku. Cisárovná zomrela v náručí sobraneckej grófkky. Kaštieľ grófkky, v areáli ktorého bol aj cintorín, bol počas 2. svetovej vojny zrovnaný so zemou. V záhrade kaštieľa roku 1946 položili základný kameň budovy Domu ľudového zdravia. Tretí majetok Fehérváryovcov bol v prenájme. Spravoval ho Rosenfeld. Kvetinové, zeleninové a ovocné záhrady týchto panstiev so skleníkmi boli vo vzornom poriadku. Chuhovci často odchádzali na vakácie do Anglicka. Starostlivým záhradníkom u grófkky bol pán Starinčák. Asi 90% obyvateľstva tvorili roľníci – nie bohatí, ale statoční, bohobojní a usilovní, z ktorých sa zrodila mladá slovenská inteligencia.

V Sobranciaci boli od nepamäti dobytie a výkladné jarmoky raz mesačne – vždy v stredu. Jarmoky boli známe pre veľký trh rožného dobytku, koní, kôz oviec priháňaných najmä z bývalej Podkarpatskej Rusi. Dobytie jarmoky boli na „jarmarčisku“ na Michalovskej ulici, neďaleko tehelne, v ktorej sa vyrábali ručné a továrenské tehly. (v „Gavulovej chyži“ sa pečiatkovali „dobytie pasy“ s jednokorunovými kolkami). Výkladné jarmoky boli hlavne na ul. Hlavnej a Čuhovej – pod celtovými šiatrami. Sobranecké veľké jarmoky boli tradičné až do konca Druhej svetovej vojny. To, že Sobranecká oblasť bola malou obilnou komorou, dokazujú aj tmavé komory za zadnými izbami gazdovských domov. Boli to sýpky, v ktorých sa uschovávali zásoby obilnín od starej po novú. Za Prvej republiky bolo v Sobranciaci vystavené a prosperujúce Okresné družstevné obilné skladisko (podľa podkl. č. 18).

V chotároch obcí Horňa a Baškovce sa nachádzajú minerálne pramene, ktoré dali vznik Sobraneckým kúpeľom, ktoré sú v listinách zaznačené od roku 1336, skôr ako sídlo Sobrance, ktoré sa vtedy nazývali Vásáros Tiba – Trhová Tibava. Kúpele v 20. rokoch 20. storočia mali hostov ubytovaných v pavilónoch a lekára, tajomníka, maséra, ošetrovateľky, záhradníka so skleníkom a pomocnými robotníkmi a dievčatami v krojoch, ktoré sa denne starali o záhony kvetov pozdĺž chodníkov a v kruhoch. Strojársky personál mal na starosti zohrievanie minerálnej vody pre kúpele a tiež pre elektrické osvetlenie. Kúpele mali aj dve reštaurácie s terasou. Jedáleň na ľavej strane vchodu do kúpeľov bola židovská „kóšerná“. Cigáni mali v prostriedku promenády – oproti prameňu vlastnú hudobnú terasu. V nej koncertovali dopoludnia a popoludní (užhorodská a cigánska hudba). V poslednú júnovú nedeľu, na sviatok sv. Petra a Pavla, v malej rím.-kat. kaplnke sa konal kúpeľný odpust – hody. Po 2. svetovej vojne športový klub Jednota organizoval preteky v Sobraneckých kúpeľoch (návštevníci z Užhorodu a Michaloviec), po ktorých bola v kúpeľoch tanečná zábava s voľbou kráľovnej krásy. (zdroj: 50 r. futbalu v SO).

V Sobraneckom okrese žili slovenskí gréckokatolíci, rímsko-katolíci, kalvíni a Židia. Najstaršia RK farnosť bola

založená roku 1306 v Tibave. V roku 1943 sa Sobrance stali samostatnou farou s 9 filiálkami. Viac než 60% obyvateľstva okresu tvorili slovenskí gréckokatolíci. Z Nižno-Rybničnej farnosti roku 1947 bola utvorená gréckokatolícka fara v Sobranciach, ktorej kaplnka bola v Čuhovej kúrii v Sobranciach. Vysvätil ju 20.10.1947 prešovský GK biskup Pavol Gojdič (neskôr blahoslavený). Pred posviackou sa slúžievali striedavo v r.k. kostole gréckokatolíckej a rímskokatolíckej bohoslužby. Kňazi si navzájom vypomáhali. Židia mali školu, synagógu s rabínom a kóšerným „rezníkom“. Pred Veľkou nocou roku 1943 boli Židia z celého okresu násilne vyvezení do Užhorodu na Tehelňu a odtiaľ v nákladných vagónoch presunutí do Poľska. Bolo to hrozné a smutné...(podkl.č.18)

Z hľadiska umenia sú Sobrance významné vďaka majstrovi Eugenovi Krónovi, ktorý sa tu narodil v roku 1883. Bol predstaviteľom novej výtvarnej umeleckej školy so sociálnym zameraním. Študoval v Budapešti na vysokej škole výtvarných umení, kde pracoval ako litograf. V roku 1920 prišiel do Košíc a v rokoch 1921-26 otvoril vlastnú súkromnú výtvarnú školu, kde získali umelecké základy Július Jakoby, Koloman Sokol, Juraj Collinásy, Ľudovít Feld, Imrich Oravec, Jozef Fabíni a iní. V roku 1927 sa odsťahoval do Talianska – žil v Miláne, kde pôsobil ako grafik. V roku 1956 sa usadil v Maďarsku a pravdepodobne zomrel a Budapešti roku 1972. Krón bol nadnárodný umelec, reprezentant sociálnej tematiky. Jednou z predstaviteľiek novej výtvarnej generácie je slovenská akademická maliarka Viola Motýľová-Pálfyová, ktorá sa narodila 7.7.1935 v Sobranciach.

Firmy pôsobiace v meste Sobrance

vo výkrese	HOSPODÁRSKE AKTIVITY	kapacity	ZÁMERY
53	GIRPEK – pekáreň	3524 m ² pl. areálu 180 m ² zast. pl. 4 zamestnancov	
54	JAS EXPORT Sobrance s.r.o.	7572 m ² pl. areálu 2131 m ² zast. pl. 79 zamestnancov	
55	PLYNROZ a.s. - stavebniny	8952 m ² pl. areálu 108 m ² zast. pl. 2 zamestnancov	
56	Stavebniny – Čalovka – KOVEX Ul. Michalovská – bývalé OSP	2134 m ² pl. areálu 232 m ² zast. pl. 1 zamestnanca	Zrekonštruované v roku 2006
57	PIPTA s.r.o. - drevovýroba / bývalý Vihorlat /	7574 m ² pl. areálu 4555 m ² zast. pl. - I. NP	
58	PLYNROZ a.s. – pálenica / bývalé OPMP – drevovýroba /	2931 m ² pl. areálu 783 m ² zast. pl. - I.NP 2 zamestnanci	
59	HUK s.r.o. – výroba skleníkov / bývalé OPMP – prevádzka kovo /	2054 m ² pl. areálu 490 m ² zast. pl. - I. NP, 30 zamestnancov	
60	MANGINI s.r.o. / bývalý Poľonákup Vihorlat závod Sobrance /	45961 m ² pl. areálu 827 m ² zast. pl. I.NP, II.NP 16 zamestnancov	
61	CENTROCAR s.r.o. predaj a servis automobilov / bývalý OPMP – kovo 101 Sobrance – autoservis /	3669 m ² pl. areálu 301 m ² zast. pl. - I.NP 0 zamestnancov	Ukončil svoju činnosť
62	Firma JACKO - žaluzie	2370 m ² pl. areálu 436 m ² zast. pl. - I. PP, I.NP 15 zamestnancov	
63	RESS s.r.o. – drevovýroba Hreňovčík – časť bývalého areálu OPMP - hala	14566 m ² pl. areálu 1737 m ² zast. pl. I. NP - hala 22 zamestnancov	

vo výkrese	HOSPODÁRSKE AKTIVITY	kapacity	ZÁMERY
64	Združenie podnikateľov Geľatič – Timočko Drevovýroba Časť bývalého agrochemického podniku	5637 m ² pl. areálu 876 m ² zast. pl. - hala 5 zamestnancov	
65	SCORP TRADE s.r.o. Predaj štrkopieskov	4606 m ² pl. Areálu 725 m ² zast. Pl. - hala 2 zamestnanci	
66	DOZA chránené dielne / bývalý Stavebný podnik – STAS Sobrance /	1427 m ² pl. areálu 345 m ² zast. pl. - I.PP,I.NP,II.NP 8 zamestnancov	
67	Víno – Vín s.r.o.	8412 m ² pl. areálu 2495 m ² zast. pl. - I. NP 9 zamestnancov	
68	NOVEX VD – závod Sobrance	11111 m ² pl. areálu	
69	MIBO s.r.o. Sobrance / bývalé Karpaty s.r.o. Sobrance /	4554 m ² pl. areálu 601 m ² zast. pl. I.NP, II.NP 7 zamestnancov	
70	FISO a.s. – autodoprava / areál ŠM Sobrance /	91643 m ² pl. areálu 4 zamestnancov	
71	Lesná škôlka	36934 m ² pl. areálu	
72	Vs. Štátne lesy Košice – lesný závod dopravno – manipulačná správa	11644 m ² pl. areálu 497 m ² zast. pl. I. NP, II.NP 30 zamestnancov	
73	Medzisklad a triedenie KO Ul. Michalovská	494 m ² pl. areálu 520 m ² podl. pl.	
74	Hosp. dvor v Komárovciach	59 513 m ² pl. areálu	nefunkčný

vo výkrese	HOSPODÁRSKE AKTIVITY	kapacity	ZÁMERY
75	Slovakia trend s.r.o.	3466 m ² pl. areálu AB - 404 m ² zast. pl. I. NP Hala – 743 m ² zast.pl. Hala – 480 m ² zast.pl. 22 zamestnancov	Bežná údržba
76	Plynroz a.s.- betonárka Ul. Michalovská	1599 m ² pl. areálu 719 m ² zast. pl. 3 zamestnancov	
77	Plynroz a.s. – drevovýroba Ul. Michalovska	1442 m ² pl. areálu 684 m ² zast. pl. 7 zamestnancov	
78	Jednota SD Michalovce veľkosklad - nefunkčný, je majetkom PLYNROZU	14644 m ² pl. areálu	
79	DARYN s.r.o. Ul. Michalovská, časť areálu bývalého stav. podniku	3306 m ² pl. Areálu 899 m ² zast. Pl. 8 zamestnancov	
80	Orcus Mag, s.r.o. Nám. slobody 2, Sobrance		

5. Dokladová časť (samostatná príloha – obstarávanie ÚPN mesta)